

yeni ipek yolu

KONYA TİCARET ODASI DERGİSİ

YIL: 31 • SAYI: 370 • ARALIK 2018

2019'DA AİDAT VE BELGELERE ZAM YOK

DOLAR ENDEKSİ (DXY) NEDİR?
FİNANSAL PİYASALARA
ETKİLERİ NASIL OLUR?

DEVLET DESTEKLİ ALACAK
SİGORTASI SİSTEMİNDE
YENİ DÜZENLEMELER

E-İHRACAT PAZARLARI
YAKINLAŞTIRIYOR

ELEKTRONİK
TİCARETTE
"GÜVEN DAMGASI"NI
TOBB VERİYOR...

1882
KONYA TİCARET ODASI
KONYA CHAMBER OF COMMERCE

YENİ İPEK YOLU
DERGİSİ

ÜCRETSİZ
EKLERİDİR

KTO KARATAY
ÜNİVERSİTESİ

KARİYERİNDE YÜKSEKLERİ HEDEFLEYENLERE

GENİŞ LİSANSÜSTÜ PROGRAM
İMKÂN LARI KTO KARATAY'DA

*KTO Karatay Üniversitesi'nde 28 farklı lisansüstü
eğitim programı seni bekliyor.*

FEN BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ

Adli Bilişim Mühendisliği Tezli Yüksek Lisans
Elektrik ve Bilgisayar Mühendisliği Tezli Yüksek Lisans
Elektrik ve Bilgisayar Mühendisliği Tezsiz Yüksek Lisans
İnşaat Mühendisliği Tezli Yüksek Lisans
İnşaat Mühendisliği Tezsiz Yüksek Lisans
İnşaat Mühendisliği Normal & Bütünleşik Doktora
Mimarlık Tezli Yüksek Lisans
Mimarlık Tezsiz Yüksek Lisans
Mimarlık Normal & Bütünleşik Doktora
Mekatronik Mühendisliği Tezli Yüksek Lisans İngilizce
Mekatronik Mühendisliği Tezli Yüksek Lisans Türkçe

SAĞLIK BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ

Odyoloji Tezli Yüksek Lisans
Çocuk Gelişimi Tezsiz Yüksek Lisans

SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ

İşletme Doktora
İşletme Tezli Yüksek Lisans
İşletme Tezsiz Yüksek Lisans
Özel Hukuk Tezli Yüksek Lisans
Kamu Hukuku Tezli Yüksek Lisans
Sosyoloji Tezli Yüksek Lisans
Uluslararası Ticaret Tezli Yüksek Lisans
İnsan Kaynakları ve Sosyal Güvenlik Tezli Yüksek Lisans
İnsan Kaynakları ve Sosyal Güvenlik Tezsiz Yüksek Lisans
Grafik Tasarım Tezli Yüksek Lisans
Enerji Yönetimi Tezli Yüksek Lisans
Enerji Yönetimi Tezsiz Yüksek Lisans
Aile Danışmanlığı Tezli Yüksek Lisans
Muhasebe ve Denetim Tezsiz Yüksek Lisans
Tarih Tezli Yüksek Lisans

www.karatay.edu.tr [/ktokaratay](https://www.facebook.com/ktokaratay) [/KARATAYUNIVERSITESI](https://www.facebook.com/karatayuniversitesi) [/ktokaratayuniversitesi](https://www.facebook.com/ktokaratayuniversitesi) 444 4254

MESLEKİ EĞİTİMLER

SERTİFİKA PROGRAMLARI

BİLİŞİM EĞİTİMLERİ

SAĞLIK EĞİTİMLERİ

KİŞİSEL GELİŞİM EĞİTİMLERİ

KURSLAR

PROJE VE DANIŞMANLIK

**KARSEM'DE
DAİMA SİZE UYGUN
BİR EĞİTİM VARDIR!**

332 221 72 54 www.karsem.com.tr

**KTO KARATAY
ÜNİVERSİTESİ
KARSEM**
Sürekli Eğitim Merkezi

1882

KONYA TİCARET ODASI
KONYA CHAMBER OF COMMERCE

KTO KARATAY
ÜNİVERSİTESİ

1882

KONYA TİCARET ODASI
ULUSLARARASI
FUAR MERKEZİ

1882

KONYA TİCARET ODASI
EĞİTİM VE SAĞLIK VAKFI

1882

KONYA TİCARET ODASI
DIŞ TİCARET
MERKEZİ

1882

KONYA TİCARET ODASI
MESLEKİ EĞİTİM
MERKEZİ

1882

KONYA TİCARET ODASI
STRATEJİK ARAŞTIRMALAR
MERKEZİ

1882
KONYA TİCARET ODASI
KONYA CHAMBER OF COMMERCE

BAŞLARKEN

Türkiye, 80 milyonu aşan nüfusu, 800 milyar doların üzerindeki milli geliri ve jeopolitik konumu ile dünyanın önemli ülkeleri arasında yer almaktadır. Öte yandan Türkiye'nin genel anlamda gelişmekte olan tüm ülkelerin sahip olduğu sorunların bazılarını taşıdığı da bir gerçektir. Dış girdi ve kaynak bağımlılığı, gelişmiş ülkelere oranla daha yüksek enflasyon, bütçe açığı, tasarruf yetersizliği, yüksek faiz ve işsizlik oranları, üretim-tüketim deseni uyumsuzluğu gibi sorunlar varlığını etkin bir şekilde hissettirmektedir. Ayrıca Türk ekonomisinin mevcut bağımlılıkları nedeniyle küresel konjonktürden oldukça yoğun olarak etkilenmesi, zorlukları artırmaktadır.

2018 yılı Türkiye ekonomisi açısından oldukça zor bir yıl olmuştur. Özellikle 24 Haziran seçimlerinin hemen ardından Türkiye ekonomisine yönelik başlatılan, özellikle kur kaynaklı oluşan taarruzun; son aylarda giderek bozulma işareti gösteren finansal istikrarı, en başta döviz üzerinden, arkasından da faiz ve onu tamamlayan enflasyon üzerinden ciddi anlamda sarstığını görmekteyiz.

Türkiye ekonomisi yılın ilk çeyreğinde yüzde 7.2, ikinci çeyrekte yüzde 5.3, üçüncü çeyrekte ise yüzde 1.6 oranında büyümüştür. Böylece dokuz aylık ortalama büyüme yüzde 4.7 düzeyinde gerçekleşmiştir. Bu veriler 2018 yılının ilk ve ikinci yarısının farklı koşullarda yaşandığını ortaya koymaktadır. Bir başka ifadeyle yılın ilk yarısında ekonomi oldukça hızlı büyümüş, ancak ikinci yarıda önemli oranda yavaşlamıştır. Burada döviz kurlarında yaşanan artışlar belirleyici olmuştur.

Nitekim Mayıs ayından itibaren kurlardaki artış hızlanmış, Ağustos'ta yaşanan büyük dalgalanma sonrasında Eylül ayında yıllık artış Dolar'da yüzde 80, Euro'da yüzde 79 düzeylerine kadar yükselmiştir. Gelişmeler büyük oranlı döviz borcu bulunan reel sektörü kur zararı nedeniyle sıkıntıya sokmuş ayrıca enflasyon ve faizlerde de ciddi artışlara yol açmıştır. Son dönemde ise, ekonomi yönetiminin aldığı önlemler sonucu kur artışları tersine dönmüş, enflasyon ve faizler düşüş eğilimine girmiştir.

Türkiye'nin toplam dış borcu 450 milyar doların üzerindedir. Bu borcun büyük bir bölümü özel sektöre aittir. Ekonomi yönetimi, her yıl 150-180 milyar dolar düzeyinde borç

çevirmesi yani vade uzatımı yapmaktadır. Diğer taraftan Türkiye her yıl yaklaşık 40 milyar dolar düzeyinde cari açık vermektedir. Dolayısıyla, döviz rezervlerinin erimemesi için her yıl 190-220 milyar dolar civarında dış kaynak girişi veya bu tutara yakın borcun çevrilmesi gerekmektedir. ABD Merkez Bankası'nın (FED) faiz artışı politikası ise, küresel piyasalardan borçlanmayı daha zorlu ve pahalı hale getirmiştir.

Hem genel olarak hem de sektörler bazında ekonomik toparlanma biraz zaman alacaktır. Ancak bu sürenin mümkün olduğunca azaltılmasına yönelik önümüzdeki aylarda yapısal reform olarak tanımlayabileceğimiz, Türkiye'nin ihtiyacı olan yüksek katma değerli, teknolojik, Türkiye'nin cari açığına katkı sağlayacak yatırımları desteklemek için birtakım farklı finansman araçlarının, finansman modellerinin ortaya konacağına inanıyoruz. Türkiye 2018 sonu itibarıyla ekonomide ciddi bir dengeleme sürecine girmiştir. Bundan sonrası enflasyon, faiz ve cari açıkla mücadele şeklinde geçecektir. Bu 3 kalem, arzu edilen rakamlara çekilebilir ise iç piyasa rahatlayacak, istihdam ve yatırım oranlarında beklenen hareketlenme başlayacaktır. Ülke ekonomimiz bunu başarabilecek güçtedir. Bu bağlamda geriye doğru dönüp baktığımızda, Türkiye ekonomisi 2000'li yıllardan bugüne 200 milyarın üzerinde doğrudan yatırım çekilebilmeyi başarmıştır. Ayrıca, ihracat oranlarımızda da ciddi artışlar sağlayarak 170 milyar dolar bandına geldik. Bunlar ülke ekonomimizin dinamik bir yapıya sahip olduğunun göstergeleridir.

Ekonomide başarılı olan ilk yarının ardından, kur, faiz ve enflasyon üçlüsünün etkisiyle olumsuz devam eden ikinci yarının sonunda yıllık büyümenin 2,5-3 bandında olacağını tahmin etmekteyiz.

2019 ve önümüzdeki birkaç yıl ekonomide dengeleme dönemi olarak geçecektir. Temkinli bir toparlanma sürecinde olacağız. Özellikle yılın ilk yarısı için dikkatli olunması gereken bir yıl olacak. Zaten hükümetin de vermiş olduğu mesajda, 2019 yılı için Yeni Ekonomi Programı'ndaki büyüme hedefinin 2,8 olduğunu görüyoruz ki orada da zaten gerçekçi bir hedef belirlenmiştir. Yerel seçimlerin mart ayında olması, bizi bekleyen birtakım temel konulara biraz daha sabır göstermemiz ge-

rektiğini gösteriyor. Seçimlerden sonra Türkiye, uzun süre, (yaklaşık 5 yıl) seçim konuşamayacak bir döneme girecek ve umarız ki daha güçlü yapısal reformlarla 2019'un en azından ikinci yarısını daha güçlü ve daha çözümlere odaklanmış olarak geçirecektir. Onun için yılın ilk yarısıyla ikinci yarının biraz daha birbirinden farklı olacağını düşünüyoruz.

2019 yoğun tasarruf ve ekonomik tedbirlerle birlikte, üretime ve ihracata daha çok yoğunlaşmamız gereken bir yıl olacaktır. 2019'un daha ılımlı geçmesi için ev ödevlerimizi eksiksiz yerine getirmeliyiz. Bununla birlikte ülkemizi ve dünyayı bazı zorluklar bekliyor. Ticaret anlaşmazlıkları, petrol, politik belirsizlikler ve yüksek faizler hepsi küresel ekonomik büyüme için risk oluşturuyor. En önde gelen tehdit, Amerika ve Çin arasında karşılıklı gümrük vergisini artırmaya yönelik adımlarla başlayan ve 2019'da genişleyerek devam edecek olan ticaret savaşları ve beraberinde oluşan korumacılık anlayışının küresel ekonomi üzerindeki olumsuz etkileri daha da hissedilir hale gelecektir. Bunun en büyük etkisi olarak dünyada likidite sıkışırken, Türkiye'de ekonomik yavaşlama; enflasyon ve büyümenin yavaşlamasının da yılın ilk yarısında devam edeceği görülmektedir. Yurt dışı kaynaklı dalgalanmaların ülkemiz finansal piyasalarında 2018'de yaşananların bir benzerini tekrarlamaması için belirsizliklerin en aza indirilmesi büyük önem arz etmektedir.

Türkiye'nin bulunduğu coğrafya ve burada yaşanan sıcak gelişmeler, son dönemlerde bizi yerli ve milli kavramlarına itmiş oldu. Artık enerjimizi daha verimli noktalara yönlendirmeye başladık. Özellikle Afrin ve Zeytin Dalı operasyonlarında bunun önemini askeri yönden anlarken, cari açığa vermiş olduğumuz miktar ile de katma değeri yüksek teknolojik ürünler noktasında yerli ve milli üretimin önemini anlamış olduk. 2019 yılında bu bilinçle birlikte ağırlıklı olarak katma değeri yüksek yerli ürünlere yöneleceğimiz kaçınılmaz bir gerçektir. Dünyada yaşanan ticaret savaşları sonrası paranın seyri başka yönlere kaymaya başlamıştır. Bu yönlerden biri de teknoloji alanında yaşanmaktadır. Türkiye'nin de dünyada ekonomi alanında söz sahibi olabilmesi için özellikle yerli teknoloji alanında daha çok hamleler yapması gerekmektedir.

Selçuk ÖZTÜRK

Konya Ticaret Odası Başkanı

Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği Başkan Yardımcısı

İMTİYAZ SAHİBİ

Konya Ticaret Odası Adına Yönetim Kurulu Başkanı
Selçuk ÖZTÜRK

GENEL YAYIN YÖNETMENİ

Özhan SAY

YAZI İŞLERİ MÜDÜRÜ

Mustafa AKGÖL

GÖRSEL SANAT YÖNETMENİ

M.Fatih ÖZSOY

GRAFİK-TASARIM

ÇİZGİ MEDYA
Mehmet ÇAKIR

www.cizgimedya.net • cizgimedyakonya@gmail.com
Tel: 0507 443 81 07

BASKI-ÇİLT

Anadolu Ofset – İbrahim GÜVENÇ
Matbaacılar Sitesi Muhabir Caddesi
6. Blok No: 13 • Karatay/KONYA
Telefon: 0332 342 01 60 (pbx) • 0332 342 03 76
www.anadolumatbaa42.com
anadolumatbaa42@hotmail.com
Sertifika No: 34796

DAĞITIM

EKİN Kurye Dağıtım Ltd. Şti.
0332 236 36 12
ekinkurye@hotmail.com • www.ekindagitim.com

YAYIN TÜRÜ

Yerel, Süreli, Aylık
Ayda bir yayınlanır.

Bu dergideki yazı ve resimler kaynak belirtilmek sureti ile kullanılabilir. Dergimizde yayınlanan yazılardaki görüşler yazarlarına aittir. Dergimizde yayınlanmak üzere gönderilen yazılar, yayınlanınsın veya yayınlanmasın iade edilmez.

Basım Tarihi: Ocak/2019

YAYIN KURULU

Abdullah ACIBADEM
Arif AYYILDIZ
Mustafa KARAMERCAN
Salih ÖZKAN
Teoman YILMAZ

İLETİŞİM ADRESİ

KONYA TİCARET ODASI
Vatan Caddesi No.1 Selçuklu-KONYA
www.kto.org.tr
Tel: 0332 221 52 52 • Faks: 0332 353 05 46

BASIN VE HALKLA İLİŞKİLER MÜDÜRLÜĞÜ

Tel: 0332 221 52 94-221 52 67

BİLİM KURULU

Prof. Dr. Bayram SADE
Prof. Dr. Çağatay ÜNÜSAN
Prof. Dr. Kerim ÇINAR
Prof. Dr. Haşim KARPUZ
Prof. Dr. Önder KUTLU
Prof. Dr. Abdülkadir BULUŞ
Prof. Dr. Caner ARABACI
Dr. Hasan ÖZÖNDER
Dr. Öğr. Üyesi Aziz AYVA

İÇİNDEKİLER

6

2019'DA AİDAT VE BELGELERE ZAM YOK

8

DAVUTOĞLU KTO EĞİTİM VAKFI'NIN PROGRAMINA KATILDI

10

KTO'DA SEKTÖR İSTİŞARE TOPLANTILARI DEVAM EDİYOR

13

KTO'DA ALMANYA PAZARI VE TİCARİ FIRSATLAR PANELİ

15

ENDONEZYA PAZARINI FIRSATA ÇEVİRİN

22

GAYRİMENKUL VE KONAKLAMA
SEKTÖRÜ İSTİŞARE TOPLANTISI

26

OTOMOTİV YEDEK PARÇA
SEKTÖRÜ İSTİŞARE TOPLANTISI

DEVLET DESTEKLİ ALACAK SİGORTASI
SİSTEMİNDE YENİ DÜZENLEMELER

50

28

E-İHRACAT PAZARLARI YAKINLAŞTIRIYOR

36

TÜREV ÜRÜNLER
PİYASASI

42

FİNANSAL PİYASALARA
ETKİLERİ NASIL OLUR?

TİCARİ ALACAK DAVALARINDA
ARABULUCULUK TEKLİFİ YASALAŞTI

52

46

SIFIR ATIK

BULUT TABANLI DİJİTAL
İÇERİK YÖNETİM SİSTEMİ

56

2019'DA AİDAT VE BELGELERE ZAM YOK

Konya Ticaret Odası'nda 2019 yılı Oda Bütçesi kabul edildi. Onaylanan bütçeye göre üye aidatlarında ve belge ücretlerinde fiyat artışı yapılmadı. Meclis toplantısına konuk olan Konya Büyükşehir Belediye Başkanı Uğur İbrahim Altay, Konya Cumhuriyet Başsavcısı Ramazan Solmaz ve Arabuluculuk Daire Başkanı Hakan Öztatar, Meclis üyeleriyle bir araya geldi.

Konya Ticaret Odası Aralık Ayı Meclis Toplantısı, KTO Meclis Toplantı Salonu'nda gerçekleştirildi. 2019 yılı Oda Bütçesi'nin görüşüldüğü toplantıda Konya Ticaret Odası Başkanı Selçuk Öztürk, 2018 Faaliyet Raporu ve 2019 Faaliyet Programı hakkında bilgi verdi. KTO Meclisi olarak 2018 yılında gerçekleştirdikleri projelerle Oda üyelerine ve Konya'ya hizmet etmenin mutluluğunu yaşadıklarını ifade eden Başkan Öztürk, 2018 yılında devam eden projeleri tamamlamak için çalışmalarını sürdüreceğini söyledi.

KTO Başkanı Selçuk Öztürk'ün sunumunun ardından oylanarak kabul edilen 2018 yılı Oda Bütçesi ve Faaliyet Programı Meclis üyelerince oybirliğiyle kabul edildi. Onaylanan bütçeye göre üye aidatlarında ve belge ücretlerinde zam yapılmadı. Meclise teşekkür için kürsüye gelen Öztürk "Üyelerimize en iyi şekilde hizmet vermek ve Odamızın faaliyetlerini etkinlikle yürütmek Yönetim Kurulumuzun önceliğidir.

Bu önceliğimizi vurgularken, gelirlerimizle giderlerimiz arasındaki uyumu gözeterek bütçe disiplinine her zaman önem veriyoruz. Böyle bir anlayışla ve titiz bir çabayla hazırlanan 2019 yılı bütçemiz, az önce oylarınızla kabul edildi. Bütçemizin kabulünde gösterdiğiniz teveccüh için siz değerli Meclis Üyelerimize teşekkür ediyor, 2019 yılı bütçemizin Odamıza hayırlı ve uğurlu olmasını diliyorum. Bütçemizin hazırlanmasında emeği geçen Hesapları İnceleme Komisyonumuza, Genel Sekreterliğimize, Muhasebe Müdürlüğümüze ve katkıda bulunan tüm Oda personelimize teşekkür ediyorum. Bu vesile ile bütçemizde emeği, alın teri olan tüm üyelerimize de ayrıca en kalbi duygularıyla şükranlarımı sunuyorum. Oda bütçemizden harcanan her kuruşta üyelerimizin hakkını gözeterek herkesten Allah razı olsun. Oda Yönetimi ve Meclisi olarak; Odamızın köklü tarihine ve büyüklüğüne yakışır şekilde birlik ve bera-

berlik içerisinde şehrimize ve ülkemize hizmet etme azim ve kararlılığımız devam etmektedir. Bugüne kadar olduğu gibi 2019 yılı içerisinde de Konya Ticaret Odası olarak üyelerimizin refahı için, şehrimizin her alanda gelişmesi noktasında gereken çalışmaları birlik ve beraberlik şuuru ile yapacağız. Konya'mızın geleceği için hayata geçirdiğimiz çalışmalarda bizlerle birlikte olan, gerek Meclis, gerekse Komite toplantı ve kararları ile şehrimiz ekonomisine değer katan Meclis üyelerimiz en büyük destekçimizdir. Bugün Odamızda yaptığımız tüm çalışma ve projeler sadece içinde bulunduğumuz dönemi değil geleceğin büyük ve güçlü Konya'sının inşasına katkı sağlamak içindir. 2021 yılına kadar tamamlamayı planladığımız tüm projelerimizle Konya'ya kazandıracığımız güçlü bir yapı ile Oda Meclisi ve Yönetim Kurulu olarak şehrimize ve ülkemize hizmet etmiş olacağız. Bugüne kadar gerçekleştirdiğimiz projelerimizde Meclisimizin vermiş olduğu desteğin devam etmesine olan inancımıla bütçemizin hayırlar getirmesini diliyorum" şeklinde konuştu. Konya Büyükşehir Belediye Başkanı Uğur İbrahim Altay, Meclis Toplantısı'na konuk

oldu. Meclis üleriyle bir araya gelen Altay, Konya'nın belediyecilikte önemli bir şehir olduğunu, bundan sonra da çıtayı yükseltmek için gece gündüz çalışmaya devam edeceklerini söyledi. Belediyecilikte istişareye büyük önem verdiklerini, bunu yeni dönemde de sürdüreceklerini belirten Altay, "Cumhurbaşkanımızın ifadesiyle gönül belediyeciliği yapmayı arzu ediyoruz. Özellikle ticaret erbabının fikirleri ve görüşleri bizim için önemli. Sizler bu şehrin üretenlerisiniz, değerlerindensiniz. Sizin işletmeleriniz olmasa

bu şehri ne kadar güzelleştirirsek güzelleştirilelim, vatandaşlarımız istihdam edecek bir iş bulamazlarsa bu şehirde yaşamazlar. Onun için ne kadar kıymetli bir iş yaptığının hem şahsi, hem kurumsal olarak farkındayız" diye konuştu.

Konya Cumhuriyet Başsavcısı Ramazan Solmaz ve Arabuluculuk Daire Başkanı Hakan Öztatar, Meclis üleriyle bir araya geldi. KTO bünyesinde kurulması planlanan Arabuluculuk ve Tahkim Merkezi hakkında bilgi veren Arabuluculuk Daire Başkanı Hakan Öztatar, Meclis üyelerinin arabuluculuk sistemi hakkında sorularını cevapladı.

DAVUTOĞLU

KTO EĞİTİM VE SAĞLIK VAKFI'NIN PROGRAMINA KONUK OLDU

Türkiye Cumhuriyeti 26. Başbakanı Prof. Dr. Ahmet Davutoğlu, KTO Eğitim ve Sağlık Vakfı'nın düzenlediği "KTO Karatay Sohbetleri'nin" konuğu oldu. Prof. Dr. Ahmet Davutoğlu "Sistemik Deprem: Ulusal Bölgesel ve Küresel Bunalım" konulu sohbette öğrencilerle bir araya geldi.

KTO Karatay Üniversitesi tarafından gelekselleştiren ve öğrencilerin vizyonuna katkı sağlayan "KTO Karatay Sohbetleri"ne 26. Türkiye Cumhuriyeti Başbakanı Prof. Dr. Ahmet Davutoğlu konuk oldu. KTO Karatay Üniversitesi'nde düzenlenen "Sistemik Deprem: Ulusal Bölgesel ve Küresel Bunalım" konulu sohbete, KTO Karatay Üniversitesi Mütevelli Heyeti Başkanı Selçuk Öztürk, Mütevelli Heyeti Üyeleri, KTO Karatay Üniversitesi Rektörü Prof. Dr. Bayram Sade, protokol üyeleri, akademisyenler ve öğrenciler katıldı.

Kur'an-ı Kerim tilavetinin ardından programın açılış konuşmasını yapan KTO Karatay Üniversitesi Mütevelli Heyeti Başkanı Selçuk Öztürk, geçtiğimiz yıllarda KTO Karatay Sohbetleri'nin ilkine de konuk olan Prof. Dr. Ahmet Davutoğlu'na teşekkür ederek başladı. Başkan Öztürk, "Bugün bir kez daha derin bilgi birikiminizi öğrencilerimizle paylaşacaksınız. Üniversitemizin bugünlere gelmesinde katkılarınız çoktur, hep destek oldunuz" diye konuştu.

"Düsturumuz Medrese, Ahilik, Vakıf Kültürünü Yaşatmaktır"

Başkan Öztürk, devletimiz ve milletimizin bekası için; geleneklerimize bağlı kalmak, bizi biz yapan kültürümüze sahip çıkarak gelecek nesillere aktarmak çok büyük önem taşımaktadır. Türk medeniyetinin gerek tarihî birikimi gerekse beşerî sermayesi ile başka ülkeleri taklit etmeye hiçbir zaman gereksinimi olmamıştır. Bugün düsturumuz, dünyaya hükmeden medeniyetimizin temelini oluşturan Medrese, Ahilik, vakıf kültürünün yaşatılması ve muhteşem bir maziye daha muhteşem bir geleceğe bağlayan köprüler oluşturmaktır. Bunun için bizlerin en büyük görevi ve sorumluluğu, insana yatırım yapmaktır." ifadelerini kullandı.

Davutoğlu: "Karatay Medresesi Bugün Küllerinden Yeniden Canlanmıştı"

Gelenekten geleceğe köprü oluşturan KTO Karatay Üniversitesi yönetimine

teşekkür ederek konuşmasına başlayan Prof. Dr. Ahmet Davutoğlu, "KTO Karatay Üniversitesi'ne gelince ayrı bir heyecan duyuyorum. En anlamlı, heyecan verici dersi nerede verdin deseler, KTO Karatay Üniversitesi'nin ismini en başa yazarım. Konya bir başkenttir, Anadolu'da öyle bir yer edinmiş, öyle bir kök salmıştır ki Karatay Medresesi bugün küllerinden yeniden canlanmıştır. Büyük milletler hikmetlerle değil ilim yolunda gösterdikleri vakarla ayakta kalırlar. Tıpkı Direniş Karatay filminde de anlatıldığı gibi Konya'yı yok etmek için gelen Moğollar'a karşı dirilişi sağlamak amacıyla Karatay Medresesi'ni kuranlar gibi." dedi.

"Konya, Direnişi İle 1251 Yılında Bir Medeniyet Kurdu"

Medeniyetin tohumlarının insanın zih-

ninde oluşturduğu kuramlarla atıldığını, Anadolu evlatlarının medeniyeti tekrar ihya etmeyi varoluş meselesi olarak gördüğünü aktaran Prof. Dr. Ahmet Davutoğlu, "Konya, direnişi ile 1251 yılında bir medeniyet kurdu. İşte o medeniyetin üzerinde bunları bugün konuşabiliyoruz. Gözüm gönlüm, bu üniversitede ve öğrencilerimizde olacaktır." diye konuştu. Prof. Dr. Ahmet Davutoğlu, KTO Karataylı öğrencilere kısa bir süre sonra yayınlanacak olan kitabı "Sistemik Deprem" hakkında da bilgiler aktardı. Sohbet sonunda en kısa sürede Kuran-ı Kerim'i okumayı öğrenen KTO Eğitim ve Sağlık Vakfı öğrencisi Oğuzhan Kemal Şimşek'e hediyesi Prof. Dr. Ahmet Davutoğlu tarafından takdim edildi. Program, Prof. Dr. Ahmet Davutoğlu'nun kitaplarını imzalaması ile sona erdi.

KTO'DA SEKTÖR İSTİŞARE TOPLANTILARI DEVAM EDİYOR

Konya Ticaret Odası tarafından sektörel sorunların tespiti ve çözüm önerilerinin oluşturulması amacıyla düzenlenen sektör istişare toplantıları devam ediyor. KTO'da düzenlenen dördüncü toplantıda Otomotiv yan sanayi sektöründen üyelerle bir araya gelindi.

53, 54 ve 56. Meslek Komitelerinden üyelerin katılımıyla gerçekleştirilen ortak istişare toplantısının açılışında konuşan Konya Ticaret Odası Başkanı Selçuk Öztürk de değerlendirme konuşmasında Başkan Öztürk, "Konya son on beş yılda dünya pazarındaki payını giderek artırmıştır. Bu artış içerisinde otomotiv yedek parça sanayinde gerek kalite ve üretim kapasitesi olarak büyük gelişmeler yaşanmıştır. Konya'da otomotiv yan sanayi, karasörcülük başta olmak üzere çeşitli parça üretimiyle küçük işletmelerde başlamıştır. Ülkemizdeki otomotiv sektöründeki gelişmeler ilimizde var olan sanayi altyapısını otomotiv yan sanayisine yöneltmiştir. Küçük sanayi sitelerinde başlayan otomotiv yan sanayi üretimi, gelişen arz talep dengesi ile kabına sığmamaya başlamış ve bugün üretimlerinin tamamını veya büyük oranını ihraç eden, Organize Sanayi Bölgelerinde üretim yapan büyük işletmelere yerini bırakmıştır. Otomotiv Yan Sanayinde, iç piyasa olarak Türkiye'de mevcut otomobil fabrikalarına ve yurt dışına pazarlama yapılmaktadır. Bugün ülkemizdeki en önemli motor supap, motor piston, gömlek, krank, dişli ve conta fabrikaları Konya'da bulunmaktadır. Sektörde bahsedilen ürünler dışında, otomotiv denilince akla gelen manifold, komple dingil parçaları ve üretimi, treyler üretimi, otokalorifer ve ekipmanları, fren ve aksamları, Hidrolik pompa, Hidrolik ve pnömatik sistemler, süspansiyon parçaları, emniyet aksamları, oto cam, koltuk, döküm ve

dövme parçalar gibi her türlü yedek parça ve aksesuarları da üretilmektedir. Dünya da mevcut her türlü marka ve model aracın yedek parçası imal edilmekte ve başta AB ülkeleri olmak üzere Güney Amerika, Kuzey ve Güney Afrika, Ortadoğu, Türkiye Cumhuriyetler ve Uzak Doğu Ülkeleri'ne ihraç edilmektedir. Konya'da otomotiv yan sanayide faaliyet gösteren yaklaşık 2000 firma bulunmaktadır. Bunlardan yaklaşık 500 tanesi uluslararası rekabet pazarlarında ihracat yapan ve teknolojik olarak ileri OEM (Orijinal Parça Üreticisi) firmalarına yönelik üretim yapan firmalardır. Halen yan sanayide 185 yabancı ortaklık bulunmaktadır. Konya otomotiv yan sanayisi, ülkemizde imal edilen taşıt araçları için gerekli olan parçaların %90'ını karşılayabilecek düzeye gelmiş bulunmaktadır.

Firmalarımızın büyük bir bölümü otomotivde dünya devlerine parça vermektedir. Firmalarımızın %50'si uluslararası pazarlarda kabul gören ve ihracat için sahip olunması zorunlu olan kalite belgelerine sahiptir. Ayrıca üretilen ürünler katma değerli ürünlerdir. Bugün dünyada üretim yapan otomotiv firmaları, istedikleri tüm yedek parçaları temin edebilmektedirler. Otomotiv yan sanayi, Konya ihracatında sektörel olarak ikinci sırada yer almaktadır. Görüldüğü gibi üretimiyle, istihdamıyla, ihracatıyla, sağladığı katma değerle şehrimiz için son derece önemli olan otomotiv yan sanayi sektörümüzün acilen sorunlarını tespit ederek ortak akılda çözüm önerileri geliştirmek mecburiyetindeyiz" dedi. 56. Meslek Komitesi Başkanı İsa Çimen de "Komitemiz üyelerimizin sektörleri ile ilgili sorunlarını tespit etmekte ve çözüm üretme noktasında çalışmaktadır. Bugünkü istişare toplantımız ile üyelerimizden bire bir sorunlarını dinleme fırsatı bulacağız. Tüm üyelerimizin sorunlarını paylaşması için son derece verimli bulduğumuz istişare toplantılarını düzenlemeleri dolayısıyla Oda yönetimize komitelerimiz adına teşekkür ederim" dedi. Konuşmaların ardından söz alan katılımcılar sektörleri ile ilgili taleplerini dile getirdiler.

KONYA İHRACATTA CUMHURİYET TARİHİNİN REKORUNU KIRDI

2018'de %15,2 artışla 1,803 milyar dolar ihracat yapan Konya, tarihinin en yüksek yıllık ihracatını gerçekleştirdi. KTO Başkanı Selçuk Öztürk, Cumhuriyet tarihinin en yüksek ihracatına ulaşma başarısı gösteren tüm Konyalı tüccar ve sanayicileri kutlayarak, 2019'da Konya'nın yeni rekorlara imza atacağını söyledi.

Türkiye İhracatçılar Meclisi (TİM) verilerine göre Türkiye 2018 yılında %7,1 artışla 168,1 milyar dolar ihracat gerçekleştirdi. Konya'nın 2017 yılında ihracatı ise geçen yıla göre yüzde %15,2 artışla 1 milyar 803 milyon dolar oldu. İhracat verilerini değerlendiren Konya Ticaret Odası Başkanı, TOBB Başkan Yardımcısı Selçuk Öztürk, "2018 yılında yapılan 1 milyar 803 milyon dolar ihracat ile Konya, Cumhuriyet tarihinin en yüksek ihracatını gerçekleştirmiştir. Aynı zamanda Konya 2018 yılında Konya Türkiye'nin toplam ihracatından aldığı payı %1,07 çıkartarak en yüksek ihracat yapan şehirler listesinde 13. sıraya yükselmiştir. Müteşebbislerimizin fedakârca çalışmaları ile Konya'nın küresel ekonomide hızla ilerlediği tescillenmiştir. Bu başarıyı sağlayan tüm tüccar ve sanayicilerimizi kutluyor, emeğini harcayan alın terini dökene herkese teşekkür ediyorum" dedi. Dünya ekonomisindeki gelişmelerle bir-

likte Konya'nın 2019 hedefini değerlendiren Başkan Öztürk, "Dünya ekonomisi 2018 yılına iyimser beklentiler ile girmişti. Hem ekonomide hem de ticarete büyüme beklentileri oldukça yüksekti. Gerçekleşmelere bakacak olursak dünya ekonomisinde ilk ve ikinci çeyrekte yüzde 3,4 ve 3,3'lük büyümeler gerçekleşti. Mal ticaretinde ise yılın ilk altı ayında yüzde 12'lik bir artış oldu. Yılın ilk yarısında dünya ekonomisi ve ticareti beklendiği gibi oldukça iyi bir performans gösterdi. Ancak yılın ikinci yarısından itibaren yavaşlama işaretleri ortaya çıkmaya başladı. Bu çerçevede dünya ekonomisi ve ticaretinde bir yavaşlamaya mı gidiliyor sorusu sorulmaya başlandı. Gelişen ülkelerin korumacılık politikaları ve ABD'nin AB ve Çin başta olmak üzere tüm dünyaya açtığı ticaret savaşı gibi sebeplerin ülke ekonomilerine yansımaları 2019'da küresel ticaretin riskleridir. Türkiye ekonomisinde toparlanma için ihracat hayati önem taşımaktadır. Fakat, dünyadaki yavaşlama karşısında hazırlıklı olmalıyız. Özellikle ihracat tarafında 2019 yılında piyasalar 2017 ve 2018 gibi hızlı bir büyüme içinde olmayacaktır. Bir başka deyişle Türkiye'de ihracat artışına yol açan talep sızması yaşanmayacaktır. Bu nedenle 2019 yılında ihracatta daha aktif

bir pazarlama sürecine hazırlıklı olmalıyız. Konya tüm bunlara rağmen 2019'da da ihracata dayalı büyümesini devam ettirmek için çalışmaya devam edecektir. Her şeyden önemlisi kazandığımız moral ve motivasyon 2019'da ihracatçılarımızın için en büyük avantajdır. 2019'da Konya yeni rekorlara imza atacaktır. Hedefimiz bu yıl 2 milyar dolar barajını aşmaktır" dedi.

Konya Ticaret Odası olarak, 2018'de 1,8 milyar doların üzerinde ihracat hedefi ile programlı olarak çalışma yürüttüklerini ifade eden KTO Başkanı Selçuk Öztürk, "İhracatçı üyelerimize yönelik gerçekleştirdiğimiz projelerimizin karşılığını aldığımızı görmekteyiz. 2019 yılında da başta Afrika ve Güney Amerika olmak üzere alternatif pazar çalışmalarımız devam edecek. Uluslararası çapta gerçekleştirdiğimiz Konya Bölgesi İmalat Envanteri projemiz ile Konya firmaların yurtdışında tanıtılması ve üyelerimizin daha fazla ithalatçı ile buluşmasını sağlayacağız. Yurt dışı fuar ve ikili iş görüşmeleri organizasyonlarımızı sürdüreceğiz. Bununla birlikte yurt dışından satın alma heyetlerini Konya'ya getirmeye de devam edeceğiz. Tüm tüccar ve sanayicilerimizle birlik içinde yapacağımız çalışmalarla Konya küresel ticaretten aldığı payı artıracaktır" dedi.

TİCARET ODALARI MÜŞTEREK KONSEY TOPLANTISI

TOBB'da düzenlenen Ticaret ve Sanayi Odaları – Ticaret Odaları Müşterek Konsey Toplantısı Ticaret Bakanı Ruhsar Pekcan'ın katılımı ile gerçekleştirildi. 2019'da özel sektöre yönelik uygulama-

nacak destek ve teşviklerin değerlendirildiği toplantıda konsey üyeleri talep ve önerilerini dile getirdiler.

TOBB TÜRKİYE YÜKSEKÖĞRETİM MECLİS TOPLANTISI

Türkiye Yüksek Öğretim Meclisi toplantısı TOBB ev sahipliğinde gerçekleştirildi. YÖK Başkanı Yekta Saraç'ın katılımıyla yapılan toplantıda vakıf üniversitelerinin talep ve önerileri değerlendirildi.

MESLEK KOMİTELERİ BAŞKANLARI VE MECLİS ÜYELERİNE ZİYARETLER

Konya Ticaret Odası Başkanı Selçuk Öztürk yeni dönemde göreve başlayan Meslek Komiteleri başkanlarını ve Meclis üyelerini iş yerlerinde ziyaret ediyor. Beraberinde Yönetim Kurulu Üyesi Metin Sağlam'ın da yer aldığı programda Başkan Öztürk; Mehmet Oğul, Seyit Ali Tekeli, Arif Ayyıldız ve Sabri Kılcan'la iş yerlerinde bir araya geldi. Ziyaretlerde Başkan Öztürk Meslek Komiteleri başkanları ve Meclis üyeleri ile sektörleri ve Oda üyelerinin işleri hakkında görüş alışverişinde bulundu.

KTO'DA ALMANYA PAZARI VE TİCARİ FIRSATLAR PANELİ

Konya Ticaret Odası, Almanya Pazarı ve Ticari Fırsatlar Paneli'ne ev sahipliği yaptı. Türkiye'nin en büyük ticaret ortağı Almanya ile Konya arasında ticari işbirliğine yeni bir ivme kazandırılması amacıyla düzenlenen panele Almanya Ticaret Ataşesi Friedo Sielemann ve Türk Alman Ticaret ve Sanayi Odası Genel Sekreteri Okan Özoğlu konuk olarak katıldı. Panelin açılışında konuşan Konya Ticaret Odası Başkanı Selçuk Öztürk, şu ifadelerle yer verdi:

"Almanya ve Türkiye sadece ticaret ortağı değil, 3,5 milyondan fazla vatandaşımızın kurduğu bağla dost iki ülkedir. Almanya'da yaşayan Türk vatandaşlarının 80 bine yakın işletmesiyle 500 bin kişiye istihdam sağlayarak Almanya ekonomisine sağladıkları büyük katkı ortadadır. Türkiye ve Almanya arasında ticaret hacmi yaklaşık 35 milyar Avrodur. Aynı zamanda Almanya, Türkiye'deki en önemli yatırımcı ülkedir. Halen 7 bin 110 Alman sermayeli şirket, Türkiye'de faaliyet göstermektedir. 2008 krizinden sonra AB ve dünya ekonomisini sırtlayan Almanya ile dünyanın en hızlı büyüyen ülkesi olan Türkiye'nin bu dönemde karşılıklı olarak, yenisünya düzeninde ayak uyduracak girişimleri birlikte gerçekleştirmeleri gerekmektedir. Bugün karşı karşıya bulunulan en büyük küresel iktisadi sorunlardan birisi gelişen ekonomilerin para sıkılaştırma politikasına dönmesi ve ticarete korumacılık eğilimleri ile artık para akışının ve ticaretin eskisi gibi kolay olmamasıdır. Bir yanda da 2008 krizinin psikolojik etkilerini üzerinden atamayan ABD, fütursuzca dünya ticaretini dalgalandırırken, İngiltere'nin çıkışıyla yara almış ve geleceği sorgulanmaya başlamış bir Avrupa Birliği'nin durumu ile küresel ekonominin içinde bulunduğu süreçten en büyük zararı gönen ülkelerin gördüğü gerçektir fakat bu durum gelişmiş ülkeler için de büyük bir tehdittir. Küresel

ekonominin ağırlık merkezinin giderek Uzak Asya'ya kaymasından doğacak zararı az önce de ticari ortaklığı rakamlarla ifade ettiğim gibi Türkiye ve Almanya birlikte görecektir. Bu sorunları birlikte aşmalıyız. Aramızdaki ticari engelleri tespit edip, bunların kaldırılması için ortak çalışmalarımıza devam etmeliyiz. Asya, Avrupa ve Afrika üçgeninde Türkiye üretme becerisiyle, sanayisiyle, ihracata dayalı ekonomisiyle, tarım ve gıda gücüyle, insan gücüyle ve demokrasi değerlerini koruyabilmesiyle eşsiz bir ülkedir. 80'li yılların başında ihracata dönük ekonomik modeli benimseyen Türkiye 2002 yılından sonra dış ticarete yeni bir atağa geçerek ekonomisine daha güçlü hale getirmiş kendine gelecek hedefleri belirlemiştir. Türkiye'nin bu dönemde en büyük avantajı da dünyaya açılan yeni ticaret ve sanayi merkezleridir. Bu merkezlerin başında Konya gelmektedir. Odamız ev sahipliğinde düzenlenen Almanya Pazarı ve Ticari Fırsatlar Paneli vesilesi ile Konyalı ve Alman işadamları arasında var olan ticari işbirliklerinin daha da ileriye taşınacağına inanıyorum"

Almanya ile ticari ilişkilerini artırmak isteyen Konyalı firma temsilcilerinin katıldığı programda Almanya Ticaret Ataşesi Friedo Sielemann ve Türk Alman Ticaret ve Sanayi Odası Genel Sekreteri Okan Özoğlu katılımcıları bilgilendirdi. KTO Yönetim Kurulu Üyesi Fahrettin Doğru da Almanya pazarı ile ilgili tecrübelerini paylaştı.

İŞ DÜNYASINDAN 2019'DA DA

ENFLASYONLA TOPYEKÜN MÜCADELEYE DEVAM KARARI

TOBB, Oda ve Borsalar 2019 yılında da enflasyonla mücadeleye destek verecek. Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği (TOBB) Başkanı M. Rifat Hisarcıkloğlu, enflasyonla mücadelenin 2019'da da aynı şekilde devam etmesini arzu ettiklerini vurgulayarak, "Bunu ne tek başına kamu, ne de tek başına özel sektör yapabilir. Sorumluluk ve görev hepimizindir. TOBB ve Odalar-Borsalar, milli bir dayanışma içinde 2019'da da Hazine ve Maliye Bakanlığımızın Enflasyonla Mücadele Programına desteklerini sürdürecektir" dedi.

Hisarcıkloğlu açıklamasında şu ifadeleri yer verdi:

"Hazine ve Maliye Bakanımız Sayın Berat Albayrak'ın liderliğinde hayata geçirilen Enflasyonla Mücadele Programı döviz kurlarındaki yükselişle hızlanan enflasyonun kontrol altına alınmasına çok önemli bir katkı sağlamıştır.

Bizler de Türk özel sektörü olarak devletimizle birlikte topyekün bir duruş sergilemiş, 81 il ve 160 ilçedeki Odalarımız ve Borsalarımızla birlikte bu programı sahiplenip firmalarımızın en geniş şekilde katılımını sağlamıştık. Enflasyonla mücadelenin 2019'da da aynı şekilde devam etmesini arzu ediyoruz. Zira enflasyonla mücadele işsizlikle, yüksek faizle ve artan girdi maliyetleriyle de mücadele demektir. Ancak bunu ne tek başına kamu, ne de tek başına özel sektör yapabilir. Sorumluluk ve görev hepimizindir. TOBB ve Odalar-Borsalar, milli bir dayanışma içinde 2019'da da Hazine ve Maliye Bakanlı-

ğımızın Enflasyonla Mücadele Programına desteklerini sürdürecektir.

Yine bu çerçevede geçen sene üyelerimizden üretim ve istihdamda öne çıkan sektörleri desteklemek üzere vergi indirimleri talepleri gelmiş ve hükümetimiz de buna olumlu yaklaşarak 4 sektörde KDV ve ÖTV indirimlerine gitmişti.

Hazine ve Maliye Bakanımız Sayın Berat Albayrak'ın yılsonunda süresi dolan KDV ve ÖTV indirimlerini yeni yılda 3 ay süreyle devam ettirmesine yönelik kararını hem iç piyasayı hem de enflasyonla mücadeleyi destek anlamında çok olumlu bulduğumuzu ifade ediyor ve kendisine teşekkür ediyoruz. Türkiye ekonomisi zorlu bir süreci geride bırakarak dengelenme ve istikrar yolunda önemli bir mesafe almıştır. İnanıyoruz ki, kamu ve özel sektör iştişaresi ve koordinasyonuyla yeniden tempolu büyüme sürecine girecektir."

YEMEN'E YARDIM KAMPANYASI'NA KTO'DAN DESTEK

İçişleri Bakanlığı Afet ve Acil Durum Yönetimi Başkanlığı tarafından Yemen'deki insani drama karşı yardım kampanyası başlatıldı. Konya Ticaret Odası da www.kto.org.tr sitesinden Yemen için başlatılan yardım kampanyasını üyelerine duyurarak destek oldu.

Yemen'de 2015 yılında şiddetlenen çatışmalarda bugüne kadar 29 milyonluk ülke nüfusunun 22.2 milyonu yardıma muhtaç duruma geldi. 5 milyon çocuk yetersiz beslenme, temiz suya ulaşımın olmaması, ilaç ve tıbbi malzemelerdeki eksiklikler gibi nedenlerle kolera başta olmak üzere salgın hastalıklarla mücadele ediyor. Ülkede her 10 dakikada, 5 yaşından küçük bir çocuk, önlenebilir sebepler yüzünden, hayatını kaybediyor. AFAD, Yemen'de vic-

danları yaralayan bu insani krizin kurbanlarına destek olmak için bir yardım kampanyası başlattı. "Yemen" yazıp 1866'ya göndererek 10 TL katkıda bulunabilir ya da AFAD internet sitesi üzerinden bağış yapabilirsiniz.

Ayrıca yardım kampanyası ile ilgili bilgi almak ve yardım da bulunmak isteyenler www.kto.org.tr adresinden yardım kampanyası ile ilgili geniş bilgi alabilir, kampanya için açılan hesap numaralarına ulaşabilirler.

ENDONEZYA PAZARINI FIRSATA ÇEVİRİN

Mevlana Kalkınma Ajansı, Konya Ticaret Odası, Konya Sanayi Odası ve Konya Ticaret Borsası işbirliği ile TR 52 Karaman-Konya Bölgesi'nin dış ticaret ortamının iyileştirilmesi, bölgede yer alan işletmelerin ulusal ve küresel düzeyde daha rekabetçi hale getirilmesi ve Konya iş dünyasının Endonezya pazarındaki ticari fırsatlar hakkında bilgilendirilmesi amacıyla "Endonezya Pazarında Ticari Fırsatlar" konulu bir panel düzenledi.

Moderatörlüğünü Selçuk Üniversitesi Akören Ali Rıza Ercan Meslek Yüksekokulu' Dış Ticaret Bölümü Öğretim Görevlisi Dr. Burak Ceran'ın yaptığı panelde, Ticaret Bakanlığı İthalat Genel Müdürlüğü Daire Başkanı Okan Öztürk, Ticaret Bakanlığı İhracatı Geliştirme Uzmanı İrem Ekmekçi Konuk ve bölgeyle yakın ticari ilişkileri olan Doriva Çikolata İhracat Müdürü Muhammed Nurullah Uzun panelist olarak yer aldı.

Konya Ticaret Odası Meclis Salonu'nda gerçekleştirilen panelin açılışında konuşan Mevlana Kalkınma Ajansı Genel Sekreter V. Savaş Ülger "Ajans olarak, bölgemizin dış ticaret ortamının iyileştirilmesi ve bölgede yer alan işletmelerin ulusal ve küresel düzeyde daha rekabetçi hale getirilmesi amacıyla daha önce Rusya, Kuzey Afrika, İran, Polonya, Tayvan, Latin Amerika ve Katar gibi ülkelerdeki pazar fırsatlarını konunun bizzat mutfağında yer alan uzman isimlerle değerlendirmiştik. Bugün de Endonezya'daki ticari fırsatlar hakkında bizleri ayrıntılı olarak bilgilendirecek uzman isimlerle bir aradayız. Panelistlerimiz arasında şehrimizden Endonezya'ya en fazla ihracatı gerçekleştiren firmanın bizlerle tecrübelerini paylaşacak olmasını bu pazarda yaşanan

soranların ve fırsatların birinci ağızdan dile getirilmesi bakımından son derece önemli bulduğumuzu da ifade etmek istiyorum. 2017 yılı sonu verileri ışığında şehrimizle Endonezya arasındaki ekonomik verilere baktığımızda Konya'da 49 ülkeden, 282 adet yabancı sermayeli firma mevcutken baskın sermayesi Endonezya olan firmanın bulunmadığını görüyoruz. Konya'nın toplam ihracatı 1,55 Milyar Dolar iken Endonezya'ya olan ihracat 4,75 Milyon Dolar'dır. Bu rakamla Endonezya, toplam ihracatımızın %0,3'ünü oluşturmakta ve ihracatımızda 64. sırada yer almaktadır. Konya'nın toplam ithalatı 1,05 Milyar Dolar iken Endonezya'dan yapılan ithalat 8,14 Milyon Dolar'dır. Bu rakamla Endonezya, toplam ithalatımızın yaklaşık %0,8'ini oluşturmaktadır. Şehrimizin Endonezya ile olan dış ticaret açığı ise 3,4 Milyon Dolar'dır. Endonezya, hem nüfus olarak hem de ticaret hacmi olarak çok büyük bir pazar olmasına rağmen şehir olarak bu pazardan yeteri kadar pay alamadığımızı görüyoruz. Bu pazardaki payımızın artırılması gerektiğini ve bölgemiz sanayicilerinin gerek yeni pazarlara ulaşmaları gerekse de mevcut pazarlarındaki paylarının artırılması noktasında kurum olarak üzerimize düşeni

yapmaya hazır olduğumuzu özellikle ifade etmek istiyorum" ifadelerini kullandı. "Endonezya kilit ülke" Konya iş dünyasının Endonezya pazarı hakkında bilgilendirilmesi amacıyla Konya Ticaret Odası'nda "Endonezya Pazarında Fırsatlar" başlıklı panel düzenlendi. Panelde konuşan Ticaret Bakanlığı İthalat Genel Müdürlüğü Daire Başkanı Okan Öztürk, Asya pazarına girmede Endonezya'nın kilit ülke olduğunu vurguladı.

Ticaret Bakanlığı bünyesinde yürütülen mal ihracatına yönelik devletimizin yardımlarından bahseden Ticaret Bakanlığı İhracatı Geliştirme Uzmanı İrem Ekmekçi Konuk, "İhracata Hazırlık Aşaması, Pazarlama Destekleri ve Yüksek Katma Değer Üretimlerine Destekler olarak ihracat desteklerini sınıflandırıyoruz" şeklinde konuştu. URGE Desteği, Pazara Giriş Desteği, Pazar Araştırması Desteği, Fuarlara Katılım, Yurtdışı Marka Desteği, Tasarım ve Marka Desteklerinden kısaca bahseden Konuk, destek paketleri kapsamında firmaların hangi alanda nasıl bir destek alabileceğini anlattı.

Asya pazarına girmede Endonezya'nın kilit ülke olduğunu vurgulayan Ticaret Bakanlığı İthalat Genel Müdürlüğü Daire Başkanı Okan Öztürk, "Endonezya, ciddi bir doğal kaynak sunuyor. Özellikle kauçukta ciddi bir zenginliği var. Oradaki doğal kaynakları işleyerek mamul haline getiren firmalarımız var. Endonezya'daki adalarda enerji sağlayan Türk firmalarıdır. Ülkenin bu eksikliğini fırsata çevirmiş durumdadır. Ayrıca kamu, organize sanayilerini özel sektöre açmış durumda. Tamamen özel sektör işletiyor. İçerisinde her türlü altyapı var. Size oradan yatırım için arsa ya da fabrika satabiliyor. Tüm bunları fırsata çevirmek söz konusu" şeklinde konuştu.

KTO KARATAY'DA "BESLENME VE DİYETETİK ÇALIŞTAYI"

KTO Karatay Üniversitesi Sağlık Bilimleri Yüksekokulu Beslenme ve Diyetetik Bölümü tarafından düzenlenen ve 5 gün sürecek olan "Beslenme ve Diyetetik Çalıştayı" başladı. KTO Karatay Üniversitesi Beslenme ve Diyetetik Bölüm Başkanı Prof. Dr. Nurhan Ünüsan, "Ülkemizde sağlıksız ve yanlış beslenme sonucu bir kişi devlet bütçesine bir yılda yaklaşık 850 Euro maddi kayıp yaşıyor." dedi.

KTO Karatay Üniversitesi Sağlık Bilimleri Yüksekokulu Beslenme ve Diyetetik Bölümü, gıda endüstrisi, kanserleşme, fitoterapi, tıbbi çaylar, sporcu beslenmesi, obezite ile metabolik cerrahi gibi daha birçok konunun konuşulacağı ve 5 gün sürecek "Beslenme ve Diyetetik Çalıştayı"na ev sahipliği yapıyor. KTO Karatay Üniversitesi Rektörü Prof. Dr. Bayram Sade, çalıştayı üniversite öğrencilerine ve beslenme ve diyetetik alanına katkı sağlayacağını belirterek "Sahadan ve akademiden değerli konuklarımız çalıştaya çalışmaları ile katkı sunacaklar. Beslenme konusunda çok fazla bilgi karmaşası var toplumumuzda, doğru bilgilere bu toplantıda ulaşma fırsatı bulacağız" diye konuştu. Konya İl Tarım ve Orman Müdürü Seyfettin Baydar ise Konya'da gıda ve tarım hususunda üniversitelerin de desteğini alarak nitelikli çalışmalar yaptıklarını aktardı. Baydar, dünya üzerinde bazı coğrafyaların açlıkla mücadele ederken bir kısmının ise obezite ile mücadele ettiğinin de altını çizdi.

"Yanlış Beslenmenin Maliyeti 850 Euro"
Beslenmeye yönelik bu çalıştayı gerekliliğine vurgu yapan KTO Karatay Üniversitesi Beslenme ve Diyetetik Bölüm Başkanı Prof. Dr. Nurhan Ünüsan, "Gıda, beslenme ve diyetetik birbirleri ile ilişki içerisindeki

bilimlerdir. Ülkemizde sağlıksız ve yanlış beslenme sonucu bir kişi devlet bütçesine yılda yaklaşık 850 Euro maddi kayıp yaşatmaktadır. Bu sebeple rahatsızlıklar oluşmadan önleyici tedbirler almak ve doğru beslenmek, insan hayatı için son derece önemli bir hal alıyor." şeklinde konuştu.

"Avrupa'nın Obezite Oranı En Yüksek Ülkesiyiz"

Anadolu coğrafyasının bitki örtüsü anlamında zengin ürün çeşitliliğine sahip olduğunu aktaran Konya Sanayi Odası Meclis Başkanı ve Helvacızaade Yönetim Kurulu Başkanı Tahir Büyükhelvacıgil "Üzerinde bulunduğumuz coğrafya pek çok bitki türüne ev sahipliği yapıyor. Bunun yanında yanlış beslenmeden dolayı Avrupa'nın obezite oranı en yüksek ülkesi konumundayız. Bitkileri doğru kullanmak burada

önem arz ediyor. Bitkisel anlamda zenginlik ve AR-GE çalışmaları ile artık ilaç ihraç etme hedefiyle, üreten bir ülkeyiz" dedi.

Gıda Sektöründe AR-GE'nin Önemi

"Yasal Zorunluluklardan Gönüllü Girişimcilere Gıda Sanayisinin Beslenme Ajandası" konulu sunum yapan Türkiye Gıda ve İçecek Sanayii Dernekleri Federasyonu Genel Sekreteri İlknur Menlik, gıda sanayinde yüksek teknoloji kullanımının ve Ar-Ge çalışmalarının önemine vurgu yaptı. Menlik, tükenen kaynakların daha verimli kullanılabilmesi, yüksek katma değerli ürünlerin üretilebilmesi için gıda sektörünün daha fazla Ar-Ge ve inovasyona ihtiyacının olduğunu altını çizdi.

Konuşmasının ardından İlknur Menlik'e, Prof. Dr. Nurhan Ünüsan tarafından, çalıştaya katılımından dolayı hediye takdim edildi. Alanında birçok ilki barındıran ve 5 gün sürecek olan "Beslenme ve Diyetetik Çalıştayı"nda Toplu Beslenme Sistemlerinde Diyetisyeni Rolü, Obezite ve Metabolik Cerrahide 5N 1K, Obezite ve Metabolik Cerrahide 5N 1K: Güncel Beslenme Yaklaşımları, Palyatif Bakımda Nutrisyonun Önemi, Gıda Endüstrisi ve Kansereleşme, Fitoterapi ve Tıbbi Çaylar ile Başarılı Bir Sporunun Olmazsa Olmazı: Beslenme konuları uzmanları tarafından çalıştayda ele alınacak.

YENİ İPEK YOLU DERGİSİ KTO ÜYELERİNE DİJİTAL OLARAK ULAŞTIRILACAK

Değerli üyelerimiz, okuyucularımız, Sizlerin de yakından takip ettiği gibi son yıllarda basım ve yayın sektörünü içine alana dijital yayıncılıkta hızlı bir dönüşüm yaşanmaktadır. Ülkemizde de dijital yayıncılık alanında dijital dönüşüme uyum süreci hızlanmış, birçok basılı yayın daha az maliyetlerle ve daha çok okuyucu kitlesine dijital ve akıllı uygulamalar (web, ios, android) aracılığıyla okuyucularına ulaşmayı tercih etmektedir. Bu anlamda 1988 yılından bu yana yayımlanan Konya Ticaret Odası Yeni İpek Yolu Dergisi dijital dönüşümü-

nü tamamlamış, KTO'nun web, ios ve android, uygulamaları da yerini almış, uzun süredir bu uygulamalarla sizlere hizmet vermekte olup aynı zamanda basılı olarak da siz değerli üyelerine ve okuyucularına ulaştırılmaktaydı.

Değerli üyelerimiz, okuyucularımız, 2019 yılının Ocak ayından itibaren dergimizin baskı sayısı azaltılarak basılı yayın yerine yine siz değerli üyelerimize ve okuyucularımıza dijital olarak (KTO'nun web, ios ve android) uygulamaları ile Yeni İpek Yolu Dergisi'ni ulaştırmaya devam edeceğiz.

KONYA TİCARET ODASI MESLEK KOMİTELERİ ÜYE ZİYARETLERİNE DEVAM EDİYOR

Konya Ticaret Odası Meslek Komiteleri KTO üyelerinin sorunlarını dinlemek ve çözüm üretmek amacı ile üye ziyaretlerine başladı. 2018-2022 döneminde toplamda 70 Meslek komitesinde bulunan tüm üyeleri ziyaret etmeyi hedefleyen KTO meslek komiteleri, bu kapsamda üyelerin

sorunlarını dinleyecek. Konya Ticaret Odası'nın faaliyetleri ve hizmetleri hakkında bilgi verecek. Gelen istek ve şikayetleri değerlendirerek komite toplantılarında çözüm üretmeye yönelik çalışmalar yapacak. Komite ziyaretleri sürekli olarak devam edecek.

23. MESLEK KOMİTESİ (BİLGİSAYAR VE YAZILIM FAALİYETLERİ)

ARMİYA TEKNOLOJİ - ALİ İHSAN TUĞ

BADEL BİLİSAYAR - ALİ ODABAŞI

BERKA BİLGİSAYAR - M. ULVİ BEZİRCİ

BERKA BİLGİSAYAR - M. ULVİ BEZİRCİ

EXPRES BİLGİSAYAR - ALİ ÇOBAN

İCONİA BİLGİSAYAR - ALİ İHSAN YILDIRIM

WEBKON BİLİŞİM - GÖKHAN GÜNEŞ

YALÇIN BİLGİSAYAR - VOLKAN YALÇIN

23. Komite Ekim ayında üye ziyareti gerçekleştirmiştir.

12. MESLEK KOMİTESİ (DERİ ÜRÜNLERİ VE MALZEMELERİNİN İMALATI İLE TOPTAN-PERAKENDE TİCARETİ)

HACİDERVİŞLER ÇANTA

SİMONE ÇANTA

YAZAR ÇANTA

12. Komite Ekim ayında üye ziyareti gerçekleştirmiştir.

41. MESLEK KOMİTESİ (PLASTİK VE KAUÇUK ÜRÜNLERİN İMALATI VE TOPTAN TİCARETİ) ÜYE ZİYARETİ

GÜRPİLSAN PLASTİK

41. Komite Eylül ayında üye ziyareti gerçekleştirmiştir.

26 KOMİTE. ELEKTRONİK MALZEMELERİN İMALATI İLE TELEKOMÜNİKASYON EKİPMANLARI TOPTAN VE PERAKENDE TİCARETİ

ARPACI İLETİŞİM - NECİP ARPACI

BOZOĞLU İLETİŞİM - MUSTAFA BOZOĞLU

DEĞİŞİM İLETİŞİM - HÜSEYİN KÜÇÜKKALAYCI

KURT MÜZİK İLETİŞİM - AHMET KURT

OKUMUŞ TELEKOM LTD.ŞTİ.

ŞEREF KÜRKLÜ İLETİŞİM LTD.ŞTİ.

CİN CİN ELEKTRONİK A.Ş.

36. Komite Eylül ayında üye ziyareti gerçekleştirmiştir.

36. MESLEK KOMİTESİ (DEĞİRMENCİLİK, TARIM VE ENDÜSTRİYEL GIDA MAKİNALARININ İMALATI) ÜYE ZİYARETİ

AGRO HASAT TARIM MAKİNALARI

AK ÇİFTÇİ TARIM MAKİNALARI

BİRLEŞİM TARIM MAKİNALARI

ÇETİNKAYALAR TARIM MAKİNALARI

HARMAK TARIM MAKİNALARI

HEDEF TARIM MAKİNALARI

KÖYLÜ TARIM MAKİNALARI

OSTAR TARIM MAKİNALARI

ÖNALLAR TARIM MAKİNALARI

SÜRMAK TARIM MAKİNALARI

SÜRÜM TARIM MAKİNALARI

YÜKSEL TARIM MAKİNALARI

36. Komite Eylül ayında üye ziyareti gerçekleştirmiştir.

28. MESLEK KOMİTESİ (GENEL MÜŞAVİRLİK VE DANIŞMANLIK HİZMETLERİ)

ASIR OSGB

DÜNYA DİLLERİ TERCÜME MERKEZİ

KALEM YMM SERHAT ADEMOĞLU

M. EMİN BOZKULAK-MEVLANA DANIŞMANLIK

MERAM OSGB

YELKEN TERCÜME DANIŞMANLIK

28. Komite Ekim ayında üye ziyareti gerçekleştirmiştir.

67. MESLEK KOMİTESİ (İDARİ DESTEK HİZMETLERİ) ÜYE ZİYARETİ

EFEGİL TEMİZLİK

GÖKHAN TEMİZLİK HİZMETLERİ

KONEVİ ÖZEL GÜVENLİK HİZMETLERİ

67. Komite Eylül ayında üye ziyareti gerçekleştirmiştir.

51. MESLEK KOMİTESİ (ELEKTİRİK ENERJİSİ ÜRETİMİ) ÜYE ZİYARETİ

HİDAYET DURMAZ A.Ş.

51. Komite Eylül ayında üye ziyareti gerçekleştirmiştir.

Ahmet ÇELİK-M. Mustafa AKKAN
KTO, Ekonomik Araştırmalar ve Proje Müdürlüğü

GAYRİMENKUL VE KONAKLAMA SEKTÖRÜ İSTİŞARE TOPLANTISI SONUÇ RAPORU

Ülkemiz ekonomik olarak zorlu bir süreçten geçmektedir. Yükselen döviz kuru, enflasyon ve faiz oranları ekonomik dengeleri olumsuz yönde etkilemektedir. Üreticiden tüketiciye, tüccardan sanayiye hemen hemen her sektörde ve alanda etkilerini göstermektedir.

Bu süreçte, ekonomimizin büyümesinde önem arz eden sektörlerin başında gelen gayrimenkul ve konaklama sektöründe de çok ciddi sorunlar yaşanmaktadır. Bu sorunların bir an önce çözüme kavuşturulması hem sektör temsilcilerinin hem de vatandaşın rahatlatılması gerekmektedir.

Sektördeki sorunların tespiti ve çözüm önerilerinin ortaya konması amacıyla, sektördeki temsilcilerin katılımıyla Odamız tarafından bir istişare toplantısı düzenlenmiştir. Gerek Odamızın ilgili meslek komite üyeleri tarafından dile getirilen gerekse istişare toplantısında sektör yetkililerinin ifadeleriyle gündeme gelen gayrimenkul ve konaklama sektöründeki sorunlar ve bu sorunlara yönelik çözümler, öneriler ve tavsiyeler aşağıdaki şekilde sıralanmıştır.

• Taşınmaz Ticareti Yönetmeliği'ndeki Sıkıntılar

5 Haziran 2018 tarihli yeni yönetmelik ile birlikte sektörde yeterlilik belgesi ve m2 zorunluluğu gibi farklı kısıtlamalar gelmiştir. Yeni yönetmelik ile istenen "yeterlilik belgeleri" konusunda bazı kavram karmaşaları bulunmaktadır. Ayrıca Taşınmaz Ticareti Yönetmeliği ile emlakçılıkla iştigal edenlerden istenen belgelerin bazıları, denetim aşamasında Ticaret İl Müdürlüğü tarafından tanınmamış ve askıya alınmıştır. Özellikle Emlakçılar Odası'ndan alınan belgeler askıya alınmış, Millî Eğitim Bakanlığı onaylı belgeler ise geçerli sayılmıştır.

Sektörde hizmet sunan bazı firmaların kuruluş ismi farklı, marka ismi farklı durumdadır. İkisi de tescilli isimler. Ülkemizde firmaların büyük çoğunluğu çok farklı sektörleri içinde barındıran isimler

ile kurulmuştur. Ancak yeni yönetmelikte sadece emlak hizmeti olması gerektiği ifade edilmektedir.

Uzun zamandır beklenen bir yönetmelik olması ile birlikte uygulama aşamasında sıkıntılar olduğu görülmektedir. Konu hakkında Bakanlıklar ve İl Müdürlükleri tarafından yeknesaklık sağlanmalı, yönetmeliğin çıkış tarihinden önceki belge sahipleri mağdur edilmemelidir. Yukarıdaki ve benzeri sorunların giderilmesi amacıyla ilgili Bakanlıklar tarafından yeni düzenleme yapılması, sektör temsilcilerinin karşılaştıkları zorlukların bir an önce giderilmesi gerekmektedir.

• Mesleki Yeterlilik Belgesi Zorunluluğu

Taşınmaz Ticareti Yönetmeliği ile sektörde ulusal yeterliliğe dayalı MYK Mesleki Yeterlilik Belgesine sahip olma zorunluluğu getirilmiştir. Ancak halihazırda Türkiye'de MYK Mesleki Yeterlilik Belgesi verebilecek tek firma İstanbul'da bulunmaktadır. Sektörde aktif çalışan kişi sayı-

sı göz önüne alındığında ne kadar fazla yetkili firmaya ihtiyaç duyulduğu aşikardır. İlgili belgenin Konya'mızda da verilebilmesi için Emlakçılar Odası ve KTO Karatay Üniversitesi tarafından başlatılan girişimlerin değerlendirilme ve onay süreci hızlandırılmalı, yeterlilik belgesi talep eden üyelerimizin Türkiye'de tek bir firmaya başvurma zorunluluğu ortadan kaldırılmalıdır.

• Gayrimenkul Sektöründe Faaliyet Gösteren Kimliksiz Kişiler

Sektörde faaliyet gösteren kişilere bakıldığı zaman, çok farklı başlıklarda meslek erbabı dikkat çekmektedir. İş bilen/bilmeyen öğretmen, polis, hâkim, kapıcı, yönetici vb. herkes aynı zamanda emlakçılık ile meşgul olmaktadır. Başta kapıcılar olmak üzere bu kişilerin iş yapma süreçlerindeki hatalı uygulamalarından dolayı sektör madden ve manen büyük zarar görmektedir. Kayıt dışılık maalesef yüksek seviyelere ulaşmıştır.

Mesleki yeterliliği olmayan kişilere karşı halkımızın da bilinçlenmesi amacıyla bazı çalışmalar yapılması gerekmektedir. Yeni yönetmelik başta olmak üzere, yapılacak düzenlemeler ve kamu spotları ile emlak alım satımlarının sadece yetkili kişiler tarafından yapılmasının önemi halkımıza aktarılmalı, gayrimenkul alışverişlerini yetkili kişiler eliyle yapılması desteklenerek teşvik edilmelidir.

Ayrıca sektörde çalışan kişilerin hizmet standartlarının yükseltilmesi için eğitimler düzenlenmelidir. Bunun bir sonraki aşaması ise organize modern emlakçılık olarak isimlendirilebilir.

• Rayiç Bedel Belirleme Yöntemleri Değiştirilmelidir

Ülkemizde gayrimenkul alım satımı alanında hizmet veren internet siteleri bulunmaktadır. Bu sitelere emlakçıların yanı sıra mülk sahipleri de ilan verebilmektedir. Ancak fiyat belirlemede sınır olmadığı için, birbirinden görerek fiyat artırımına gidilmekte ve piyasada fahiş rakamlar ortaya çıkmaktadır. Serbest piyasa olarak tabir edilen günümüz ticaret dünyasında bu tarz ilanlar için sınır koyulması mümkün görülmemekle birlikte gayrimenkul fiyatlarındaki özellikle bazı bölgelerdeki fahiş artışlar ciddi anlamda dikkat çekmektedir.

Bakanlıklar tarafından yapılacak çalışma ile belediyelerden talep edilen rayiç

bedel yerine, gayrimenkul değerlendirme uzmanlarının belirlediği rakamların baz alınması gündeme alınabilir.

Ayrıca gayrimenkullerin teminat olarak gösterildiği kredi işlemlerinde, gayrimenkul değerlendirme uzmanları tarafından emlak bedellerinin belirlenmesindeki farklılıklar asgari seviyeye indirilmelidir.

• Gayrimenkul Sözleşmelerindeki Tutarsızlıklar Giderilmeli

Sektörde yaşanan en büyük sıkıntılardan birisi de sözleşmelerdir. Her bir firma adına ayrı ayrı sözleşme basılmakta veya her firma tarafından değişik sözleşmeler hazırlanmaktadır. Farklı farklı sözleşmelerin sektörde dolaşması yerine, meslek komiteleri tarafından yapılacak araştırma ve hukukçular ile istişareler neticesinde, her iki tarafın hak ve hukukunu koruyacak profesyonel sözleşmeler hazırlanmalı ve sektör temsilcilerinin hizmetine sunulmalıdır.

• Yasa, Yönetmelik vb. Gelişmelerin Sektöre Tam Duyurulmaması

Devletin işleyişi gereği sürekli olarak farklı başlık ve içerikte kanun, yönetmelik, tüzük, yönerge vb. çıkmakta ve uygulamaya konmaktadır. Her ne kadar yazılı/görsel basın, internet veya sosyal medya yolu ile bu ve benzeri gelişmeler haberleştirilse de mutlaka gözden kaçan gelişmeler olmaktadır.

Kanun, yönetmelik, devlet destekleri, yasa ve cezalar, ani durum bilgilendirmeleri ve her türlü duyuruların ilgili kişilere ulaşması için bütün iletişim yöntemleri denenmelidir. Devlet kurumları başta olmak üzere, Oda ve Borsalar dahil, vatandaşların/üyelerin en güncel verileri sistemde tutulmalı ve kişilerin bilgile-

rendeki değişiklikleri bildirmeleri teşvik edilmelidir.

• Yerelde Hizmet Gösteren E-Ticaret Sitelerinin Kurulması Talebi

Türkiye'de gayrimenkul sektöründe faaliyet gösteren ve herkesin bildiği internet siteleri mevcuttur. Bu sitelerin aidat ücretlerinin yüksekliği, emlakçı harici kişilerin de ilan verebilmesi gibi bazı nedenlerden dolayı sektör temsilcileri yeterli verimi elde edememektedir. Yereldeki kurum ve kuruluşlar tarafından (Ticaret ve Sanayi Odaları, Emlakçılar Odası vb.) özellikle gayrimenkul sektörü gibi özel alana indirgenmiş bazı başlıklarda e-ticaret sitesi kurularak yerel firmalar desteklenmelidir.

• Konut Finansmanı ve Finansmana Ulaşmadaki Sorunlar

Konut finansmanına ve finansmana ulaşmaya yönelik yeni kampanyaların, ilgili kurumlar tarafından ivedilikle başlatılması gereklidir. Devletimiz, desteğini daha fazla hissettirmelidir. Finans kuruluşları genel olarak risk almayan ve finansla erişime yeteri kadar yardımcı olmayan bir tutum sergilemektedir. Bankaların risk üstlenmesi, doğru tanımlanmış ilkeler ve tutarlı faiz oranlarıyla hareket etmeleri beklenmektedir. Örneğin kredi faizinin belli oranını devlet karşılamalı ya da daha uygun faiz oranları belirlenmelidir. Diğer bir öneri olarak da özellikle karşılık gösterilen teminata değil, projeye kredi verilmeli, artan risk paylaşılmalı ve etkin bir bankacılık sistemi üzerinden piyasalarla iletişim kurulmalıdır.

• Vergi ve SGK Ödemelerinin Ötelenmesi

İçinde bulunduğumuz ekonomik zor-

luktan dolayı birçok firma işçi çıkartmak durumunda kalmıştır. Bunun yerine belli bir süre için vergi ve SGK ödemelerinin ötelenmesi/ertelenmesi, sektörü ciddi anlamda rahatlatacaktır.

• Tapu Harçlarında İndirim

Emlak sektörünün sadece komisyonculuk değil aynı zamanda alım-satım işleri olarak da değerlendirilmesi lazımdır. Bu kapsamda tapu harçlarının %1'ler, hatta binler seviyesine indirilmesi, alım satımdaki KDV oranlarının düşürülmesi gerekmektedir. Ayrıca gelir vergisindeki afaki oranların da düşürülmesini talep edilmektedir.

• Tapu İşlemlerinde Yaşanan Sıkıntılar

Tapudaki işlemlerde, satıcının bulunma şartı olmadan ve daha hızlı işlem süresini barındıran düzenlemeler yapılmalıdır.

Tapu ve belediyelerden resmi bilgi ve belge alınması kolaylaştırılmalıdır. Yeni kurulacak firmalarda çalışacak personel için üniversite mezunu olma şartı getirilmelidir. Mesleğin prestijinin artması amacıyla bankaya teminat (50 bin TL gibi) yatırılmalıdır.

• Sektörün Sorunlarını Çalışacak Üst Komisyon Talebi

Gayrimenkul sektörünün bütün sıkıntılarını, şikayetlerini, taleplerini ve çözüm önerilerini ortaya koyan, ilgili makamlara ileten, takibini yapan bir komisyon kurulması gerekmektedir. Odamız öncülüğünde kurulacak bu komisyon, Bakanlıklar, Ticaret İl Müdürlüğü, hukukçular ve konunun diğer tarafları ile aktif iletişim halinde olarak daha verimli çalışabilir.

Özel Öğrenci Yurtlarının talepleri aşağıdaki şekildedir:

Özel okullarda, özel hastanelerde ve özel Öğrenci Rehabilitasyon Merkezlerinde yapıldığı gibi Devletin; Anayasanın eşitlik ilkesine uygun olarak özel öğrenci yurtlarında kalan öğrencilere de katkı sağlayıcı tedbirler alması, (Kamu yararına çalışan dernek ve vakıf yurtlarında kalan öğrencilere sağlanan yemek ve barınma yardımı verilmesi) öğrencileri özel öğrenci yurtlarında kalmaya teşvik edici tedbirler alınması;

Kredi Yurtlar Kurumunda kalan bir öğrencinin devlete aylık maliyeti (KYK'dan alınan bilgiye göre personel giderleri dahil) 1.300 TL civarındadır. Özel Öğrenci Yurtları aynı hizmeti aylık 500/600 TL'ye verebilmektedir. Kredi Yurtlar Kurumu,

Özel Öğrenci Yurtlarından Hizmet Satın Alma yoluyla fatura karşılığı bu hizmeti satın alabilir. Böylece; öğrenci maliyetlerini öğrenci başına %50-%60 oranında aşağıya çekmesi mümkün olabilecektir. Milli Eğitim Bakanlığına bağlı olarak faaliyet gösteren Özel Öğrenci Yurtlarından Kredi Yurtlar Kurumunun hizmet satın almasının yolunun açılması,

Kredi Yurtlar Kurumu yurtlarını tercih etmeyerek kontrolsüz bir şekilde merdiven altı tabir edilen kaçak ve izinsiz çalışan yerlerde, stüdyo dairelerle benzeri yerlerde kayıt dışı kalan öğrenciler kayıt altına alınmış olacaktır. Böyle yerlerde kalan öğrencilerin zararlı yapılarının eline düşme tehlikesinin önüne geçilmesi açısından, hizmet satın alımı yapılarak kayıt altına alınamayan öğrencilerin kayıt altına alınması, fatura karşılığında Özel Öğrenci Yurtlarından Hizmet satın alınması yoluyla ciddi bir vergi, stopaj vb. gelir elde etme imkânı elde edilmesi,

Sektörle ilgili yasal düzenlemeler yapılırken hassas davranılarak Milli Eğitim Bakanlığının denetimi dışında kalan devlet karşıtı zararlı yapı ya da örgütlerle ilişkisi, irtibatı tespit edilen, kaçak olarak yurt gibi faaliyet gösteren yerlerle ilgili kesin ve ağır yükümlülükler getirilmesi, bu gibi yerlerin kapatılarak sektörün dışına çıkarılması, gerekli hukuki yaptırımların ivedilikle uygulanması,

Kız yurtlarında bayan, erkek yurtlarında erkek personel çalıştırılma zorunluluğundan vazgeçilmesi, yurtlara hemşire veya sağlık personeli, aşçı, kaloriferci gibi personel atanmasının zorunlu olmaktan çıkarılarak bu alanlarda hizmet satın alın-

masına izin verilmesi,

Yurt müdürü olarak atanacaklarda Öğrenci Barınma Hizmetleri Yöneticiliği Sertifikası istenmesinin zorunlu tutulması, bu sertifikayı alacaklar için her ilde kurs açılması,

2007 tarihinden önce açılış izni almış imar mevzuatı gereği fiziki yapısı değişiklik yapmaya uygun olmayan yurt binaları için istisnai hükümler getirilmesi, Özel Öğrenci Barınma Hizmetleri Yönetmeliğindeki Yangın Yönetmeliğine uymayan hükümlerin Binaların Yangından Korunması Hakkındaki Yönetmelik hükümlerine uygun hale getirilmesi,

Yüksek öğrenim öğrencilerine hizmet veren Öğrenci Yurtlarının yemek hizmeti vermesinin zorunlu olmaktan çıkarılması, Yurda bir yıllığına kayıt yaptıran öğrencinin, istediği zaman %10 cezai müeyyide karşılığında yurttan ayrılışına izin veren maddenin Özel Öğrenci Barınma Hizmetleri Yönetmeliğinden çıkarılması veya bu oranın en az %50 ye çıkarılması, Devletin Milli Eğitime bağlı özel yurt sektörünü destekleyip denetleyerek buraların gelişmesine katkı sağlaması, Özel öğrenci yurtlarının teşvik edilerek istihdama destek verilmesi,

06.05.2017 Tarihinde yürürlüğe giren Özel Öğrenci Barınma Hizmetleri Yönetmeliği ile Milli Eğitim Bakanlığınca Yayınlanan Özel Öğrenci Barınma Hizmetleri Yönergesinin getirmiş olduğu yeni uygulamaların; yıllardan beri faaliyette olan Milli Eğitime Bağlı Özel Öğrenci Yurtları binaları için değil yönetmeliğin yayımlandığı 06.05.2017 tarihinden sonra yeni açılacak yurt binaları için uygulanması.

ENFLASYONLA
TÜRKİYEKÜN
MÜCADELE

VARIZ

81 il ve 160 ilçedeki Odalarımız ve Borsalarımızla birlikte Enflasyonla Mücadeleyi sahiplenip, firmalarımızın en geniş şekilde katılımı için çalışacağız.

EN AZ **%10**
İNDİRİM

#TÜRKİYEKAZANACAK

TOBB

1882

KONYA TİCARET ODASI
KONYA CHAMBER OF COMMERCE

MOTORLU TAŞIT PARÇALARI İMALATI VE OTOMOTİV YEDEK PARÇA SEKTÖRÜ İSTİŞARE TOPLANTISI SONUÇ RAPORU

Ülkemiz ekonomik olarak zorlu bir süreçten geçmektedir. Yükselen döviz kuru, enflasyon ve faiz oranları ekonomik dengeleri olumsuz yönde etkilemektedir. Üreticiden tüketiciye, tüccardan sanayiye hemen hemen her sektörde ve alanda etkilerini göstermektedir.

Otomotiv yan sanayi sektörümüzü kısaca değerlendirecek olursak; Konya son 15 yılda dünya pazarındaki payını giderek arttırmıştır. Bu artış içerisinde otomotiv yedek parça sanayinde kalite ve üretim kapasitesi olarak büyük gelişmeler yaşanmıştır.

Ülkemizdeki otomotiv sektöründeki gelişmeler ilimizde var olan sanayi altyapısını otomotiv yan sanayisine yöneltmiştir. Küçük sanayi sitelerinde başlayan otomotiv yedek parça üretimi, gelişen arz talep dengesinde kabına sığmamaya başlamış ve bugün üretimlerini tamamını veya büyük oranını ihraç eden, Organize Sanayi Bölgelerinde üretim yapan büyük işletmelere yerini bırakmıştır.

Sektörde yaşanan sorunların tespiti ve çözüm önerilerinin ortaya konması amacıyla, sektördeki temsilcilerin katılımıyla Odamız tarafından 13 Aralık 2018 tarihinde bir istişare toplantısı düzenlenmiştir. Gerek Odamızın ilgili meslek komite üyeleri tarafından dile getirilen gerekse istişare toplantısında sektör temsilcilerinin

ifadeleriyle gündeme gelen Motorlu Taşıtlar Parçaları İmalatı ve Otomotiv Yedek Parça Sektöründeki sorunlar ve bu sorunlara yönelik çözüm, öneri ve tavsiyeler aşağıdaki şekilde sıralanmıştır:

• Faiz İndirimi Talebi

Ekonomimizin canlanmasına yönelik hükümet tarafından alınan KDV ve ÖTV indirimi kararı sektöre bir parça da olsa hareketlilik getirmiştir. Ancak ÖTV indiriminin sadece binek araçlara yönelik olması firmaları tam olarak rahatlatmamıştır. Özellikle ticari araçlarda KDV ve ÖTV indirimi yerine faiz indirimi yapılması sektörün canlanması adına daha faydalı olacaktır.

• İşten Ayrılan Personelin Hak Talebi

İşten ayrılan personelin tazminatını almasına rağmen 3-4 yıl sonra işverene yönelik (fazla mesai-izin parası vb.) ücret talebinde bulunması işvereni zor durum-

da bırakmaktadır. Bu konuda dava açılma süresinde bazı sıkıntılar mevcuttur. 2017 yılından önce işten ayrılmış işçinin işvereni 10 yıl şikâyet etme hakkı bulunmaktadır. Bu süre 2018 yılında 5 yıla düşürülmüştür. Ancak bu zamanaşımı süresinin 6 aya düşürülmesi yerinde olacaktır.

İşçi ve işverenin yaşamış olduğu bu tarz problemlerin çözümü için arabuluculuk müessesinin kullanılması daha uygun olacaktır. Konya Ticaret Odası olarak üyelerimizin bu tarz sorunlarının çözülmesine yardımcı olmak amacıyla 2019 yılı içerisinde odamız bünyesinde Arabuluculuk ve Tahkim Merkezi kurulması planlanmaktadır.

Ayrıca özlük dosyalarındaki eksikliklerden dolayı kaybedilen davaların önüne geçebilmek amacıyla iş güvenliği uzmanları işçilerin özlük dosyalarından da hukukun

sorumlu olmalıdırlar.

• Meslek Liselerinin Öneminin Arttırılması

Sanayide çalıştırılacak kalifiye eleman eksikliği firmaları zor durumda bırakmaktadır. Bu sorunu çözmek maksadıyla ilimizdeki meslek liselerinin önemi konusunda bilgilendirme çalışmaları yapılmalıdır. Zira şu anda meslek liselerinin doluluk oranı %35 civarındadır. Meslek liselerini güçlendirmek için çalışma grubu kurularak ara eleman yetiştirilmesine yönelik çalışmalar yapılmalıdır.

• Elektrığe Sürekli Gelen Zamlar

Son dönemde elektrığe gelen zamlar nedeniyle üretim yapan firmaların giderlerinde ciddi artış yaşanmaktadır. Bu konuda hükümetimizin yaptığı açıklamalar neticesinde mart ayına kadar herhangi bir zam beklenmemektedir. Ancak petrol fiyatlarında ciddi bir iniş olmaması durumunda elektrığe bir miktar daha zam beklenmektedir.

• Gümrüklerde Yaşanan Sıkıntılar

Gümrükte çalışan bazı memurların yapmış olduğu usulsüzlüklerden dolayı birçok firma mağdur olmaktadır. Kimi firma malının antrepoya çekilmesi ile tehdit edilirken, kimi firma ise yüksek vergi ödemekle tehdit edilerek rüşvete yönlendirilmektedir. Bu durumun önüne geçebilmek amacıyla gümrük müdürlüğü personelinin kontrol ve denetim altında tutulması gerekmektedir. Firmaların çalıştıkları gümrük müşavirlerini iyi seçmeleri gerekmektedir.

• KGF Nasıl İşlemektedir?

KGF, firmalara direk para veren bir kurum değildir. Bankadan talep edilen kredinin belli bir miktarına kefil olmaktadır. KGF'nin faiz oranlarına müdahalesi yoktur. Faiz oranını bankalar belirlemektedir. Ancak son zamanlarda bankaların uygulamak istediğı fahiş faiz oranlarını önlemek maksadıyla ilgili kanuna madde eklenerek KGF'nin yetki alanı genişletilmiştir. Bu maddeye göre KGF piyasada fahiş faiz uygulamak isteyen bankalara onay vermemektedir.

• İş Güvenlik Yasasında Gerçekleşecek Değişiklikler

İş güvenlik uzmanları B sınıfından A Sınıfına geçtiklerinde alacakları ücret artmaktadır. Bu durum işveren için fuzuli ücret ödemesi olarak değerlendirilmektedir. Bu durum sınıf değişikliği yapılarak çözüme

ulaşabilir belki ancak o zamanda KOSGEB gibi kurumların desteklerinden faydalanmak istenildiğinde sorunlar yaşanabilmektedir. Bu konuyla ilgili çalışmalar devam etmektedir.

• Eski Sanayinin Taşınma Konusu

Bu konuyla ilgili geçmişte Odamız öncülüğünde birkaç toplantı yapılmıştır. Ancak Büyükşehir Belediye Başkanının değişmesi dolayısıyla konu askıya alınmıştır. Geline son durumla ilgili Belediyeden görüş istenecektir.

• Dökümde Yaşanan PİK Fiyatları Sıkıntısı

Bu durum demir çelik şirketlerinin özelleşmesinden kaynaklanmaktadır. Çünkü bu şirketler belirledikleri kotanın altındaki sayıda ürünün üretimini gerçekleştirmektedir. Firmalarımız bu ürünü ülkemizden daha uygun fiyata alabileceksen, üretici şirketlerin üretim yapmamasından dolayı ithal ürüne yönelmektedirler. Bu durum aynı zamanda cari açığımızı da tetiklemektedir.

Bu sorunun çözüme ulaşabilmesi için önceleri ilgili Bakanlığa gereken şikayetler iletilmiştir. Ancak daha etkili olunabilmesi adına sıkıntı yaşayan firmalarımızın da Odamıza şikayetlerini yazılı olarak iletmeleri gerekmektedir.

• Sanayi Bölgeleri ve Teşvik Sorunu

İlimizde Sanayi Bölgeleri belli alanlarda toplanmış durumdadır. Bu durumun önüne geçebilmek ve ilçelerimizi de canderlendirebilmek amacıyla tarıma elverişli olmayan ilçelerimize sanayi bölgelerimizi taşımamız. Ancak ülkemizde verilen teşvikler hususunda sıkıntı yaşamaktayız. Konya merkez ile ilçeleri ayrı değerlendi-

rilerek teşvik sistemine dahil edilmelidir. Böylece ilçelere yatırım yapma konusu daha cazip hale gelecektir.

• İşsizlik Kesintisi ile İşsizlik Fonunun Düzenlenmesi

Ülkemizde işsizlik fonu ve kıdem tazminatı aynı anda uygulanmaktadır. Bu uygulama dünyada ülkemizdekinden farklıdır. Yurtdışında ya işsizlik fonu uygulanmakta ya da kıdem tazminatı uygulanmaktadır. İşverenler açısından işsizlik fonunun uygulanarak kıdem tazminatının kaldırılması uygun olacaktır.

• Konya'da Otomotiv Sektöründe Fuar Düzenlenmemesi

Otomotiv ve otomotiv yedek parça, araç üstü ekipman ve değirmen makineleri gibi sektörlerde yeterince katılımcı olmaması sebebiyle fuar düzenlenmemektedir.

• Sanayi Bölgelerine Ulaşımın Zor Olmasından Dolayı Yaşanan Sorunlar

Sanayi bölgelerine toplu taşıma ve hafif raylı sistem kurulması için gerekli fizibilite çalışmaları yapılmaktadır.

• Desteklerde Şahıs Firmalarının Yaşadıkları Sorunlar

KOSGEB yurt dışı fuar desteğı gibi desteklerini limited şirketlere veriyorken şahıs firmalarına destek vermemektedir. Bu konu ile ilgili gerekli çalışmalar yapılacaktır.

• A.Ş.de Hukukçu Bulundurma Zorunluluğı

5 sene önce çıkan bir kanun neticesinde sermayesi 250.000 TL olan Anonim şirketler hukukçu bulundurmaları zorundadır. Yıllık cezası 40.000 TL olarak belirlenmiştir. Günümüzde zorunluluk alt limiti olan 250.000 TL'nin yükseltilmesi gerekmektedir.

E-İHRACAT PAZARLARI YAKINLAŞTIRIYOR

Günümüz ticaretinde ortaya çıkan yeni dinamikler ve gittikçe ivme kazanan yeni eğilimler, küresel girişimciler için de yeni fırsatlar sunmaktadır. Bu fırsatlarla birlikte girişimciler herkesin yer aldığı internet kanalları sayesinde ürünlerini sadece yurtiçi pazarlarda değil yurtdışı pazarlardaki milyonlarca yeni müşteriye de ulaştırabilmektedir. Bu nedenle gelişen teknolojiyle birlikte e-ticaret tüketicinin beklentileri doğrultusunda artan bir hızla büyümektedir. Artık günümüzde E-İhracat yapmak çok kolay hale gelmiştir, sayısız avantajları vardır ve satıcı-alıcı tüm tarafları korumaktadır.

Dünyada en yaygın e-İhracat ürünleri tekstil sektöründe olmaktadır. Bayan giyim, ayakkabı, aksesuar, yöresel ev tekstili bu kategoride en çok satılan ürün grupları arasındadır. Sınır ötesi alışveriş yapan tüketicilerin yüzde 39'u, yurtdışındaki sitelerden giysi ve ayakkabı satın almaktadır. Listenin ikinci sırasında yüzde 26'ıyla elektronik eşya yer almaktadır. Ancak hiç akla gelmeyen kategorilerde de çok karlı ve hacimli e-İhracat örneklerine

rastlanmaktadır. Yöresel ürünler, kültürel ürünler, el yapımı ürünler hem kârlı hem de alternatifi az bulunan ürünlerden sayılabilir.

Günümüzde dünya genelinde yaklaşık 2 trilyon dolarlık e-ticaret sektörünün 200 milyar doları sınır ötesi alışverişten geliyor. 2013 yılında toplam sınır ötesi çevrimiçi alışveriş hacmi 105 milyar dolar civarındaydı. 2018 sonunda ise alışveriş miktarı ortalama yüzde 200 artarak, 307 milyar dolara ulaşacak.

İhracatın getirdiği önemli bir fırsat, her ölçekte firma için pazar çeşitliliği sağlaması. Türkiye'de geleneksel yollarla ihracat yapan firmalar ortalama üç ülkeye ihracat yaparken, e-İhracat yapan firmalar ortalama 34 ülkeye erişebiliyor. E-İhracatın sağladığı bu çeşitlilik küçük ölçekli firmalar için de geçerli. E-İhracat yapan firmaların en küçük yüzde 10'luk kesiminin ortalama pazar sayısı 23 iken, en büyük yüzde 10'da bu sayı 45'tir. Türkiye'nin ilk 10 e-İhracat pazarının ağırlıklandırılmış ortalama mesafesi 4 bin 308 kilometredir. Bu rakam, geleneksel

İhracat menziline yüzde 65'lik bir artışa denk gelmektedir.

İHRACAT SINIR TANIMIYOR

Sınır Ötesi Alışverişin Kültürel Etkisi raporuna göre 2013'te İngiltere'de 15.9 milyon kişi sınır ötesi çevrimiçi alışveriş yaptı, 2018'de bu sayının 18.5 milyon olması bekleniyor. İngilizler en çok kıyafet, ayakkabı ve aksesuar, mücevher ve saat ile sağlık ve kozmetik ürünleri alıyor.

ABD'de ise 2013'te 34,1 milyon kişi sınır ötesi e-İhracat yaparken 2018 sonu itibarıyla bu sayının 41,8 milyon olacağı tahmin ediliyor. Kıyafet, ayakkabı ve aksesuar, sağlık ve güzellik ürünleri, mücevher ve saat en çok rağbet görenler.

Almanya'da da 2013'te 14.1 milyon kişi sınır ötesi çevrimiçi alışveriş yaptı. Üç yıl içinde 15,5 milyon Almanın yurtdışındaki sitelerden ürün alacağı tahmin ediliyor. Almanlar en çok kıyafet, ayakkabı ve aksesuar alırken, ikinci sırada bilgisayar donanım ve yazılımları, üçüncü sırada sağlık ve güzellik ürünleri bulunuyor.

	KLASİK İHRACAT	E-İHRACAT
Gümrük Beyannamesi	Standart (Gümrük Müşavirine İhtiyaç vardır)	Elektronik-ETGB (Expres taşıyıcılar tarafından elektronik ortamda düzenlenir)
KDV siz Fatura Hazırlama	Uygulanır	Uygulanır
KDV iadesi alabilme	Mümkündür	Mümkündür
İhracatçı teşviklerinden ve muafiyetlerinden faydalanabilme	Mümkündür	Mümkündür
Alıcı ülkesindeki gümrükleme süreci	2-7 İş günü (ürün Grubuna, alıcıya, evraklara, gümrük müşavirine bağlıdır)	(Çoğu ülkede e- gümrükleme ile yapılır)
Gümrükleme Vergi muafiyetleri	Geçerli değildir	Tam geçerlidir
Ülkelerin ikili ticaret ve Gümrük Anlaşmaları	Geçerlidir, uygulanabilir	Geçerlidir, uygulanabilir
Gümrükleme ve konsolidasyon imkanları	Kısıtlı	Geniş, Kolay uygulanabilir
İhracat operasyon hazırlığı	Detaylı, zor	Basit,kolay
İhracat iş süreçleri ve iş takibi	Zor (aracı kurum çoktur ve sınırlandırılmış yetkileri vardır)	Basit Yetki verilerek kolaylıkla çözülebilir.
Satış öncesi ve sonrası operasyon maliyetleri	Yüksek (genellikle özel araştırma ve çalışma gereklidir)	Ekonomik (Genellikle şeffaf ve uygulanabilir)
Uçtan uca hizmet alabilme imkanı	Planlaması zor,masraflı	Planlaması kolay, ekonomik
Marka tescil sertifikası	Çoğunlukla zorunlu (Bazı ürün gruplarında veya ülkede edilir)	Gerek yoktur Çok az ürün grubunda ve ülkede istenir)

Küresel ticaret veya sınır ötesi ticaret tanımları neyi ifade etmektedir?

E-ihracat, E-ticaret veya online satış kanallarından, web sitesi, sosyal ağlar (facebook, Instagram v.b gibi) üzerinden alınan yurt dışı adresli siparişi, bireysel müşterinin adına fatura düzenleyip, mikro ihracat olarak (ETGB) çıkışını gerçekleştirmektedir.

ETGB (Elektronik Ticaret Gümrük Beyanı) ve Mikro İhracat Nedir?

Türkiye'de E-Ihracat'ın gelişimi de Mikro İhracatın sunduğu avantajlar sayesinde olmuştur. ETGB sayesinde, beyanın gönderiminin ertesi günü yapılabilmesi mümkün olmakta ve beyannamenin kargo şirketleri üzerinden yapılabilmesine izin veriliyor olması süreci de kolaylaştırmaktadır. İhracatçı Birlikleri Nispi aidatından muafiyet sağlanmakta,

Gümrük Müşavirliği Ücreti alınmamakta, vekaletname aranmamakta, hızlı bürokratik işlemler sayesinde zamandan tasarruf sağlanmakta ve cumartesi günü bile gümrük işlemi yapılabilir.

En kısa tanımıyla Mikro İhracat; 150 KG ve 7.500 EUR limitine kadar ETGB (Elektronik Ticaret Gümrük Beyanı) ile yurt dışına ihraç edilen bedelli ihracatlara verilen isimdir. ETGB, ihracatta ekspres taşıyıcılar

yani operatörler tarafından elektronik ortamda düzenlenen bir beyandır ve bu beyanı düzenleyebilmek için gümrük müşavirlerine ihtiyaç yoktur.

Ülkemiz adına çok iyi bir gelişme olarak, yakın zamanda E-Ihracat Stratejisi ve Eylem Planı (2018 – 2020) kabul görmüştür ve 6 Şubat 2018 tarihli ve 30324 sayılı Resmi Gazete'de yayınlanmıştır.

Klasik ihracat ve E-ihracat arasındaki temel farklar nelerdir?

Yurt dışına ihracat yapıldığında en fazla zaman alan işlem veya en yüksek masrafı genellikle gümrük işlemleri olmaktadır. Yurt dışına bir mal gönderirken gerek (ihracat) Türkiye'den çıkışında, gerek de hedef ülkeye girişinde (ithalat) taviz vermeden takip edilmesi gereken ve katı kurallara bağlı olan işlem adımları vardır. Klasik İhracatta, yani işletmeden işletmeye gerçekleştirilen ihracatta, satılan ürüne göre, satış tutarına göre, taşıma tipine göre, müşterilerin ülkesine göre vb. onlarca farklı parametreyi ele alındığında, dikkat edilmesi gereken yüzlerce farklı faktör olabilir. Klasik ihracatta olduğu gibi E ihracatta da kişi teşviklerden faydalanabilir, KDV iadesi alabilir, KDV siz fatura düzenleyebilir. Bunun yanında klasik ihracatta istenen birçok sertifika ve belgelerin düzenlenmesine E ihracatta gerek yoktur.

Ülkelerin B2C siparişlerdeki sunduğu gümrük vergisi muafiyetleri nelerdir?

Yukarıdaki karşılaştırma tablosunda görüldüğü gibi, gümrükleme masrafları ve gümrükleme hızı konularında E-Ihracat klasik ihracatta göre üstünlüğü tartışılmazdır. E-ihracatın sağladığı avantajların ötesinde, direkt olarak bireysel müşteriye (B2C) satış yapıldığı için, müşterinin yani siparişin alıcısı ülkesindeki B2C gümrükleme vergi muafiyetlerinden de faydala-

B2C Siparişlerde Uygulanan Gümrük Vergisi Muafiyetleri Nelerdir?

Geçerli Ülkeler/ Gümrük Birlikleri	B2C Siparişlerdeki Gümrük Vergisi Muafiyeti	Gümrük Rejimin Tespiti ve Açıklamalar
Avrupa Birliği Ülkeleri Almanya, Avusturya, Belçika, Çek Cum- huriyeti, Danimarka, Estonya, Finlandiya, Fransa, GKRY, Hirvatis- tan, Hollanda, İngiltere, İrlanda, İspanya, İsveç, İtalya, Letonya, Litnana- ya, Lüksemburg, Maca- ristan, Malta, Polonya, Portekiz, Slovakya, Slovenya, Yunanistan, Bulgaristan, Romanya	22Avro Altında- ki siparişlerde Gümrük vergisi ve KDV alınmaz.	150 avro üzerindeki siparişlerde A.TR ve Eur.1 sertifikası beyan edilirse Av- rupa ile olan ticari anlaşmamızdan dolayı Gümrük vergisinden muaf olunur. Eğer ithalatçının siparişi 22 Eur altın- da ise gümrük vergisi ve KDV den muafır.22 Avro-150 Avro arasındaysa sadece KDV ödenir. 150 Avro üstündeyse; malın GTİP'ine göre Gümrük vergisi ve (mal değe- ri+gümrük vergisi)= ara toplam)üze- rinden hesaplanarak KDV ödenir.
Rusya Belarus Kazakistan	1000 Avro al- tındaki sipariş- lerde Gümrük Vergisi ve KDV alınmaz.	Siparişteki toplam mal değeri dikkate alınarak gümrük rejimi belirlenir. Gümrük Vergisi muafiyetinde alıcın bir kotası vardır. Son 30 gündeki ülke dışından yaptığı siparişlerin toplama- na bakılır. Alıcı eğer kotasını dol- durmuş ise gümrük muafiyetinden faydalanılamaz.
Azerbeycan	500 Eur altında- ki siparişlerde Gümrük Vergisi ve KDV alınmaz.	Siparişteki toplam mal değeri dikkate alınarak gümrük rejimi belirlenir. Gümrük Vergisi muafiyetinde alıcın bir kotası vardır. Son 30 gündeki ülke dışından yaptığı siparişlerin toplamına bakılır. Alıcı eğer kotasını doldurmuş ise gümrük muafiyetinden faydalanılamaz.
Ukrayna	150 Eur altında- ki siparişlerde Gümrük Vergisi ve KDV alınmaz.	Siparişteki toplam mal değeri dikkate alınarak gümrük rejimi belirlenir. Gümrük Vergisi muafiyetinde alıcın bir kotası vardır. Günlük ülke dışından yaptığı siparişlerin toplamına bakılır. Alıcı eğer kotasını doldurmuş ise güm- rük muafiyetinden faydalanılamaz.
ABD,Avustralya	800 Dolar al- tındaki sipariş- lerde Gümrük Vergisi ve KDV alınmaz	Gümrük Vergisi Muafiyetinde,alıcının bir kurala bağlı kotası yoktur fakat sipariş geçmişi yakından incelenir ve sipariş sıklığı veya aldığı ürünlerin tekrarı yüksek seviyede ise gümrük bazı kısıtlamalar koyabilir.
Körfez İşbirliği Ülkele- ri(S.Arabistan,Bahreyn,- Katar,B.A.E,Kuveyt,Umma- n)	270 Dolar al- tındaki sipariş- lerde Gümrük Vergisi ve KDV alınmaz	Siparişteki toplam mal değeri dikkate alınarak gümrük rejimi belirlenir. Gümrük Vergisi Muafiyetinde,alıcının bir kurala bağlı kotası yoktur fakat sipariş geçmişi yakından incelenir ve sipariş sıklığı veya aldığı ürünlerin tekrarı yüksek seviyede ise gümrük bazı kısıtlamalar koyabilir.

nabilir. Gümrük Tarife İstatistik Pozisyonu, kısa adıyla GTİP Dünya Gümrük Örgütü'nün standart hale getirdiği armonize sistemden alınan ve tüm dünyada ürünlerin/malların tanımlanması ve sınıflandırılması için kullanılmaktadır. Dünya Gümrük Örgütü'ne bağlı 170'den fazla ülkede kullanılmakta olan ürün kodlama sistemine armonize sistem (Harmonized Commodity Description and Coding System, HS Code) denilmektedir. Bu armonize sistem;

- Gümrük vergilerinin tespitinde,
- Uluslararası ticaret istatistiklerinin tutulmasında,
- Menşe kurallarının saptanmasında,
- Yerel vergilerin tespit edilip toplanmasında,
- Ticaret müzakerelerinde (Dünya Ticaret Örgütü toplantılarında),
- Nakliye vergileri ve istatistikleri için,
- Dış ticareti kontrollere bağlı ürünlerin izlenmesinde (atıklar, ozon tabakasına zarar veren kimyasallar vb. kullanılmaktadır).

Sonuç:

Yerli firmaların e-Bay veya Amazon gibi mevcut B2C platformlar veya kendi siteleri üzerinden yurtdışındaki müşterilere erişiminin önünü açacak düzenlemele-
rin yapılması ihracat hedeflerine ulaşıl-
masının önünü açacaktır. Nitekim e-ihracatın gelişmesi hem Türkiye'nin İnternet ekonomisine, hem de ihracatına önemli katkı sağlayacaktır.

Türkiye'nin e-ihracat potansiyelinin daha iyi değerlendirilmesi ihracat yapımızdaki bazı önemli sorunların çözümüne katkıda bulunacaktır. E-ihracat, pazar çeşitlenmesini güçlendirerek Türkiye'nin daralan ihracat menziline genişletilmesine katkıda bulunacak, KOBİ ve girişimcilerin önünü açarak ihracatın eski ve büyük fir-

maların mevcut pazarlara aynı üründen daha fazla satarak gelişmesi tuzağından çıkacak ve katma değeri yüksek ürünlerin ihracatımızdaki payını arttıracaktır.

KAYNAKÇA:

1- https://www.tepav.org.tr/upload/files/haber/1414151468-7.Turkiyede_E_Ihracat_Firsatlar_ve_Sorunlar.pdf
2- Ata, S. (2012). "Türkiye'nin İhracat Potansiyeli: Türkiye'nin İhracat Potan-

siyeli: Çekim Modeli Çerçevesinde Bir İnceleme".

3- http://www.ticaret.gov.tr/upload/470DE9D5-D8D3-8566-45200196EC4C-B3F5/hizli_kargo.pdf

4- BCG. (2012). "The Internet Economy in the G-20".

5- TÜSİAD. (2014). "Dijital Pazarların Ortak Noktası E-ticaret: Dünya'da Türkiye'nin Yeri, Mevcut Durum ve Geleceğe Yönelik Adımlar".

6- World Trade Organization. (2013).

"E-commerce in Developing Countries: Opportunities and Challenges for Small and Medium-Sized Enterprises".

7- <http://www.tsoft.com.tr/Eticaret/E-ihracat.php>

8- 100 Günlük 2.Eylem Planı

9- www.kolaydestek.gov.tr

10- <https://webrazzi.com/2018/02/14/e-ihracat-nedir-sundugu-firsatlar-muafiyetler-ve-tesvikler-nelerdir/>

ELEKTRONİK TİCARETTE "GÜVEN DAMGASI"NI TOBB VERİYOR...

Elektronik ticarete güvenlik ve hizmet kalitesi standartlarının yükseltilmesi ve e-ticaret sitelerinin güvenilirliğinin tesis edilmesi amacıyla oluşturulan "Güven Damgası" Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği (TOBB) tarafından verilecek. Ticaret Bakanlığı tarafından tacir ve sanayicilerin üst kuruluşu olan TOBB "Güven Damgası" sağlayıcısı olarak yetkilendirildi.

Güven Damgasıyla internet kullanıcıları çevrim içi alışveriş yapmalarının önündeki başlıca engellerden olan güvenlik, gizlilik ve hizmet kalitesi konularında yaşanan endişelerin giderilmesi amaçlanıyor. Hükümetin 100 Günlük Eylem Planı'nda da yer alan bu uygulamanın devreye girmesiyle TOBB tarafından e-ticaret sitelerine "Güven Damgası" verilecek. Güven Damgası sistemi sayesinde e-ticaret sitelerinden kişiler gönül rahatlığıyla internet üzerinden alışveriş yapabilecek. Sisteme gönüllülük esasına göre dâhil olmak isteyen e-ticaret siteleri, Güven Damgası Sağlayıcıya (GDS) www.guvendamgası.org.tr sitesi üzerinden başvuruda bulunacaklar. Elektronik Ticarete Güven Damgası Hakkında Tebliğde yer alan güvenlik ve hizmet kalitesi standartlarına uyduğu tespit edilen e-ticaret sitelerine TOBB tarafından 'Güven Damgası' tahsis edilecek.

Gereken güvenlik tedbirleri üye e-ticaret siteleri için eksiksiz alınacak ve belirli aralıklarla yapılan sızma testleriyle de varsa güvenlik açıkları tespit edi-

TOBB

lebilecek, e-ticaret siteleri müşterileri herhangi bir zarar görmeden bu açıklar düzeltilebilecek ve 'Güven Damgasına sahip olan sitelerin güvenliği tam anlamıyla sağlanmış olacak. Güven Damgasına sahip e-ticaret siteleri, alıcıların siparişi hakkında bilgi alabilmesi, talep ve şikâyetlerini telefon aracılığıyla iletebilmesi için müşteri hizmetleriyle iletişim imkânı sunacak, talep ve şikâyetlerin etkin bir şekilde yönetilmesini ve sonuçlandırılması sağlanacak.

Öte yandan, e-ticaret sitelerinde elektronik ticarete konu malın stok bilgisi, içeriği, malzemesi, ölçüleri gibi özelliklerine ilişkin detaylar ile gerçek boyutlarının anlaşılmasını mümkün kılan görseller gibi birçok ayrıntıya yer verilecek, alıcıya kargo takip imkânı sunulacak.

Güven damgası alan e-ihracat siteleri güvenlik ve hizmet standartlarına uyulmaması halinde hizmetlerinin askıya alınma ve iptaline ilişkin işlemler yürütülecek ve "Güven Damgası" tahsis edilen e-ticaret siteleri periyodik olarak

denetlenecek.

"Güven Damgası" sistemine dâhil firmalarla müşterileri arasında çıkabilecek uyuşmazlıkların çözümünde, talep ve şikâyetlerin etkin bir şekilde yönetilmesi ve şikâyetlerin en kısa zamanda sonuçlandırılmasının sağlanabilmesi için çevrim içi şikâyet sistemi uygulanacak. Bu sayede e-ticarette ortaya çıkan uyuşmazlıklar da hızlı ve etkin bir şekilde çözümlenebilmesi sağlanmış olacak.

Bu tebliğ kapsamında, Güven Damgası Sağlayıcıya uluslararası "Güven Damgası" kuruluşlarından en az birine üye olma şartı getirilecek, "Böylece, bu kuruluşların uluslararası geçerliliği olan logoları 'Güven Damgası' alan işletmeler tarafından kullanılabilir, dolayısıyla işletmelerin yeni pazarlara açılması ve yeni müşterilere ulaşması kolaylaşacak, uluslararası güvenilirliği tesis edilecek, uluslararası rekabet gücünün ve elektronik ticaret hacminin artırılmasına katkı sağlayacaktır.

Kaynak: AA

Yapay Zekalı E-İhracat İşletim Sistemi Hayata Geçiriliyor

KOBİ'LER TEK TIKLA TÜM ÜRÜNLERİNİ DÜNYANIN HER YERİNE PAZARLAYABİLECEK

Dünyanın ilk Yapay Zekalı E-İhracat İşletim sistemi, Türk yazılımcılar tarafından hayata geçiriliyor. Platform sayesinde 150 bin KOBİ ihracatçı olabilecek ve Türkiye ekonomisine 100 milyar dolar kazandıracak.

Yapay Zekalı E-İhracat İşletim Sistemi, KOBİ'lerin yeni ülkelere ihracat yapma imkanlarını kolaylaştırıyor. KOBİ'ler Türk yazılımcılar tarafından geliştirilen yazılım sayesinde 80 milyon kişilik Türkiye nüfusu ile yetinmeyecek, 7,5 milyarlık dünya nüfusuna hitap edebilecek.

Türkiye için prestij projesi olması beklenen yazılım sistemi 1997 yılında Konya'da kurulan KOBİ Uluslararası Tanıtım A.Ş. bir markası olan TurkishExporter.Net tarafından yürütülüyor. İstanbul ve Konya'da faaliyet gösteren şirket 2017-2018 yıllarında Ticaret Bakanlığı'nın E-Ticaret projesinde de Konya Ticaret Odası ile çalıştı. Konya'da doğan şirketin yapay zekalı e-ihracat İşletim sisteminin ilk testlerine Konya KOBİ'lerinden başlaması bekleniyor.

SİSTEM MART AYINDAN İTİBAREN KOBİ'LERİN

KULLANIMINA SUNULUYOR

Konunun ayrıntılarıyla ilgili bilgi veren yazılımın geliştiricisi ve merkezi Konya'da bulunan TurkishExporter Yönetim Kurulu Başkanı Ali Gazel, "Çok kapsamlı bir E-İhracat eko sistemi tasarladık. Türkiye'ye özgü yazdığımız Yapay Zekalı E-İhracat İşletim Sistemi sayesinde KOBİ'ler tek tıkla tüm ürünlerini dünyanın her yerine pazarlayabilecek" dedi.

90 DİLDE ANLIK ÇEVİRİ İLE HERKES İHRACATÇI OLABİLECEK

Kolay müşteri bulma, Ticari istihbarat, anlık mesajlaşma, 90'a yakın dilde anlık çeviri gibi hizmetleri verebilecek olan Yapay Zekalı E-İhracat İşletim Sistemi sayesinde, KOBİ'lerin iletişim ve uluslararası ticarete ki tüm engelleri ortadan kaldırılabilecek.

Ali Gazel, Dünyada ilk kez uygulanacak olan sistemin son testlerinin tamamlanmak üzere olduğunu ve sistemin mart ayında ihracatçıların hizmetine sunulacağını belirtti.

ODA VE BORSALAR İLE ÜNİVERSİTELERİN YOĞUN İLGİSİ VAR

Dijital alt yapısında sonlara yaklaşan Yapay Zekalı E-İhracat İşletim Sistemi ile birlikte e-ihracat yapmak isteyen KOBİ'lere dil bilen E-Ticaret uzmanı ve yetişmiş insan kaynağı desteği de verilecek. Ali Gazel, Dünyada ilk kez geliştirilen

bu yazılıma Ticaret ve Sanayi Odaları ile Üniversitelerinde yoğun katkısı ilgisini olduğunu ve bu nedenle her iki yapının temsilcileri ile sürekli temasta olduklarını belirtti.

TÜRKİYE 100 BİN YENİ İHRACATÇI KAZANACAK

Dijital alt yapı yazılımında iddialı olan projenin, elektronik insan kaynakları ve elektronik işbaşı eğitimi alanında da çok ciddi çalışmalarının olduğunu belirten TurkishExporter Yönetim Kurulu Başkanı Ali Gazel, "2023'e kadar 100 bin genci E-İhracatçı yapıp, onları ülke ekonomisinde yük değil ciddi katkılar sağlayan kişiler haline getireceğiz" dedi.

2023 İHRACAT HEDEFİNE 100 MİLYAR DOLAR E-İHRACAT DESTEĞİ

E ihracatta Yapay Zekalı E-İhracat İşletim Sistemi altyapısı sayesinde, insan kaynaklarından, eğitime, lojistikten, elektronik gümrükleme kadar pek çok konuda hizmet verilebilecek. Ticaret Bakanlığının da konuyla ilgili çok ciddi desteklerinin olduğunu da belirten Ali Gazel, "Bu destekler sayesinde KOBİ neredeyse sıfır maliyetlerle sisteme entegre olup e ihracat yapabilecek. Ticaret Bakanlığı ve İş Birliği kuruluşlarının verdiği desteklerle KOBİ'ler, aylık 25-30 TL gibi komik maliyetlerle milyon dolarlık ihracat rakamlarına kolayca ulaşabilecek.

Yapay Zekalı E-İhracat İşletim Sistemi ile ilk yılın sonunda günlük 5 bin, yıllık 1,8 milyon iş görüşmesine ve dijital buluşmaya köprü olacağız. Bu çalışmanın ve dolayısıyla e ihracatın Türkiye ihracatına yıllık katkısı kısa zamanda 100 milyar doları aşacak" dedi.

HEDEFİMİZ DÜNYANIN İLK TÜRK MARKALARINDAN BİRİ OLMAK

2017 yılında eski Ekonomi Bakanlığı bugün ki adıyla Ticaret Bakanlığı ve Türkiye İhracatçılar Meclisinin başlattığı, E-Ticaret seferberliğine katılan tek Türk markası olduklarını belirten Ali Gazel, "Bu dönemde 8 bine yakın firmaya hizmet verdik. Bu hizmetler karşılığında elde ettiğimiz gelirin tamamını AR-GE ve yatırım faaliyetleri için kullandık. Bu dönemde temasta olduğumuz 100 bine yakın firmadan elde ettiğimiz geri bildirimler aldık ve yönümüzü Yapay Zeka algoritmaları tasarlamaya çevirdik. Böylece dünyada bir ilk olan Yapay Zekalı B2B E-İhracat İşletim Sistemi ortaya çıktı" dedi.

7,5 MİLYAR KİŞİLİK BÜYÜK BİR PAZARA HİTAP EDECEĞİZ

Türkiye'nin 2023 ihracat hedefinde KOBİ'lerin e-ihracatla yeni başarı hikayeleri yazacağına altını çizen Gazel, "3,5 milyon KOBİ'ye sahibiz. Bu bizim için büyük bir avantaj. Ekonomimizde işletme sayımızın yüzde 99'u KOBİ ancak onların ihracata olan katkısı ne yazık ki yüzde 60'larda kalıyor. Son 10 yılda ihracata katılan şirket sayısı 160 bin olmasına rağmen, bunların büyük kısmı sadece bir kez ihracat yapmış ve vazgeçmiş. Yapay Zekalı E-ihracat İşletim Sistemi avantajları sayesinde bu oranlar çok farklılaşacak. Pek çok KOBİ tekrar ihracatçı olacak ve süreklilik kazanacak" dedi.

MESAFELERİ VE ZORLUKLARI ORTADAN KALDIRIYORUZ

KOBİ'lerin başka ülkelere gitme zorluklarını yaşamadan ve yüklü pazar araştırması masraflarına katlanmadan, dünyanın her yerinde müşteri bulabileceğini belirten TurkishExporter Yönetim Kurulu Başkanı Gazel, "KOBİ'ler pek çok nedenden dolayı ihracat yapmaktan çekiniyor. Bu endişeler nedeniyle sadece iç pazar odaklı üretim yapıyor. Oysa 80 milyon kişilik Türkiye nüfusu dışında dünyada

7,5 milyar insan yaşıyor. KOBİ'ler bu dev pazara ulaşamıyor. Yapay Zekalı E-ihracat İşletim Sistemi sayesinde bu engeller tamamen ortadan kalkacak ve KOBİ'ler mallarını dünyanın her yerine satabilecek" dedi.

YABANCI DİL BİLMEMEK İHRACATA ENGEL OLMAYACAK

TurkishExporter Yönetim Kurulu Başkanı Ali Gazel, 20 Yıllık birikim sayesinde milyonlarca alıcı, ithalatçı ve müşteri potansiyelinden oluşan dev bir bilgi bankasına sahip olduklarını belirten Gazel, Yapay Zeka Destekli E-ihracat İşletim Sistemi sayesinde bu bilgi bankasındaki tüm verilerin KOBİ'lerin kullanabileceği düzeye indirildiğini belirtti.

Yapay Zekalı E-ihracat İşletim Sistemi ihracat yapmayı düşünen ama ne yapacağını bilmediği için bir türlü adım atamayan KOBİ'ler için büyük kolaylık sağladığını belirten Gazel, "KOBİ'ler ihracat potansiyeli olan ülkelerdeki müşterilerine bir cep telefonu uzaklıkta olacak. Dünyada en çok sosyal medya kullanıcısı olan ülkelere birsiyiz ama E ihracat gibi bir alanda aynı etkinliğe sahip değiliz. Biz bu sistem sayesinde ihracatı Facebook, Instagram, Twitter kullanımı kadar

kolay hale getiriyoruz. Öyle ki KOBİ'lerin dil bilmemesi bile bir sorun olmayacak. Yazılımımız sayesinde, 90 farklı dilde konuşan insanlar kendi dilinde iletişim kurabilecek. Türk Kobi'sine yazan Norveç firması Norveççe yazacak ama KOBİ'miz Türkçe okuyacak, biz Türkçe yazacağız ve onlar Norveççe okuyacak.

350 BİN KİŞİYE İSTİHDAM ORTAMI YARATILACAK

Yapay Zekalı E-ihracat İşletim Sistemi sayesinde Türkiye'de bulunan 3,5 milyon KOBİ işletmesinin en az yüzde 10'luk kısmının ihracatçı olacağını belirten Gazel, "Sistem sayesinde ihracatçı sayımızın hızla artacağı ve maksimum 10 yıl içerisinde 350 bin işletmeye ulaşacağını düşünüyoruz. 2023'de ihracat hedeflerine ulaşmak için e ihracat büyük bir fırsat olacak. Bize göre önümüzdeki 5 yıl içerisinde e ihracat yapan işletme sayısı 150 bine ulaşacak. Bu rakama ulaşıldığında yaklaşık 300-350 bin E ihracat Uzmanı ve bir o kadar diğer personel de istihdam edilecektir. Yani neredeyse 1 milyon ek istihdam kaleminden bahsediyoruz. Dedikimizi yaptığımızda Türkiye'nin işsizlik sorununa da desteğimiz önemli rakamlarda olacak" dedi.

www.anadolumatbaa42.com
anadolumatbaa42@hotmail.com

+90 332 342 01 60
+90 332 342 03 76
+90 532 335 19 48

Matbaa : F.Çakmak Mh. Matbaacılar Sit. Muhabir Cd.
6. Blok No: 13 Karatay/KONYA
Ambalaj : F.Çakmak Mh. Matbaacılar Sit. Yayın Cd.
6. Blok No: 8 Karatay/KONYA

ANADOLU OFSET

Matbaa - Ambalaj

5 ^{70x100 cm} **Renk**'li

50 yıl

Ofset Baskı Teknolojisi

» KATALOG » BROŞÜR » KİTAP
» DERGİ » AJANDA » TAKVİM

ONDÜLE KUTU "OFSET BASKILI"

"KUŞE & TERMAL" **BOBİN ETİKET**

E DALGA - B DALGA - DOPEL

OFSET BASKILI ONDÜLE KUTU

PP ŞEFFAF - PP OPAK - TERMAL - KUŞE

BOBİN ETİKET

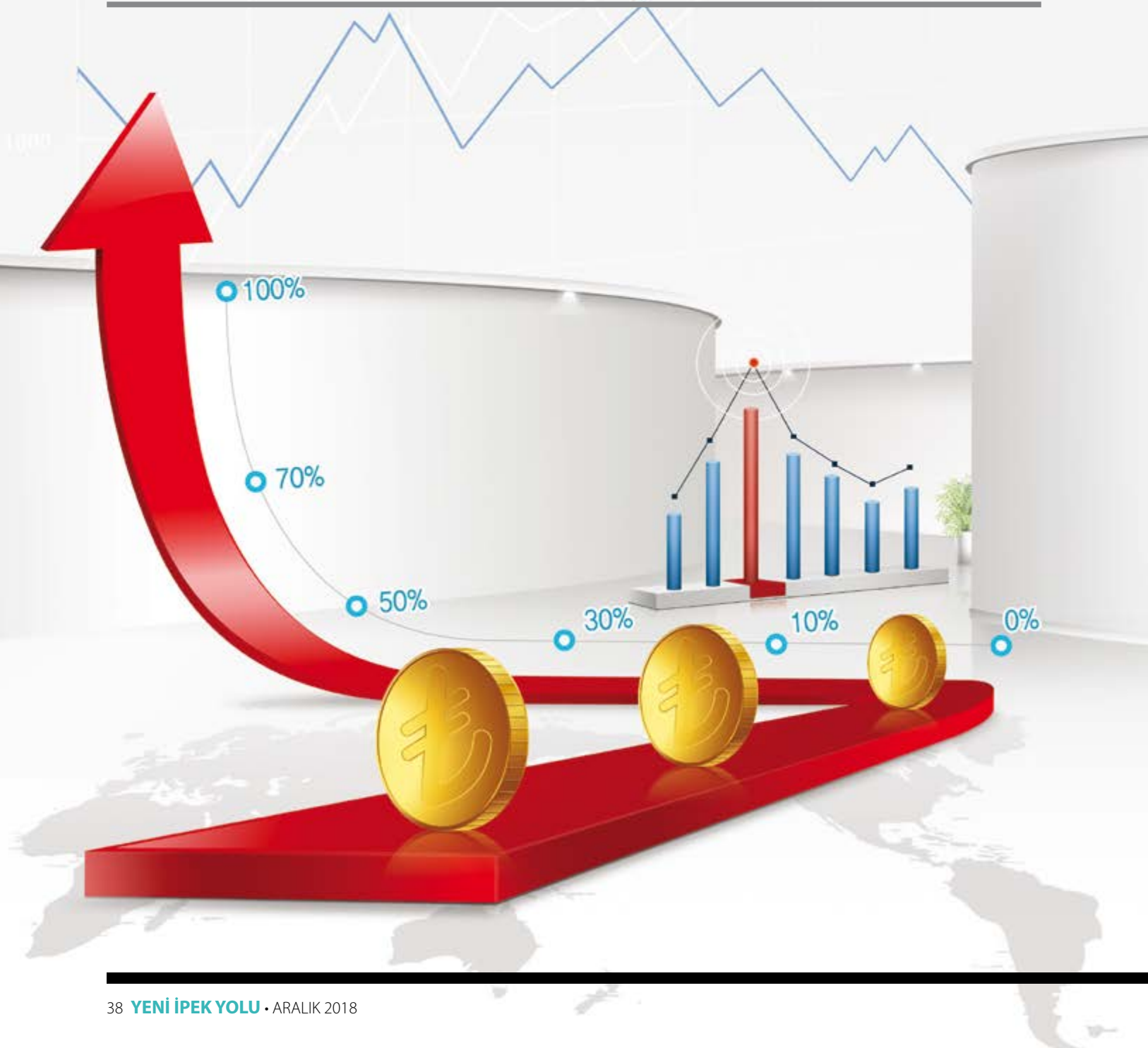

KİTAP - AJANDA - TAKVİM

KATALOG - DERGİ - BROŞÜR

TÜREV ÜRÜNLER PIYASASI

Türk Dil Kurumu Büyük Sözlüğüne göre türemiş veya üretilmiş olan anlamındaki türev, finansal olarak ise değeri başka bir finansal varlığın veya malın değerine doğrudan bağlı olan finansal araçlar olarak tanımlanmaktadır.

1. TÜREV ÜRÜNLER

Türev ürünlere ilişkin işlemler piyasalarda son dönemde hızlı bir artış göstermektedir. Bunun temel sebebi ise kaldıraç etkisiyle yüksek kazanç sağlaması olarak gösterilebilir. Piyasalarda oluşan olumlu havayla karlar katlanarak artmaktadır. Ancak piyasada beklentilerin olumsuz yönde seyretmesi durumunda ise kayıplar da bir o kadar yüksek olacaktır.

Türev piyasalar, anlaşmanın bugünden yapıldığı ve spot piyasaların aksine yükümlülüklerin gelecek bir vadede yerine getirilmesini öngören piyasalardır. Türev ürünler, organize piyasalar ve tezgah üstü (OTC) piyasalar olmak üzere iki farklı piyasada işlem görmektedir. Organize piyasalar, hukuki düzenlemelerin olduğu ve standart türev ürünlerin alınıp satıldığı Borsa İstanbul gibi piyasalardır. Bu piyasaların dışında gerçekleşen tüm diğer işlemler aslında tezgah üstü piyasalarda gerçekleşmektedir. OTC piyasalar esasen bir aracı (dealer) piyasasıdır. Tezgahüstü piyasalar ile borsalar arasında farklılıklar ise tabloda yer almaktadır.

3. TÜREV PİYASALARDA İŞLEM GÖREN SÖZLEŞMELER

Türev sözleşmelerin konusu gelecek tarihteki varlık fiyatı olup, riskten korunma veya spekülasyon amaçlı yapılabilmektedir. Türev araçlar; forward, futures, swap, opsiyonlar olarak sıralanabilir.

Forward: Ticari veya finansal varlığın belirlenen ileri bir vadede, önceden belirlenen fiyat ve miktar üzerinden alım/satım yükümlülüğü veren anlaşmadır. Forward sözleşmelerin birincil amacı gelecekteki olası fiyat riskini azaltmak, ikincil amacı ise kar etmektir. Forward en çok dış ticaret firmaları tarafından kur riskinden korunmak amacıyla yapılmaktadır. Belirli tarihte yapılacak bir ödemenin kur seviyesi bugünden sabitlenerek kur riski giderilmiş olur. Bu sözleşmeler tezgahüstü piyasalarda işlem görmektedir.

Futures: Bir mal veya finansal aracın ileri bir tarihte bugünden anlaşılan bir fiyat üzerinden alınıp satılması işlemidir. Bu sözleşmeler organize piyasalarda işlem görmektedir. Bu yüzden borsada alınıp satıldığı için fiyatın dışındaki tüm özellikler standart haldedir. Futures sözleşmelerin forward işleminden en önemli farkı organize borsalarda işlem görmesidir.

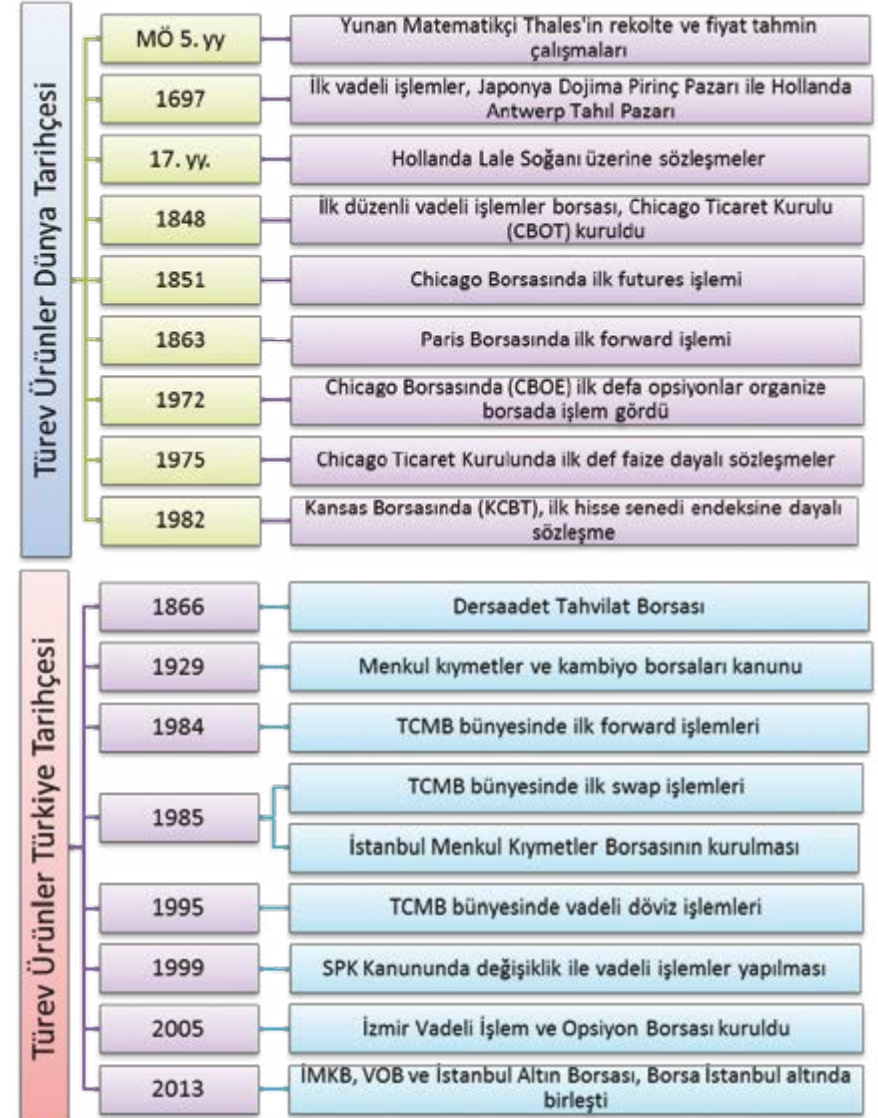
Tablo 1. Türev Ürünlerin İşlem Gördüğü OTC Piyasalar ile Borsalar Arasındaki Farklar

Karakteristikler	Tezgahüstü Piyasalar	Borsalar
Sözleşme Özellikleri	Kullanıcıya özel, taraflar arasında pazarlık sonucu, esnek ve genelde gizli	Standart sözleşmeler, büyüklük, vade vb. özellikler itibarıyla birbirinin aynı
İşlemlerin Gerçekleştiği Yer	İşlemler farklı mekanlarda yapılır	İşlemler belli bir mekânda yapılır
Takas Merkezi	Takas merkezi yok	Takas merkezi var
Düzenleme	Piyasa düzenlenmemiş, katılımcılar faaliyet gösterdiği alandaki düzenlemelere tabi	Hukuki düzenlemelere tabi
İşlem Gören Enstrümanlar	Forward, opsiyon, swap, swaplara dayalı opsiyon, diğer	Futures, opsiyon
Likidite	Taraflar arası likidite sınırlı	Likidite yüksek
Kredi Risk	Taraflar arası kredi riski var.	Takas merkez her işleme taraf olduğundan kredi riskini yönetir.

Kaynak: Sermaye Piyasası Kurulu, Tezgahüstü Türev İşlemlerin Merkezi Takası, Yeterlilik Etüdü

2. TÜREV ÜRÜNLERİN DÜNYA'DAKİ VE TÜRKİYE'DEKİ TARİHSEL GELİŞİMİ

Şekil 1. Türev Ürünleri Dünya ve Türkiye Tarihsel Gelişimi

Kaynak: Levent Kerik, Türev Piyasalar ve Tarihsel Gelişimi

Opsiyon: Bir varlığı belirli bir tarihte önceden belirlenen fiyat ve miktarda alma/satma hakkı sağlayan sözleşmelerdir. Bu durumda alım ve satım olmak üzere iki tür opsiyon bulunmaktadır. Alıcı taraf alıp almama konusunda seçimlik hakkı bulunur. Satıcı ise alıcının kararına göre yükümlülüğü yerine getirmek zorundadır. Alıcıya bu hakkı veren şey ise satıcıya ödediği opsi-

yon primidir. Opsiyon sözleşmeleri hem tezgah üstü piyasalarda hem de organize piyasalarda işlem görebilmektedirler.

Swap: Takas anlamındaki swap sözleşmeleri, iki tarafın farklı şartlardaki varlık ve yükümlülüklerini takas etmeleridir. Swapta temel amaç döviz kuru, faiz ve diğer fiyat değişimlerinden kaynaklanan risklere karşı koruma sağlamaktır.

Kredi Temerrüt Swapı (Credit Default Swaps, CDS): Kredi temerrüt swap işlemi, kredi temerrüt riskinin transfer edilmesini sağlayan bir sözleşmedir. Kredi temerrüt sigortası veya kredi risk primi olarak da kullanılabilir. CDS, alacaklı bir kurumun alacaklarını herhangi bir geri ödememe durumuna karşı sigortalatmasıdır. Sigortalamak için üçüncü kişilere ödenen ücrete de CDS primi veya CDS spread'leri denilir.

CDS satıcısı riski devralırken CDS alıcısı ise riski sigortalatan ve karşılığında prim ödeyen taraftır. CDS sözleşmeleri özellikleri şu şekildedir: 10-20 milyon dolar büyüklüğe sahip, 5 yıl vadeli (10 yıla kadar çıkabilir), alıcı primlerini çeyrek dönemlere göre yapar.

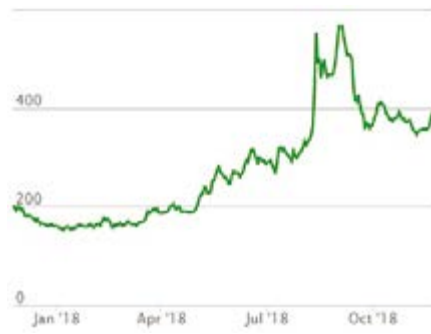
CDS primi ne kadar yüksekse borcun geri ödenmesi daha riskli görülür ve ülkenin veya şirketin borçlanma maliyeti de yükselir. Bu durumda borçlanan tarafın ratingi önemlidir. Ülke düzeyinde CDS primlerinin yükselmesi hazinenin borçlanma maliyetini yükselterek daha fazla faiz ödemesine neden olmaktadır.

Tablo 2. Türev Sözleşme Türlerinin Özellikleri

S.	Temel Özellikler	Forward	Futures	Opsiyon	Swap
1	Riskten korunma amacı	Evet	Evet	Evet	Evet
2	Standart sözleşme	Hayır	Evet	Evet	Hayır
3	Borsa/Tezgahüstü piyasa	Tezgahüstü	Borsa	Her ikisi	Genel tezgahüstü
4	Takas/teslim yükümlülüğü	Şart	Nadir	Hak kullanılırsa	Yok
5	Teminat zorunluluğu	Yok	Var	Satıcı için var	Yok
6	Vadeye kadar nakit akışı	Yok	Var	Satıcı için var	Yok
7	Kredi riski	Var	Yok	Yok	Var
8	Kaldıraç etkisi	Yok	Var	Var	Yok
9	Hak ve Zorunlulukların birbirinden ayrı olması	Hayır	Hayır	Evet	Hayır

Kaynak: Borsa İstanbul, Sorularla Vadeli İşlem ve Opsiyon Borsası

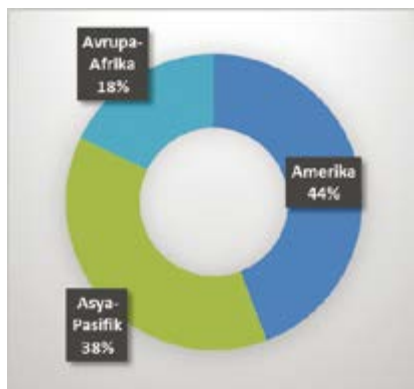
Grafik 1. Türkiye CDS Primi Gelişimi

Uluslararası piyasalarda Türkiye'nin 5 yıl vadeli tahvilleri baz alınmaktadır. Son 1 yıllık süreçte Türkiye'nin CDS primlerinin gelişimine bakıldığında 22 Kasım 2017 tarihinde 205,56 düzeyinde olan CDS primi, 23 Kasım 2018 tarihi itibarıyla 384,99 düzeyinde gerçekleşmiştir. Son 1 yıllık süreçte en yüksek seviye ise 566,38 seviyesiyle 04 Eylül 2018 tarihinde gerçekleşmiştir.

Kaynak: http://cbonds.com/indexes/indexdetail/?group_id=1323

Grafik 2. Dünya Borsaları Piyasa Değeri ve Bölgeler

Kaynak: Dünya Borsalar Federasyonu – World Exchange Federation (WFE)

4. SERMAYE PİYASALARI

2017 yılında merkez bankalarının sürdürdüğü düşük faiz ve bol likidite politikası küresel borsaların değerini etkileyen en önemli etken olmuştur. Dünya borsalarının piyasa değeri, 2016 yılında 69,9 trilyon dolar iken 2017 yılında %17,9 büyüyerek 82,5 trilyon dolar olarak gerçekleşmiştir.

Dünya borsalarının değerine bölgesel açıdan bakıldığında ise, 36,4 trilyon dolarlık piyasa değeriyle Amerika kıtası, 31,2 trilyon dolarlık piyasa değeriyle Asya-Pasifik bölgesi, 14,7 trilyon dolarlık piyasa değeriyle Avrupa-Afrika bölgesi gelmektedir.

Dünya Borsalar Federasyonu (WFE) verilerine göre Dünya'nın en büyük borsası, 2017 yılı itibarıyla 22 trilyon dolarlık piyasa değeriyle New York Borsası'dır. New York Borsasının ardından 10 trilyon dolarlık piyasa değeriyle Nasdaq Borsası ikinci, 6,2 trilyon dolarlık piyasa değeriyle Tokyo Borsası üçüncü sırada yer almaktadır. Dünya çapındaki 54 borsa arasında Borsa İstanbul ise 227 milyar dolarlık piyasa değeriyle 31. sırada yerini almıştır. Dünyada 2017 yılında toplam türev hacmi yıllık bazda %32 artarak 2,4 katrilyon

Tablo 3. Dünya'nın En Büyük Piyasaları

S.	Ülke	Borsa Adı	Piyasa Değeri (Milyar dolar)
1	ABD	New York Borsası (NYSE)	22.081
2	ABD	Nasdaq Borsası	10.039
3	Japonya	Tokyo Borsası (JPX)	6.222
4	Çin	Şangay Borsası (SSE)	5.084
5	AB	Avrupa Borsası (Euronext)	4.393
6	Hong Kong	Hong Kong Borsası (HKEX)	4.350
7	Çin	Shenzhen Borsası (SZSE)	3.617
8	Kanada	Toronto Borsası (TMX)	2.367
9	Hindistan	Hindistan Ulusal Borsası (NSE)	2.351
10	Hindistan	Bombay Borsası (BSE)	2.331

Kaynak: Dünya Borsalar Federasyonu – World Exchange Federation (WFE)

Grafik 3. Piyasa Değerini En Çok Artıran Borsalar (%)

Kaynak: Dünya Borsalar Federasyonu – World Exchange Federation (WFE)

Tablo 4. Dünya Borsalarında Vadeli İşlem ve Opsiyon Sözleşmeleri İşlem Hacmi (2017)

Vadeli İşlem Sözleşmeleri	İşlem Miktarı (milyon adet)	İşlem Hacmi (milyar \$)
	13.915	1.799.742
Faiz	3.140	1.474.463
Pay Senedi Endeksi	2.416	130.822
Emtia	5.405	99.809
Döviz	1.955	87.835
Pay Senedi	997	6.800
Borsa Yatırım Fonu	2	14
Opsiyon Sözleşmeleri	10.157	565.538
Faiz	692	432.590
Pay Senedi Endeksi	3.363	112.238
Emtia	218	7.526
Döviz	809	3.193
Pay Senedi	3.477	3.823
Borsa Yatırım Fonu	1.599	6.168

Kaynak: Türkiye Sermaye Piyasaları Birliği (Türkiye Sermaye Piyasası 2017 Raporu)

\$ olmuştur. Organize borsalardaki türev işlem hacimlerinin %76'sı vadeli işlem sözleşmelerine aittir. Aynı dönemde işlem gören kontrat sayısı fazla değişimerek 24 milyar \$ olarak gerçekleşmiştir. Bu kontratlara dayanak varlıklara göre bakıldığında, vadeli işlemlerde faiz kont-

ratlarının, opsiyon sözleşmelerinde ise pay senedi endeksine dayalı sözleşmelerin önemli yer tuttuğu görülmektedir. Kıyaslamada bir önceki yıl olduğu gibi CME Grubu (Şikago Borsası), 1,1 katrilyon \$'lık işlem hacmiyle ilk sırada olup, dünyadaki toplam işlemlerin %61'i bu grupta

üretilmektedir. ICE Avrupa'nın işlem hacmi, faize dayalı vadeli işlem hacmindeki kayda değer artış sebebiyle bir önceki yıla göre yaklaşık 2,5 katına çıkarak 413 trilyon \$ olarak gerçekleşmiştir. Bovespa'da ise aynı dönemde döviz vadeli işlem hacmindeki artış nedeniyle toplam vadeli işlem hacmi 2016'da 13 trilyon \$'dan 2017'de 75 trilyon \$'a çıkmıştır. Borsa İstanbul ise 225 milyar dolarlık vadeli işlem hacmiyle 25. sırada yer almaktadır.

5. TEZGAHÜSTÜ PİYASALAR

Tezgahestü piyasalar, organize olmamış, örgütlenmemiş piyasaları ifade etmektedir. Temelde ikinci el menkul kıymet piyasaları, organize borsalar ve tezgahestü piyasalar olmak üzere ikiye ayrılır. Borsalar belirli kurallara tabi olarak işleyiş gösterirken tezgahestü piyasalar, borsa kotasyon şartları aranmaksızın finansal olarak küçük menkul kıymetlerin alınıp satıldığı yer olarak karşımıza çıkmaktadır. Türkiye'deki tezgahestü piyasalar şu şekilde özetlemek mümkün: Kapalıçarşı piyasası, serbest altın piyasası, işlem sırası kapatılan hisselerin borsa dışında aracı kurumlar tarafından alınıp satılması, Bankalar arası TL, Repo, tahvil ve döviz piyasaları ile serbest döviz piyasası.

Küresel düzeyde tezgahestü piyasalarda işlem gören türevlerin hacmi, 2018 yılının ilk yarısı itibarıyla 594 trilyon dolara yükselmiştir. Bu miktarın %80,9'unu ise faiz oranı üzerine yapılan sözleşmeler oluşturmaktadır.

Tezgahestü türev piyasalardaki işlem hacminin dağılımı dikkate alınarak bir değerlendirme yapıldığında, döviz kuru, hisse senedi ve emtia fiyat değişim riskine kıyasla faiz oranı riskine karşı daha fazla bir risk algılamasının olduğu söylenebilir. Ayrıca faiz oranı riskinden korunmak için de ağırlıklı olarak faiz oranı swapları (%62) tercih edilmektedir.

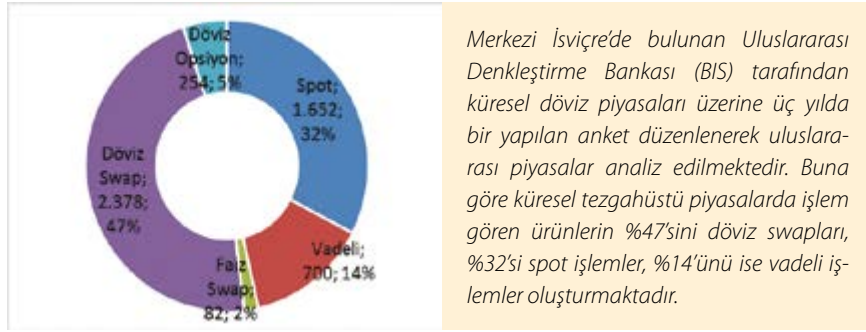
Uluslararası piyasalarda gerçekleştirilen işlemlerin döviz türlerine göre dağılımı tabloda görülmektedir. Uluslararası işlemlerin %88'i ABD Doları üzerinden yapılmıştır. ABD Dolarının ardından %8'lik payıyla Euro ve %2'lik payıyla Japon Yeni gelmektedir.

Para birimlerinin birbiriyle yaptığı işlemlere bakıldığında %23'lük işlem payıyla ABD Doları/Euro çifti ilk sırada yer almaktadır. Bunun ardından %18'lik payıyla

Tablo 5. İşlem Hacmi Açısından Dünya'nın En Büyük Borsaları

S.	Borsa Adı	İşlem Hacmi (milyar \$)	Toplamdaki Payı (%)
1	CME Grubu	1.103.634	61,3
2	ICE Türev (Avrupa)	413.143	23,0
3	BM&F Bovespa	74.612	4,1
4	Deutsche Börse	64.120	3,6
5	ASX Grubu	37.203	2,1
6	Montreal Borsası	26.584	1,5
7	Londra Metal Borsası	12.112	0,7
8	Tokyo Borsası	11.791	0,7
9	Kore Borsası	8.778	0,5
10	ICE Türev (Amerika)	8.178	0,5
25	Borsa İstanbul	225	0,0
	Toplam	1.799.744	100,0

Kaynak: Türkiye Sermaye Piyasaları Birliği (Türkiye Sermaye Piyasası 2017 Raporu)

Grafik 4. Dünya'da Türev Ürünlerin Türlerine Göre Dağılımı

Kaynak: Uluslararası Ödemeler Bankası (BIS)

Tablo 6. Global Tezgahüstü Türev Piyasalarda İşlem Hacmi (Milyar dolar)

Türev türü	2000	2010	2015	2016	2017	2018H1
Döviz Kuru Sözleşmeleri	20.053	67.913	75.953	78.780	87.117	95.798
Forwardlar ve Forex swapları	13.446	34.943	39.923	44.226	51.754	56.416
Döviz swapları	3.690	21.895	23.909	22.971	24.532	26.012
Opsiyonlar	2.889	11.075	12.093	11.533	12.088	13.307
Faiz Oranı Sözleşmeleri	72.231	492.347	395.138	385.513	426.648	481.085
Forwardlar (FRAs)	8.343	55.493	60.520	63.183	68.334	84.131
Faiz Oranı swapları	53.491	385.041	296.740	289.103	318.870	349.761
Opsiyonlar	10.360	51.810	37.628	32.823	39.112	46.833
Hisse Senedine Dayalı Sözleşmeler	1.979	6.262	7.241	6.253	6.569	7.071
Forward-swap	369	1.932	3.341	2.574	3.210	3.299
Opsiyonlar	1.609	4.330	3.900	3.678	3.360	3.772
Emtia Sözleşmeleri	732	3.357	1.504	1.671	1.862	2.133
Forward ve swaplar	392	2.316	1.007	1.249	1.414	1.627
Opsiyonlar	340	1.041	496	422	447	506
Kredi Türevleri	143	31.089	12.644	10.103	9.578	8.582
Kredi Temerrüt Swapları		30.718	12.379	9.931	9.354	8.346
Diğer Türevler	13	74	55	100	137	164
Genel Toplam	95.008	600.671	492.270	482.248	531.687	594.597

Kaynak: BIS (Aralık ayı itibarıyla)

ABD Doları Yen döviz çifti ikinci, %5'lik payıyla ABD Doları/Sterlin döviz çifti yer almaktadır. 2016 yılı itibarıyla uluslararası piyasalarda Türk lirasıyla yapılan işlemler 73 milyar dolar tutarındadır. Toplam içinde de %1,44'lük bir paya sahiptir. Tüm dünya para birimleri arasında 16. sırada yer almaktadır.

6. TÜRKİYE'DE TÜREV PİYASALAR

Borsa İstanbul'da Vadeli İşlem ve Opsiyon Piyasası (VİOP) 2012 yılının son günlerinde açılmasının ardından 2013 yılı içerisinde Vadeli İşlem ve Opsiyon Borsası (VOB) işlemlerinin Borsa İstanbul bünyesine geçmesi ile tüm türev ürünler VİOP'ta işlem görmeye başlamıştır.

2017 sonu itibarıyla Borsa İstanbul'da endeks (BİST-30, Saraybosna Borsası endeksi SASX-10, Mini BİST-30), pay senedi, döviz (TL/Dolar, TL/Avro, Avro/Dolar, TL/Ruble), emtia (pamuk, buğday, altın [TL/gram, dolar/ons]), elektrik (baz yük), metal (çelik hurda) gecelik repo ve borsa yatırım fonu, vadeli işlem sözleşmelerinde dayanak varlıktır.

2017 yılında vadeli işlem hacmi önceki yıla göre %43 artarak 830 milyar TL olmuştur. İşlemlerin üçte ikisi endeks sözleşmelerinde gerçekleştirilmiştir. 2017 yılında endeks vadeli işlem sözleşmeleri hacmi önceki yıla göre %25 artış göstermiştir. Döviz vadeli kontratlarının hacmi ise kurdaki hareketlilik ile %98 artarak toplamdaki payını hayli artırmıştır.

Geçtiğimiz yıllarda düşük işlem hacmine sahip olan pay senedi vadeli işlemleri de 2017'de daha çok talep görmüş ve 12,5 milyar TL'lik işlem hacmine ulaşmıştır. Emtia vadeli kontratlarının işlem hacminde önceki yıla göre dikkat çekici bir artış yaşanırken, elektrik vadeli kontratlarının işlem hacmi önceki yıla göre hayli azaltmıştır. Yükümlülükleri devam eden katılımcıların piyasadaki uzun ve kısa pozisyon sayısının toplamını ifade eden açık pozisyon sayısı 2017 sonu itibarıyla 2 milyondur.

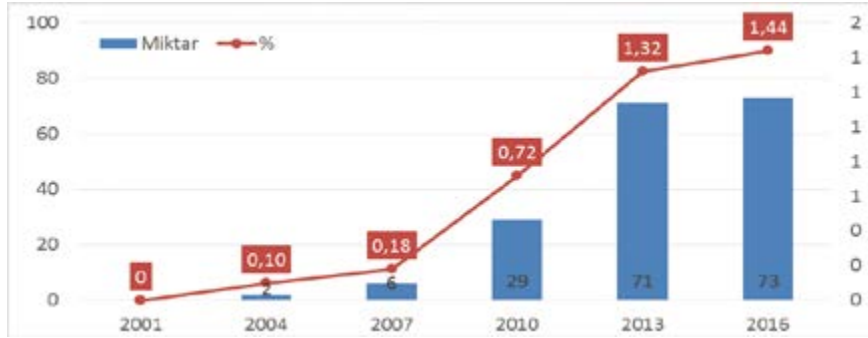
Türk bankacılık sisteminde türev ürünler, Bilanço dışı kalemler içerisindeki taahhütler kaleminde izlenmektedir. Aralık 2017 döneminde bilanço dışı kalemlerden bir önceki çeyreğe göre;

- Gayri nakdi krediler %6,4
- Türev finansal varlıklar ise %1,9 oranında artış göstermiştir.

Tablo 7. Dünya Tezgahüstü Piyasalarda Para Birimleri (2016)

Para Birimi	İşlem Hacmi Milyar dolar	Toplam İçindeki Payı (%)
ABD Doları	4.438	88
1. ABD Doları / Euro	1.172	23
2. ABD Doları / Yen	901	18
3. ABD Doları / Sterlin	262	5
Euro	419	8
1. Euro/Sterlin	100	2
2. Euro / Yen	79	2
3. Euro / İsviçre Frangı	44	1
Japon Yeni	95	2
1. Japon Yeni / Avustralya Doları	31	1
2. Japon Yeni / Kanada Doları	7	0
3. Japon Yeni / Yeni Zelanda Doları	5	0
Diğer Paralar	115	2
Toplam	5.067	100

Kaynak: BIS, Triennial Central Bank Survey

Grafik 5. Türk Lirasının Uluslararası Tezgahüstü İşlemlerdeki Durumu

Kaynak: BIS

Tablo 8. Türkiye'deki Vadeli İşlemler

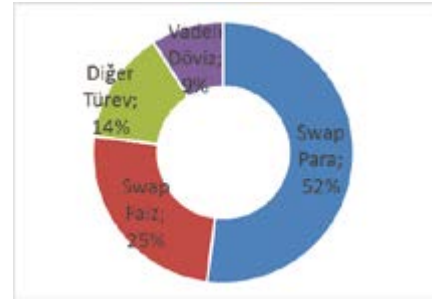
	2013	2014	2015	2016	2017	2017/2016 (%)
İşlem Hacmi	439.392	434.613	567.446	580.145	829.211	42,9
Endeks	412.478	400.624	460.307	437.927	546.013	24,7
Döviz	22.224	31.986	103.609	130.856	259.669	98,4
Pay Senedi	7	135	1.752	3.287	12.501	280,3
Emtia	4.682	1.868	1.463	5.270	10.466	98,6
Elektrik	2		301	2.789	544	-80,5
Borsa Yatırım Fonu			14	15	15	0,0
Faiz				1	3	200,0
İşlem Miktarı (adet)	53	59	88	100	139	39,0
Açık Pozisyon Sayısı (Bin)	425	494	972	1.395	1.985	42,3
Günlük Ort. Hacim (Milyon TL)	1.650	1.732	2.270	2.748	3.661	33,2

Kaynak: Türkiye Sermaye Piyasaları Birliği (Türkiye Sermaye Piyasası 2017 Raporu)

Tablo 9. Türk Bankaları Bilanço Dışı Kalemleri

Bilanço dışı kalemler	Tutar (milyar TL)	% Değişim	
		Bir önceki çeyrek	Bir önceki yılsonu
Gayri nakdi Kredi ve Yükümlülükler	658	6,4	19,2
Taahhütler	3248	1,2	30,5
Türev Finansal Varlıklar	2542	1,9	29
Diğer Taahhütler	705	-1,4	36,2

Kaynak: BDDK

Grafik 7. Türk Bankalarının Türev Ürünlerinin Dağılımı

Kaynak: Türkiye Sermaye Piyasaları Birliği (Türkiye Sermaye Piyasası 2017 Raporu)

Bilanço dışında yer alan türev işlemlerin %52'si swap para, %25'i swap faiz ve %9'u vadeli döviz işlemlerinden oluşmaktadır.

Sonuç olarak; Dünya'da son yıllarda türev piyasalarının önemi ve hacmi giderek artış göstermektedir. Dünya'da türev ürünler 19. yüzyıla kadar tarihlendirilirken Türkiye'deki bu gelişmeler henüz çok yenisidir. Türkiye'de türev ürünlerin organize piyasada yer alması, Vadeli İşlemler ve Opsiyon Borsasının kurulması ile gerçekleşebilmiştir. Bu borsanın kurulmasıyla Türkiye'de de vadeli işlemlere ilişkin ilgi ve alaka giderek artmakta ve işlem hacmi sürekli artış göstermektedir.

7. KAYNAKÇA

- Uluslararası Ödemeler Bankası (BIS)
- Bankacılık Düzenleme ve Denetleme Kurulu (BDDK)
- Dünya Borsalar Federasyonu – World Exchange Federation (WFE)
- Sermaye Piyasası Kurulu, Tezgahüstü Türev İşlemlerin Merkezi Takası, Yeterlilik Etüdü
- Borsa İstanbul, Sorularla Vadeli İşlem ve Opsiyon Borsası
- Türkiye Sermaye Piyasaları Birliği, Türkiye Sermaye Piyasası 2017 Raporu
- Piyasa Rehberi.org
- Ersan Ersoy ve Ulaş Ünlü, Tezgahüstü Türev Piyasa İşlemleri
- Ali Çakar, Türev Ürünler ve Vadeli İşlemler Piyasaları Bitirme Projesi,
- Burak Saltoğlu, Türev Araçlar, Piyasalar ve Risk Yönetimi Çalışma Notları,
- Rıza Aşıkoğlu, Global Finansal Sistem Etkilemesiyle Türkiye'nin Türev Piyasa Görünümü,
- Levent Kerik, Türev Piyasalar ve Tarihsel Gelişimi
- Mustafa Kalafat, Türev Ürünlerin Tarihsel Gelişimi

DOLAR ENDEKSİ (DXY) NEDİR?

FİNANSAL PİYASALARA
ETKİLERİ NASIL OLUR?

1. GİRİŞ

Küreselleşme tabiri 20. yüzyılın son dönemlerinde popülerliğini iyice artırmış ve "dünyanın artık küçük bir köy haline geldiği" söylemi hafızalara kazınmıştı. Geleşen ve gün geçtikçe yeni yüzüyle karşımıza çıkan teknolojik hamleler, dünya üzerindeki her olaydan anında haberdar olmamızı sağlamakla kalmayıp, en uzaktaki hadiselerden bile etkilenilmesi sonucunu da ortaya çıkarmaktadır.

Birçok sahada olduğu gibi finansal piyasalarda da küresel anlamda etkileşimin arttığı aşikardır. Yatırım yapmak isteyen şahıs, özel firma veya devletler artık sadece yerel piyasaları takip etmekle yetin-

memekte, ulusal veya uluslararası göstergeleri her yönüyle takip etmektedirler. Türkiye iç piyasasında takibi en çok yapılan göstergelere bakıldığında BIST 100 endeksi, gösterge bileşik faizi ve son dönemde özellikle dolar/TL kurunun ilk sıralarda yer aldığı görülmektedir. Bununla birlikte, ticaret savaşları, ambargolar, yaptırımlar gibi farklı başlıkların dahi dünyayı tamamen etkileyebildiği bir dönemde yurtiçi piyasalardaki göstergeler yetersiz kalmakta ve yurt dışı göstergeleri de önemsemek gerekmektedir.

Finansal piyasalar anlamında yurt dışı göstergeler incelenecek olursa çok farklı listeler ortaya konabilir. Fakat kim tarafın-

dan hazırlanırsa hazırlansın, Dolar Endeksi (DXY) yurt dışı göstergelerin olmazsa olmazlarından olarak listenin ilk sıralarında yer alacaktır.

Trump başkan seçilmiş, Fed uzun süreli aradan sonra faiz artırımına başlamış, Amerika Birleşik Devletleri ve Çin arasında başlayan ticaret savaşları ve akabindeki ambargolar tüm dünyayı etkiler hale gelmiş, sonrasında yapılan her açıklamada Dolar Endeksine değinilir olmuştur. Bu çalışmada DXY'nin nasıl ortaya çıktığı, nelerden teşekkül edip nasıl hesaplandığı, hangi olaylardan etkilendiği ve bu değerın yükselip düşmesi ile bizleri ne gibi gelişmelerin beklediği işlenmiştir.

2. DOLAR ENDEKSİ

2.1. Nasıl Ortaya Çıkmıştır?

Milenyum çağı olarak ifade edilen iki binli yıllar dünyasında en çok kullanılan para biriminin "Amerikan Doları" olduğu bir gerçektir. Ekonomik anlamdaki uluslararası ödemelerin büyük bir kısmı dolar ile yapılmakta, ülkeler tarafından rezerv para birimlerinin yaklaşık %60'ını dolar tutmaktadır.

İkinci Dünya Savaşı sırasında, ABD'nin küçük bir kasabası olan Bretton Woods'ta toplanan Birleşmiş Milletler Para ve Finans Konferansı'nda Bretton Woods sistemi getirilmiştir. Dolar endeksinin ortaya çıkışı 1944 yılında yapılan Bretton Woods Anlaşması ile yakından ilgilidir ki, bu anlaşma ile para birimlerinin birbirine dönüştürülebilmesi konusunda önemli adımlar atılmış ve 44 ülkenin para birimi dolar karşısında sabitlemiştir. Bu kadar yüksek sayıda farklı para biriminin sabitlemesi ile dünya genelinde "sabit kur" sistemi başlamış fakat yıllar geçtikçe bu sistem doların değerinin düşmesine ve ABD ekonomisinin ciddi sıkıntılar ile karşılaşmasına neden olmuştur. Hal böyle olunca 1971 yılında ABD bu sistemden çıktığını açıklamış ve birçok ülke serbest kur rejimine geçmiştir.

Yıl 1973'e gelindiğinde ise Amerika Merkez Bankası (FED), ülke para birimi doların diğer ülke para birimleri karşısındaki değerini ölçebilmek ve sağlıklı kıyaslamaları yapabilmek amacıyla dolar endeksini ortaya çıkartmıştır.

2.2. Hangi Para Birimlerinden Oluşur?

Dolar endeksi, dünyada en yüksek işlem

hacmine sahip 6 önemli yerel para biriminin geometrik ortalamasının dolar karşısındaki değerini göstermek amacıyla kullanılmaktadır. Bu endeks içerisindeki para birimleri aynı zamanda ABD'nin ticaret hacmi en yüksek dövizleri olarak da bilinmektedir. Dolar endeksi, piyasalarda DXY kodu ile gösterilmektedir. DXY hesaplamasında 6 büyük para birimi kullanılmakta olup bunlar; Euro, Japon Yeni, Kanada Doları, İngiliz Sterlini, İsveç Kronu ve İsviçre Frangı'dır.

DXY'yi oluşturan 6 para birimi ve ağırlıkları şu şekildedir:

- Euro (EUR) – % 57,6
- Japon Yeni (JPY) – % 13,6
- İngiliz Sterlini (GBP) – % 11,9
- Kanada Doları (CAD) – % 9,1
- İsveç Kronu (SEK) – % 4,2
- İsviçre Frangı (CHF) – % 3,6

Avrupa Birliği ülkeleri arasında Euro kullanımına geçilmeden önce (1999 öncesi) DXY sepetinde 5 farklı ülkenin para birimleri kullanılmakta idi. Euro öncesi DXY'de kullanılan bu 5 para birimi ve

ağırlıkları ise şu şekildedir: Alman markı (%20,8), Fransız frangı (%13,1), İtalyan lireti (%9), Hollanda guldeni (%8,3) ve Belçika frangı (%6,4). Bu para birimlerinin ağırlıklarının hepsi Euro'da birleşmiştir. ABD'nin daha önemli ticari partnerleri olmalarına rağmen Çin, Meksika, Güney Kore ve Brezilya gibi ülkelerin para birimleri sepete eklenmeden, İsveç Kronu ve İsviçre Frangı sepette tutulmaya devam etmektedir.

Euro, endeks içerisindeki en büyük paya sahip para birimidir. Euro'nun, DXY'de büyük bir paya sahip olması ise beraberinde bazı zayıflıkları da getirmiştir. Dolar endeksi, Euro ile ilgili haberlere karşı daha hassas bir hale gelmiş ve Euro'nun herhangi bir açıklama ile yükselmesi veya düşmesi, endekste önemli değişikliklere neden olmaktadır.

2.3. Nasıl Hesaplanır?

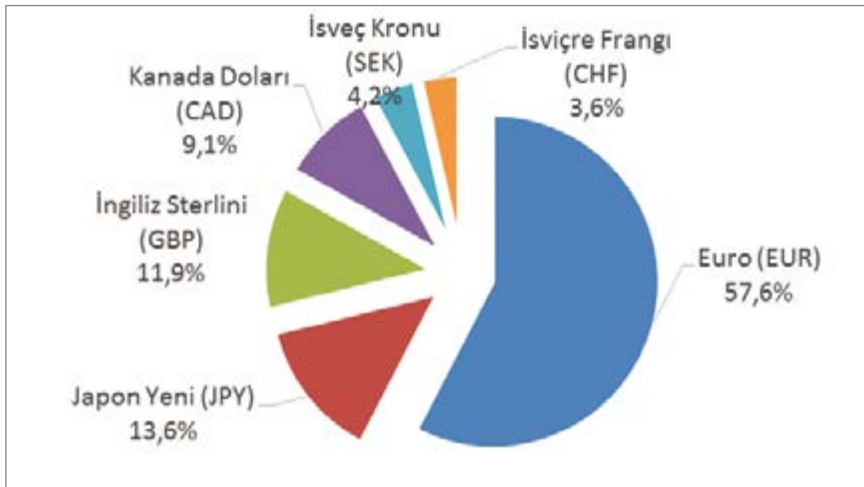
Dolar Endeksi, Bretton Woods sisteminin terkedilmesinden kısa bir süre sonra ilk defa Mart 1973'te hesaplanmaya başlanmıştır. Doların, sepetteki diğer kurların ağırlıklı geometrik ortalaması karşısındaki değerini göstermekte olan endeksin başlangıç baz değeri olarak 100,00 seviyesi belirlenmiştir.

Dolar endeksinin hesaplanması, içinde yer alan para birimlerinin ağırlıklarının geometrik ortalaması alınarak yapılmaktadır. Formül ise şu şekildedir:

$$50,14348112 \times \text{EURUSD}^{-0,576} \times \text{USDJPY}^{0,136} \times \text{GBPUSD}^{-0,119} \times \text{USDCAD}^{0,091} \times \text{USDSEK}^{0,042} \times \text{USDCHF}^{0,036}$$

Bu formül sonucunda dolar endeksinin değeri hesaplanmaktadır. Hesaplama yapılırken kurların o günkü seviyesinin, endeks içerisindeki ağırlığı kadar üssü alınır. EURUSD ve GBPUSD paritelerinde

Grafik 1: Dolar Endeksini Oluşturan Para Birimlerinin Ağırlıkları

Grafik 2: Tüm Zamanlara Ait Dolar Endeksi Grafiği

Sağlayan: TradingView

Kaynak: TradingView, Erişim Tarihi: 29 Kasım 2018, DXY=96,833

Grafik 3: 2014-2018 Dolar Endeksi Grafiği

Sağlayan: TradingView

Kaynak: TradingView, Erişim Tarihi: 29 Kasım 2018, DXY=96,833

ise dolar baz döviz olmadığı için eksi (-) değeri kullanılmıştır.

Formülde yer alan 50,14348112 ise sabit çarpandır. Bu sayı, dolar endeksinin hesaplandığı ilk gün, endeksi 100 seviyesine eşitleyen çarpandır. Bu bağlamda;

- Dolar endeksi 120 seviyesinde ise doların, endeksin hesaplandığı ilk günden beri altı para biriminden oluşan döviz sepeti karşısında % 20 değer kazandığı anlaşılır.
- Dolar endeksi 80 seviyesinde ise doların, endeksin hesaplandığı ilk günden beri altı para biriminden oluşan döviz sepeti karşısında % 20 değer kaybettiği anlaşılır.

2.4. Tarihsel Verileri Nasıldır?

DXY, New York saatine göre ABD dolarının işlem görmeye başladığı Pazar gecesinden Cuma gece yarısına kadar 24 saat işlem görmektedir. DXY Endeksinde, New York Board of Trade piyasasında iş-

lem gören finansal enstrümanlar (future kontrat, opsiyon, ETF-Borsa Yatırım Fonu, Yatırım Fonu) aracılığıyla alım-satım yapmak mümkündür.

DXY, 1973'den bu zamana en yüksek değer olarak Şubat 1985'teki 164,720 seviyesini görmüş, en düşük değer ise küresel krize denk gelen Mart 2008'deki 70,698 seviyesine olmuştur. DXY'nin en yüksek değeri, doların 20 yılda diğer para birimlerine göre değer kazanması anlamına gelmiş, bunun sonucunda dünya ekonomisindeki çeşitli politikalar ve Plaza Anlaşması yardımı ile doların değerinin kademeli şekilde düşmesi sağlanmıştır. 1985 yılındaki bu anlaşmada ABD, İngiltere, Japonya, Almanya ve Fransa yer almıştır. New York Plaza otelde imzalandığı için Plaza Anlaşması olarak anılır.

2008 yılında dünya genelinde bir krizden bahsedilir hale gelince gerek Avrupa'da gerekse ABD'de uygulanan farklı politikalar sonucunda kurlar arasında

büyük dalgalanmalar yaşanmış, faizler rekor seviyelere düşmüş, FED'in parasal genişleme kararlarının da etkisiyle DXY değeri tarihin en düşük seviyelerine inmiştir. 2014 yazı sonunda Amerika Merkez Bankası'nın parasal genişlemeye son vermesi ve faiz artırılabilceği sinyallerini açıklaması ile dolar tüm dünyada tekrar değerlenmeye başlamıştır. 2017 yılında ise uzun zamandır ulaşamadığı 102'ler seviyesine erişen endeks, bu seviyenin üstünde kalamamıştır. 2015 yılından bu yana yaklaşık olarak 91,00 ile 103,00 aralığında bandında dalgalanmakta olan dolar endeksi, bu kanalın üst bandına ya da alt bandına doğru bir eğilim içine girme eğilimi gösterdiği dönemlerde özellikle FED yöneticilerinden eğilimi terse döndürücü yönde sözlü müdahaleler de dikkat çekmektedir. Zira aşırı güçlü ya da zayıf dolar hem ABD hem de küresel ekonomiye zarar vermektedir.

2.5. Nasıl Yorumlanır?

DXY'nin yorumlanması ile alakalı olarak bilinmesi gerekli ilk konu; doların dünya üzerindeki değerini hesaplamaktır. Yani doların bölgesel olarak hesaplanması yerine en çok kullanılan para birimleri ile ortak bir hesap yapılması, dünya üzerindeki değeri hakkında bilgiler verir. Bu sayede de yatırımcılar, piyasa oyuncuları, spekülörler ve regülatör kurumlar, doların değerini daha iyi yorumlayabilirler. DXY'de yükseliş gören yatırımcılar, doların değer kazandığı ve kazanacağını; düşüş gördükleri zaman ise doların değer kaybettiğini ve kaybedeceğini çok iyi bilirler. Örneğin; dolar endeksinde yaşanan geri çekilmeler üzerine dolar olumsuz etkilenir. Buna bağlı olarak EUR/USD, GBP/USD, altın ve gümüş gibi yatırım araçlarında yukarı yönlü hareketler gözlemlenir. Tam tersi yani dolar endeksi yükseldiğinde de dolar güçlenir, diğer yatırım araçları aşağı yönlü hareketlenir.

2.5.1. DXY Yükselirse Ne Olur?

Dolar endeksinin yukarı yönlü hareket etmesi; doların, diğer 6 para birimi karşısında değer kazandığı anlamına gelmektedir. Bu durumda, Amerikan dolarını güçlendiren bir konu olduğu anlaşılır. Örneğin; iyi gelen ekonomik veriler, doların yükselişi sağladığında dolar endeksinde de yükseliş gözlenir. Diyelim

Dolar Endeksinin Yükselmeye Sebep Olabilecek Bazı Gelişmeler

- Doların diğer ülke paraları karşısında değerlenmesi
- ABD 10 yıllık tahvillerinin faizi yükselmesi
- Yatırımcıların diğer ülke paraları yerine dolar tercih etmesi
- Yatırımcıların risk alma eğiliminin düşmesi
- Diğer ülke paralarını satarak dolar alması
- Diğer ülke paralarının satışıyla ülke borsalarının olumsuz etkilenmesi

Dolar Endeksinin Düşmesine Sebep Olabilecek Bazı Gelişmeler

- Doların ülke paraları karşısında değer kaybetmesi
- Yatırımcıların dolar yerine diğer ülke paralarını tercih etmesi
- Yatırımcıların risk alma eğiliminin artması
- ABD 10 yıllık tahvillerinin faizinin düşmesi
- Dolar satarak diğer ülke paralarının alınması
- Diğer ülke paralarının alınmasıyla ülke borsalarının olumlu etkilenmesi

ki; ABD işsizlik verisi düştü ve beklentileri karşıladı. Bu durumda dolar yükselecektir ve buna bağlı olarak endeks yukarı yönde hareket edecektir.

İkinci bir etken olarak; endeksi oluşturan 6 para biriminin değer kaybetmesi, yukarı yönlü harekete neden olabilir. Örneğin; endekste büyük bir ağırlığı bulunan Euro'nun, herhangi bir nedenle değer kaybetmesi, dolar endeksinin yukarı yönlü hareket ettirecektir. Kısaca endeksi oluşturan yerel para birimlerinin değer kaybetmesi, endeksin değer kazanması anlamına gelir.

2.5.2. DXY Düşerse Ne Olur?

Dolar endeksinin düşüşe geçmesi ise doların, diğer 6 para birimi karşısında değer kaybettiği anlamına gelir. Yani yukarıdaki maddelerin tam tersi durumlarda, dolar endeksi aşağı yönlü hareket edecektir. Yani Amerikan ekonomisinde doları olumsuz etkileyecek olayların yaşanması veya verilerin beklentileri karşılayamaması durumunda, dolar değer kaybedecektir. Dolayısıyla dolar endeksi de aşağı yönlü hareket edecektir. İşsizlik verisi yükselirken dolar düşecek ve sonuçta endeks de düşecektir.

İkinci durum ise dolar endeksinin oluşturan 6 yerel para biriminin değer kazanmasıdır. Bu para birimlerini olumlu etkileyecek ve değer kazanmasını sağlayacak konular, dolar endeksinin düşüşe geçmesine işaret eder. Özellikle Euro için bu durumu örnek verilecek olursa;

Avrupa Merkez Bankası Başkanı Mario Draghi'nin Euro'yu destekleyecek açıklamalar yapmasıyla dolar endeksi düşüşe geçecektir.

3. SONUÇ

Dolar endeksindeki hareketler, doların net olarak değer kazanıp kaybettiğini gösterdiği için piyasa oyuncuları tarafından yakından takip edilmektedir. Türkiye'de sepet kur %50 Euro ve %50 Dolar'dan oluşmaktadır. Bu yöntem ile hesaplama yapılan ülkenin para biriminde yaşanan hareketler diğer etkenlerden arındırılmış olarak görülebilmektedir.

Her ne kadar DXY içerisinde Türk Lirası yer almamakta ise de doların küresel önemli para birimlerine karşı izleyeceği seyir, dolar/TL'nin seyri açısından da son derece kritik bir öneme sahiptir. Fed ve

Trump'a yönelik beklentiler ve endişeler nedeniyle; dolar/TL'nin TL özelindeki risk faktörlerine ek olarak DXY tarafında yaşanacak oynaklıklara da son derece hassas kalmaya devam edecektir.

Ticaret savaşları, ambargolar, baharlarla anılan Ortadoğu, Twitter atışmaları, Fed'in faiz beklentileri, Avrupa Merkez Bankası'nın verileri, İngiltere-AB arasındaki Brexit sorunu, İtalya ekonomisindeki dalgalanmalar, Fransa'da yaşanan akaryakıt vergileri protestoları ve daha niceleri... Dünya bu denli keşmekeş halde iken Türkiye'nin dünyadaki gelişmelerden etkilenmemeye ihtimali yoktur.

Türkiye finans piyasaları; dolar/TL paritesinin değişkenliği, altın ve diğer emtia fiyatlarındaki iniş çıkışlar, faizlerdeki günlük oynaklıklar, petrol rakamları ve daha birçok verileri takip ettiği gibi, dolar endeksi DXY'yi de takibe devam edecektir.

4. KAYNAKLAR

- Bayhan Aysun, "Dolar Endeksi Nedir? Nasıl Yorumlanır ve Hesaplanır?", <https://borsanasiloyunanir.co/dolar-endeksi-nedir-nasil-yorumlanir-hesaplanir>, 9 Ekim 2017
- Ceylan Onur, "Dolar Endeksi Nedir, Nasıl Hesaplanır?", <http://piyasarehberi.org/piyasa/121-dolar-endeksi-nedir-nasil-hesaplanir>, 28.11.2014
- Gürcan Erol, "Nedir bu DXY ve VIX?", http://bigpara.hurriyet.com.tr/bigpara-yazarlari/erol-gurcan/nedir-bu-dxy-ve-vix_ID985954, 18.05.2017
- <https://tr.tradingview.com>
- <https://www.qnbf.com/forex/dolar-endeksi>
- <https://www.yurtdisiforex.co/dolar-endeksi-nedir/>

ANALİZ

Burçin KABAĞCI
KTO, Ekonomik Araştırmalar ve Proje Müdürlüğü

İSRAFI ÖNLEMEK VE DOĞAL KAYNAKLARI
VERİMLİ KULLANMAK İÇİN

SIFIR ATIK

1. GİRİŞ

Eylül 2017 yılında Çevre ve Şehircilik Bakanlığı tarafından Başbakanlık ile koordineli olarak, israfı önlemek, doğal kaynakları verimli kullanmak amacıyla Sıfır Atık projesi başlatılmıştır. Bu proje ile 2023 hedefleri ile birlikte tüm ülkede yaygınlaştırılacak ve tüm kurum ve kuruluşlar için zorunlu hale getirilecektir.

Dünya nüfusundaki yüksek artış hızı ile birlikte sanayi ve ekonominin de gelişmesi neticesinde tüketim artmış, bu durum sınırlı kaynaklarımıza olan ihtiyacı da artırmış ve doğal kaynaklarımızı daha verimli kullanma ihtiyacını doğurmuştur. Atıkların bilinçli bir şekilde yönetilmesi gerektiğinden, geri dönüşüm ve geri kazanım yapılmadan bertaraf edilen atıklar hem çevresel anlamda hem de enerji kaynağı kaybı anlamında dünyamızı tehdit etmektedir.

Yaşadığımız alanı ve sağlığımızı tehdit eden bu nedenleri ortadan kaldırmak adına başlatılan Sıfır Atık Projesi yaygınlaştırılarak hayatımızın bir parçası olması sağlanacaktır.

2. SIFIR ATIK NEDİR?

Atık malzemelerin geri dönüşüm aracılığı ile değerlendirilmesi, atığa sebep olan etkenlerin gözden geçirilmesi ve israfın önüne geçirilmesini hedefleyen atık yönetim sistemine sıfır atık denilmektedir. Bu sistemi benimseyen ve hayata geçiren firmaların hem iç ekonomiye hem de ülke ekonomisine ciddi anlamda katkıları bulunmaktadır.

İsraf edilmeden kullanılan kaynaklar ülke verimliliğini artırmaktadır. Sınırlı kaynaklara sahip olunmasına rağmen ihtiyaçlar gün geçtikçe artmaktadır. Doğal kaynaklarımızın etkin bir şekilde kullanılması

artan ihtiyaçların karşılanabilmesi için oldukça önemlidir. Bu sebepten dolayı sıfır atık yönteminin önemi tüm dünyada dikkat çekmiş ve uygulama aşamasına geçilmeye başlanmıştır.

Ülkemizde Çevre ve Şehircilik Bakanlığı tarafından da desteklenen Sıfır Atık uygulaması projeye dönüştürülmüştür. Bu projenin amacı; kaynakların verimli kullanılabilmesi, atık oluşumunun minimuma indirilmesi, israfın önüne geçilmesi, oluşan atıkların türlerine göre ayrı ayrı toplanması ve bu atıkların geri dönüşüm ile enerji kaynağı haline getirilebilmesi ve dolayısı ile çevreye verilen zararın engellenmesidir.

Meydana gelen atıkların geri dönüştürülmeden yok edilmeye çalışılması, doğal kaynaklarımızın olması gerekenden daha hızlı tüketilerek ileride yaşanabilecek çevre ve kaynak sorunlarını beraberinde getirecektir. Bu nedenle var olan doğal kaynakların verimli ve planlı bir şekilde kullanılması ve oluşan atıkların geri dönüşüm sayesinde yeniden kullanılabilir hale gelerek üretime dahil edilmesi hususu büyük önem taşımaktadır.

Sıfır atığın hayata geçirilmesi ile birlikte;

- Verimliliğin artması,
- Geri dönüşüm sayesinde üretim maliyetlerinin azalması,
- Doğal kaynakların tükenmesi sorununun önüne geçilmesi,
- Çevre koruma bilincinin oluşturulması, gelecek kuşaklara aktarılması ve rutin bir davranış haline gelmesi,
- Hava kirliliğinin belirli bir düzeyde önüne geçilmesi gibi pek çok kazanımın gerçekleşmesi beklenmektedir.

T.C Çevre ve Şehircilik Bakanlığı tarafından 2017 yılında atık yönetimi sağlana-

rak gelecekte oluşabilecek sıkıntıların önüne geçebilmek adına hayata geçirilen "Sıfır Atık" projesi ilk olarak bakanlığın ana hizmet binasında aşamalı olarak uygulanmaya başlatılmıştır.

Çevre ve Şehircilik Bakanlığının ardından Cumhurbaşkanlığı Külliyesi'nde hayata geçirilen projenin tüm Türkiye'de uygulanması için gerekli çalışmalar başlatılmış olup, 2023 yılına kadar tüm kurum ve kuruluşların bu sisteme geçmeleri hedeflenmektedir.

Projenin hayata geçirileceği alanlar;

- Kamu kurum/kuruluşları
- Alışveriş merkezleri
- Hastaneler
- Eğitim kurumları,
- Alışveriş merkezleri
- Eğlenme ve dinlenme tesisleri
- Büyük iş yerleri

3. SIFIR ATIK SİSTEMİ NASIL KURULUR?

Sıfır atık projesinin hayata geçirilmesi noktasında uygulanması gereken 7 aşama bulunmaktadır. Bu aşamaların her biri projenin amacı doğrultusunda israfın önlenmesi, verimin artırılması ve mevcut kaynakların en uygun şekilde kullanılmasını hedeflemektedir. Bu maddeler şunlardır:

a) Odak Noktaların Belirlenmesi: Kurumdaki sıfır atık yönetim sisteminin kurulmasından, etkin ve verimli bir şekilde uygulanmasından, izlenmesinden, bilgi akışının sağlanmasından, raporlama kısmından sorumlu olacak personeller belirlenmelidir. Bu kişiler sıfır atık yönetimini sağlayacak ekibin başında olması beklenmektedir.

b) Mevcut Durum Tespiti: Kurumun çevreci olma konusunda yüklenildiği so-

rumluluğun ne düzeyde olduğu tespit edilmeli,

c) Planlama: Mevcut doğal kaynakların kullanılması konusunda nasıl bir yol ve yöntem izleneceğinin planlanması, buna yönelik kurum içi çalışanlarına eğitim takvimi hazırlanmalıdır.

d) İhtiyaçların Belirlenmesi ve Temini: Kurumdaki her birim dikkate alınarak ihtiyaç duyulacak tüm ekipmanlar belirlenmeli, listelenmeli ve uygulamaya başlanmadan temin edilmelidir.

e) Eğitim ve Bilinçlendirme: Ekipmanların temini tamamlandıktan sonra, uygulamaya geçilmeden önce hedef kitlelere yönelik uygulamalı eğitim ve bilgilendirme çalışmaları yapılmalıdır.

f) Uygulama: Temin edilen biriktirme ekipmanları personellerin kolayca ulaşabileceği noktalara, uygun aralıklarla yerleştirilmelidir. Ekipmanlara göre tasarlanmış bilgilendirme afişleri, ekipmanları üstüne, kolayca görülebilecek şekilde asılmalıdır. Biriktirme ekipmanı ve tanıtım materyallerinde renk skalasına dikkat edilmelidir.

g) Raporlama: Her ay mutlaka çalışmalar düzenli olarak izlenmeli, varsa uygulamaların aksayan yönleri, eksiklikler veya geliştirilecek taraflar rapor edilmeli ve gerekli önlemler alınmalıdır.

3.1. Sıfır Atık Projesinde Renkler

Sıfır atık projesinde dikkat edilmesi gereken birtakım renkler bulunmaktadır. Bu renkler ve anlamları şunlardır:

- Mavi Renk Grubu: Kâğıt Atıklar
- Sarı Renk Grubu: Plastik Atıklar
- Siyah Renk Grubu: Geri Dönüştürülemeyen Atıklar
- Beyaz Renk Grubu: Yemek Atıkları
- Mor Renk Grubu: Ekmek Atıkları
- Yeşil Renk Grubu: Cam Atıklar
- Gri Renk Grubu: Metal Atıklar
- Şeffaf Renk Grubu: Tehlikeli Atıklar ve Elektronik Atıklar
- Kahverengi Renk Grubu: Organik Atıklar
- Tıbbi atıklar için, Tıbbi Atıkların Kontrolü Yönetmeliği kapsamında poşetlerde kırmızı, kova ve konteynerlerde turuncu rengin kullanılması zorunlu kılınmıştır.

4. SIFIR ATIK PROJESİNİN KAZANIMLARI

Sıfır atık projesini ilk uygulamaya başlayan kurum olan Çevre ve Şehircilik Bakanlığı Ana Hizmet Binasında gerçekleştirilen uygulama neticesinde 2017 yılı içerisinde;

- 70 ton kâğıt-karton atığı,

- 17 ton plastik atık,
 - 4 ton cam atık,
 - 2 ton metal atık,
 - 1 ton yemek ve ekmek atığı,
 - 2,5 ton organik atık,
 - 100 kg ahşap atığı,
 - 2 kg tekstil atığı,
 - 120 kg iri hacimli atık olmak üzere yaklaşık 97 ton tehlikesiz atık,
 - 120 kg elektronik atık,
 - 136 kg atık pil,
 - 25 kg atık akümülatör,
 - 1100 L bitkisel atık yağ,
 - 780 L madeni yağ,
 - 110 kg tıbbi atık ilaç,
 - 1,5 kg tıbbi atık ilaç,
 - 70 kg tehlikeli maddelerle kontamine olmuş ambalaj atığı,
 - 35 kg tehlikeli maddelerle kontamine olmuş temizleme bezleri ve filtre malzemeleri,
 - 70 kg atık toner-kartuş,
 - 175 kg atık floresan olmak üzere yaklaşık 2,5 ton tehlikeli atık oluşmuştur.
- Çevre ve Şehircilik Bakanlığı tarafından toplanan bu atıklar, türlerine göre kaynağında ayrı ve sistematik bir şekilde toplanmış, öncelikle atık geçici depolama alanına daha sonra ise belirli periyotlar ile geri kazanım/bertaraf tesislerine gönderilmiştir.
- Bakanlık binasında Sıfır Atık Yönetim Planı doğrultusunda sadece değişen alışkanlıklar sayesinde;
- 1200 ağacın kesilmesi önlenmiş,
 - 14 ton sera gazı salınımı azaltılmış,
 - 270 varil petrolün ve 7 ton doğal kaynağın kullanımı engellenmiş,
 - 500 m³düzenli depolama alanından tasarruf edilmiş,
 - 1 ton kompost, 560 L baz yağ ve 1000 L biyodizel elde edilmiştir.

5. SONUÇ

Sıfır atık projesinin yaygınlaşması ile birlikte çevre koruma bilincinin kurum bünyesinde gelişmesine katkı sağlayacağından çalışanların "duyarlı tüketici" duygusuna sahip olmaları hedeflenmektedir.

Ankara'da başlanan Sıfır Atık Projesinin, 2023 yılına kadar aşamalı olarak tüm Türkiye'de hayata geçirilmesi hedeflenmektedir. Sıfır atık projesinin hayata geçirilebilmesi için hazırlanan Sıfır Atık Yönetimi Eylem Planı ile uygulamanın 2018 yılı itibari ile aşamalı olarak kamu kurumlarında, belediye hizmet binalarında, askeri birliklerde, terminallerde (havaalanı, otogar, tren garları vb.), eğitim kurumlarında (üniversiteler, okullar, yurtlar), alışveriş merkezlerinde, hastanelerde, eğlence tesislerinde (oteller, restoranlar vb.) ve büyük iş yerlerinde uygulamaya geçilmesi hedeflenmektedir.

Sıfır Atık Yönetimi Eylem Planı, 2018 yılından 2023 yılına kadar uygulanacak strateji ve eylemleri içermektedir. Sıfır Atık Yönetimi Eylem Planı, aşamalı olarak başlatılacak ve 2023 yılında tüm Türkiye'de uygulamaya geçilecektir.

6. KAYNAKÇA

- <http://sifiratik.gov.tr/SifirAtik/Nedir>
- <http://ekolojist.net/sifir-atik-projesi-hakkinda/>
- <http://www.istac.istanbul/tr/kurumsal/sifir-atik>
- https://webdosya.csb.gov.tr/db/kirklareli/menu/sifir-atik-projesi-2017-faaliyet-raporu_20181009033422.pdf
- <http://webdosya.csb.gov.tr/db/sifiratik/icerikler/k-tapck-2017-1-20180129130757.pdf>
- <https://www.milliyetemlak.com/dergi/sifir-atik-nedir-evde-nasil-uygulanir/>

BAYIR DIAMOND
HOTEL & CONVENTION CENTER
KONYA

MUTLU
HİKAYELERİNİZE
GÜZEL BİR
BAŞLANGIÇ

0332 224 12 00 / www.bayirhotels.com

DEVLET DESTEKLİ ALACAK SİGORTASI SİSTEMİNDE YENİ DÜZENLEMELER

Hazine ve Maliye Bakanlığı tarafından 24 Aralık Pazartesi günü Resmî Gazete’de “Küçük ve Orta Ölçekli İşletmelere Yönelik Ticari Alacak Sigortası Sunulmasını İçeren Devlet Destekli Sistemin Çalışma Usul ve Esaslarına Dair Tebliğ” yayınlanmıştır.

1 Ocak 2019 tarihinde başlatılacak olan Devlet Destekli Alacak Sigortası Sistemi kapsamında:

- Bakanlık tarafından milli bir sistem olan Devlet Destekli Alacak Sigortası havuzu kurularak KOBİ’lerin alacakları garanti altına alınacaktır.
- KOBİ’lerin alacaklarını tahsil edememeleri durumunda, alacaklarının önemli bir miktarı bu havuz tarafından ödenecektir.
- KOBİ’ler yurt içi satışlarda mal ve hizmet karşılığı vadeli satışlarından doğan alacaklarını sigortalatabilecektir. İhracata yönelik satışlar sigorta kapsamına girmeyecektir.
- Sistem ilk aşamada mikro ve küçük ölçekli KOBİ’leri kapsayacaktır. (Yıllık cirosu 125 milyon TL’nin altında olan küçük

ve orta boy işletmeler). Alacak sigortasından; başvuru tarihinden itibaren en az iki yıl önce kurulmuş olan ve Olağan-dışı Riskler Yönetim Merkezi tarafından belirlenen risk değerlendirme kriterlerini sağlayan KOBİ’ler yararlanabilecektir. Teminat sunulacak KOBİ’ler yapılacak risk değerlendirmesi sonucunda belirlenecektir.

*Tarifeye göre, vadeli satışlardan elde

edilen 10 milyon liraya kadar ciro için net primin 10 katına, 10 milyon TL ile 25 milyon TL arasındaki ciro için net primin 15 katına kadar teminat sağlanacaktır.

*Risk değerlendirmesinde, sigorta talebinde bulunan işletmenin vadeli satışlardan elde ettiği cirosunun en az yüzde 50’sini oluşturan ve ciro büyüklüğüne göre büyükten küçüğe doğru sıralanan alıcıları dikkate alınacaktır. Risk değeren-

dirmesi sonucunda sigorta yaptıracak KOBİ'nin alacağı olduğu her bir şirket için 1'den 6'ya kadar skor verilecektir. 1, en düşük riskli şirket anlamına gelirken; 6, en yüksek riskli şirket anlamına gelmektedir. Skoru 6 olan alıcılara alacak sigortası kapsamında kredi limiti sağlanmayacaktır.

*Risk değerlendirme sürecinde ortaya çıkacak sorgulama ücreti sigorta talebinde bulunan KOBİ tarafından karşılanacaktır. Sigorta için risk değerlendirmesi yapılan her bir alıcı için 10 TL ödenecektir.

*Skoru 1 ile 5 arasında olan her bir alıcıya, alacak sigortası talebinde bulunan işletmenin vadeli satışlardan elde edilen cirosuna göre değişen miktarlarda; 100 bin TL, 200 bin TL ve 300 bin TL kredi limiti sağlanacaktır.

*Sigorta primlerini ve bu primler karşılığında alınacak teminat tutarını Hazine ve Maliye Bakanlığı belirleyecektir. Sigorta şirketleri, Bakanlığın belirlediği fiyat üzerinden sigorta poliçesini satacaktır.

*Alacak sigortası kapsamında kredi limiti

sağlanan alıcılar için uygulanan teminat oranları, ilgili alıcının skoruna göre, yüzde 70 ile yüzde 90 arasında belirlenecektir.

*Sigorta dönemi içinde meydana gelen zararlar; zararın 2 bin 500 TL'nin altında kalması durumunda sigortalı tarafından, 2 bin 500 TL'yi aşması durumunda ise teminat oranları kapsamında Olağandışı Riskler Yönetim Merkezi tarafından ödenecektir.

► Sigorta modelinin işletilmesine yönelik operasyonel süreçler Halk Sigorta A.Ş. tarafından yürütülecektir.

► Yürütülecek olan işlemlerin yönetileceği bilgi işlem altyapısı Sigorta Bilgi ve Gözetim Merkezi(SBM) tarafından oluşturulacaktır.

► Poliçelerin satışı ise sisteme dahil olan sigorta şirketleri tarafından yapılacaktır.

► Sigorta şirketleri ve KOBİ'ler SBM tarafından altyapısı sağlanan skora sisteminde prim ve teminat tutarlarına dair bilgiye erişebileceklerdir.

► Sistem kapsamında 120, 180, veya 360 güne kadar vadeli satışlar için teminat sağlanacak olup, primlerin taksitli ödenmesi mümkün olmakla birlikte pe-

şin ödenmesi durumunda %10 indirim uygulanacaktır.

*Tarifeye eklenen geçici maddeye göre, ocak ayı başında yürürlüğe girecek olan tarifenin yürürlük tarihinden itibaren üç ay içinde düzenlenecek olan poliçeler için prim tutarında yüzde 10 oranında indirim uygulanacaktır.

► Hasar ödemesi ile ilgili bazı limit ve sınırlamalar getirilmiştir. Buna göre yapılan sigorta karşılığında ödenen primin katları oranında alınan en yüksek teminat tutarı yönetmelikte belirlenmiştir. Bunun dışında borçlular için getirilen teminat sınırlamalarında; risk değerlendirmesi sonucu ortaya çıkan skora göre teminat tutarının yüzde 70 ve yüzde 90 arasında tazminat ödenecektir. Yani, bir borçlu için 100 bin lira kredi limiti tanınmışsa ve bu borçlu skora sonucunda en düşük riskli şirkette ve borcunu ödemediyse; sigorta bu borç için 90 bin lira ödeyecek. Eğer bu şirket skorlamada 5. kategorideyse; sigorta 70 bin lira ödeyecektir. Bunun dışında sigorta dönemi içinde meydana gelen zarar, 2 bin 500 liranın altındaysa sigortalı karşılayacak ki, buna muafiyet denmektedir.

TİCARİ ALACAK DAVALARINDA ARABULUCULUK TEKLİFİ YASALAŞTI

Abonelik sözleşmelerinden kaynaklı para alacaklarına ilişkin takibin UYAP bünyesinde oluşturulan Merkezi Takip Sistemi üzerinden yapılmasını öngören ve konkordatoya ilişkin düzenlemeleri revize eden kanun teklifi, TBMM Genel Kurulunda kabul edilerek yasalaştı.

Ticari alacak davalarında arabuluculuk şartı

Ticari davalardan, konusu bir miktar paranın ödenmesi olan alacak ve tazminat talepleri hakkında dava açılmadan önce de arabulucuya başvurulması dava şartı olacak. Bu şart, düzenlemenin yürürlüğe girdiği tarih itibarıyla ilk derece mahkemeleri ve bölge adliye mahkemeleri ile Yargıtay'da görülen davalar hakkında uygulanmayacak.

Arabulucu, yapılan başvuruyu görevlendirildiği tarihten 6 hafta içinde sonuçlandıracak. Bu süre, zorunlu hallerde arabulucu tarafından en fazla iki hafta uzatılabilecek. Kanunla, dava şartı olarak arabuluculuğa ilişkin genel nitelikli düzenlenmeler yapılıyor. Davacı, arabuluculuk faaliyeti sonunda anlaşmaya varılmadığına ilişkin son tutanağın aslını veya arabulucu tarafından onaylanan bir örneğini dava dilekçesine eklemek zorunda olacak. Bu zorunluluğa uyulmaması halinde mahkemece davacıya, son tutanağın bir haftalık kesin süre içinde mahkemeye sunulması gerektiği, aksi takdirde davanın usulden reddedileceği ihtarını içeren davetiye gönderilecek. İhtarın gereği yerine getirilmezse, dava dilekçesi karşı tarafa tebliğe çıkarılmaksızın davanın usulden reddine karar verilecek.

Arabulucuya başvurulmadan dava açılması

Arabulucuya başvurulmadan dava açıldığının anlaşılması halinde, herhangi bir işlem yapılmaksızın davanın, dava şartı yokluğu sebebiyle usulden reddine karar verilecek.

Arabulucu, komisyon başkanlıklarına bildirilen listeden büro tarafından belirlenecek, ancak tarafların listede yer alan herhangi bir arabulucu üzerinde anlaşmaları halinde bu arabulucu görevlendirilecek.

Arabulucu, taraflara ulaşılamaması, taraflar katılmadığı için görüşme yapılamaması, tarafların anlaşması veya anlaşamaması hallerinde arabuluculuk faaliyetini sona erdirecek ve son tutanağı düzenleyerek durumu arabuluculuk bürosuna bildirecek.

Taraflardan birinin geçerli bir mazeret göstermeksizin ilk toplantıya katılmaması sebebiyle arabuluculuk faaliyetinin sona ermesi durumunda, toplantıya katılmayan taraf son tutanakta belirtilecek ve bu taraf, davada kısmen veya tamamen haklı çıksa bile yargılama giderinin tamamından sorumlu tutulacak; ancak her iki tarafında ilk toplantıya katılmaması sebebiyle sona eren arabuluculuk faaliyeti üzerine açılacak davalarda, tarafların yaptıkları yargılama giderleri kendi üzerlerinde bırakılacak.

Kaynak: AA

Bilirkişilik bölge kurullarının personeli, Bölge Adliye Mahkemesi Adalet Komisyonu yerine Adalet Bakanlığı tarafından görevlendirilecek.

İŞÇİ-İŞVEREN UYUŞMAZLIKLARINDA DAVA ŞARTI ARABULUCULUK

İşçi- işveren alacağı ve tazminatı ile işe iade talepli işi uyuşmazlıklarında arabuluculuk 1 Ocak 2018 tarihinden itibaren dava şartı haline gelmiştir.

İş ve çalışma ilişkisinden kaynaklanan, iş mahkemesinde dava açmayı gerektiren konulardan yaşanan uyuşmazlıklar, ücret fazla mesai, yıllık ücretli izin, hafta tatili ve genel tatil ücreti ilgili alacaklar, ihbar ve kıdem tazminatları, işe iade halinde yapılacak ödemelerle ilgili konular arabuluculuğa uygundur.

Arabuluculuğun dava şartı haline gelmesi ile birlikte taraflar ilk oturumda arabuluculuk yolunu deneyecekler ancak arabuluculukta anlaşma sağlanamaması dava açabileceklerdir.

Arabulucuya başvurulmadan dava açılması halinde herhangi bir işlem yapılmaksızın dava, dava şartı yokluğu sebebiyle usulen reddedilecektir.

Arabuluculuk süreci

Sistem adliyelerdeki arabuluculuk büroları üzerinden işletilecektir, arabuluculuk bürosu olmayan adliyelerde ise işlemler görevlendirilen sulh hukuk mahkemesi yazı işleri müdürlüğü tarafından gerçekleştirilecektir.

Taraflardan birinin arabuluculuk bürosu-

na başvurusu durumunda büro tarafından arabulucu görevlendirilmesi yapılır. İki tarafın birlikte arabuluculuk bürosuna başvurmaları ve herhangi bir arabulucu üzerinde anlaşmaları halinde büro tarafından üzerinde anlaşılan arabulucu görevlendirilir.

Büro tarafından görevlendirilen arabulucu, yapılan arabuluculuk başvurusunu 3 hafta içinde sonuçlandıracaktır. Arabulucu zorunlu hallerde 1 hafta daha ek süre kullanabilecektir.

Arabuluculuk ücreti

Tarafların anlaşmaması halinde ilk 2 saatlik ücret Adalet Bakanlığı bütçesinden karşılanacaktır. Anlaşma durumunda arabuluculuk ücreti, asgari ücret tarifesi üzerinden taraflarca aksi kararlaştırmadıkça eşit bir şekilde ödenecektir. Taraflardan birinin geçerli bir mazeret göstermeksizin ilk toplantıya katılmaması sebebiyle arabuluculuk faaliyetinin sona ermesi durumunda toplantıya katılmayan taraf, son tutanakta belirtilir ve bu taraf davada kısmen veya tamamen haklı çıksa bile yargılama giderinin tamamından sorumlu tutulur.

Arabuluculuk Listesi

Size bilgi verebilecek ve yol gösterebilecek güncel arabulucuların listesine www.adb.adalet.gov.tr/arbulucu/ adresinden ulaşabilirsiniz.

Arabuluculuk Büroları

Ülke genelinde adliyelerde oluşturulan "Arabuluculuk Büroları"na veya büro olmayan yerlerde görevlendirilen Sulh Hukuk Mahkemesi Yazı İşleri Müdürlüklerine başvurarak detaylı bilgi edinebilir ve kendinize bir arabulucu atanmasını isteyebilirsiniz.

Kaynak: www.adb.adalet.gov.tr

İŞ UYUŞMAZLIKLARINDA DAVA ŞARTI OLARAK ARABULUCULUKTA SIKÇA SORULAN SORULAR

1. İş Uyuşmazlıklarında Dava Şartı Olarak Arabuluculuk Nedir?

1 Ocak 2018 tarihinden itibaren işçi-işveren uyuşmazlıklarında dava açmak isteyen tarafın öncelikle arabuluculuk yoluna gitmesi gerekmektedir. Arabuluculuğa başvurulmadan dava açılması durumunda, dava, dava şartı yokluğundan reddedilecektir.

2. Hangi Uyuşmazlıklar Dava Şartı Olarak Arabuluculuk Kapsamına Girer?

Bireysel veya toplu iş sözleşmesine dayanan işçi ve işveren alacağı ve tazminatı (kıdem tazminatı, ihbar tazminatı, kötü niyet tazminatı, fazla mesai ücreti, hafta tatili ücreti, yıllık izin ücreti vb.) ile işe iade taleplerinde dava açılmadan önce arabulucuya başvurulmuş olması dava şartı olacaktır. Ancak iş kazası veya meslek hastalığından kaynaklanan maddi ve manevi tazminat davaları ile bunlarla ilgili tespit ve itiraz durumları bu kapsamda değildir.

3. Başvuru Nereye Yapılır?

Başvuru adliyelerde bulunan arabuluculuk bürolarına yapılır. Arabuluculuk bürosu olmayan yerlerde arabuluculuk bürosu sıfatıyla görevlendirilen sulh hukuk mahkemesi yazı işleri müdürlüğü tarafından işlemler gerçekleştirilir.

4. Arabulucu Nasıl Atanır, Taraflar İste-

diği Arabulucuyu Seçebilir mi?

Arabulucu, adliyelerdeki arabuluculuk bürolarındaki görevli personel tarafından sicile kayıtlı arabuluculuk listesinden atanacaktır. Ancak tarafların listede yer alan herhangi bir arabulucu üzerinde anlaşmaları halinde bu arabulucu görevlendirilir.

5. Dava Şartı Olarak Arabuluculukta Arabulucu Başvuruyu En Fazla Ne Kadar Süre İçerisinde Sonuçlandırır?

Arabulucu, yapılan başvuruyu görevlendirildiği tarihten itibaren üç hafta içinde sonuçlandırır. Bu süre zorunlu hâllerde arabulucu tarafından en fazla bir hafta uzatılabilir.

6. Arabuluculuğa Başvuru Ücretli midir?

Arabuluculuk bürosuna başvuruda herhangi bir ücret alınmaz. Taraflar arabuluculuk görüşmelerinde anlaşamazlarsa 2 saatlik ücret Adalet Bakanlığı bütçesinden karşılanır. Anlaşma durumunda ücret, aksi kararlaştırılmadıkça taraflarca eşit şekilde ödenir. Ancak uygulamada sıklıkla görüldüğü üzere, işveren tarafından da arabuluculuk ücretinin tamamı ödenebilir. Ücret, Arabuluculuk Asgari Ücret Tarifesi'ne göre belirlenir. Arabuluculuk Ücret Tarifesi, Arabuluculuk Daire Başkanlığının resmi web sitesinde yer almaktadır.

7. Arabuluculuk Görüşmelerine Kimler Katılır?

Arabuluculuk görüşmelerine taraflar bizzat ya da varsa avukatları aracılığıyla katılabilirler. Tarafın vekili aracılığı ile görüşmelere katılmak istemesi durumunda vekaletnamede arabuluculukla ilgili özel bir yetki gerekir.

8. Karşı Taraf Görüşmelere Gelmezse Ne Olur?

İlk toplantıya mazeretsiz bir şekilde katılmayan taraf dava açıldığı takdirde, bu taraf dava sonucunda kısmen ya da tamamen haklı çıksa dahi yargılama giderlerinin tamamından sorumlu tutulur. Ayrıca, bu taraf lehine vekalet ücretine hükmedilmez.

9. Anlaşma Sağlanamazsa Süreç Nasıl Devam Eder?

Arabuluculuk sürecinde taraflar anlaşma sağlayamazsa mahkemeye başvurarak dava açabilirler.

10. Arabuluculuk Ücretini Karşılamayacak Durumda Olan Taraf Nereye Başvurmalıdır?

Arabuluculuk ücretini karşılamak için adli yardıma ihtiyaç duyan taraf arabuluculuk bürosunun bulunduğu yerdeki sulh hukuk hâkiminin kararıyla adli yardımdan yararlanabilecektir.

Kaynak: www.adb.adalet.gov.tr

KTO MECLİS VE MESLEK KOMİTESİ

ÜYELERİMİZ

Kazım KEÇECİ

KOMİTESİ: 17
KOMİTEDEKİ GÖREVİ: Komite Başkanı
KOMİTE FAALİYET KONUSU:
Giyim eşyası ve tekstil ürünleri perakende ticareti
FİRMA İSMİ: Keçeciler Tekstil Gıda Dayanıklı Tüketim Maddeleri Sanayi ve Ticaret Limited Şirketi

Ali ÇİMEN

KOMİTESİ: 17
KOMİTEDEKİ GÖREVİ: Komite Başkan Yrd.
KOMİTE FAALİYET KONUSU:
Giyim eşyası ve tekstil ürünleri perakende ticareti
FİRMA İSMİ: Ali Çimen - Beyazgül Giyim Mağazası

Mevlüt BAĞCI

KOMİTESİ: 17
KOMİTEDEKİ GÖREVİ: Komite Üyesi
KOMİTE FAALİYET KONUSU: Giyim eşyası ve tekstil ürünleri perakende ticareti
FİRMA İSMİ: Mevlüt Bağcı - Venna Giyim

Hasan YILMAZ

KOMİTESİ: 17
KOMİTEDEKİ GÖREVİ: Yönetim Kurulu Üyesi
KOMİTE FAALİYET KONUSU:
Giyim eşyası ve tekstil ürünleri perakende ticareti
FİRMA İSMİ: Hesna Tekstil Sanayi ve Ticaret Limited Şirketi Selçuklu Şubesi

Ömer ÖZDENGÜLSÜN

ADI SOYADI: Ömer Özdeğülsün
KOMİTESİ: 17
KOMİTEDEKİ GÖREVİ: Meclis Üyesi
KOMİTE FAALİYET KONUSU : Giyim eşyası ve tekstil ürünleri perakende ticareti
FİRMA İSMİ: Özgül Konfeksiyon Tekstil Sanayi ve Ticaret Limited Şirketi

Tevfik ÇAMURCU

KOMİTESİ: 18
KOMİTEDEKİ GÖREVİ: Komite Başkanı
KOMİTE FAALİYET KONUSU:
Mobilya ile ağaç ürünleri imalatı ve toptan-perakende ticareti
FİRMA İSMİ: Çamurcu Orman Ürünleri Sanayi ve Ticaret Limited Şirketi

Muharrem AKKAYA

KOMİTESİ: 18
KOMİTEDEKİ GÖREVİ: Kümite Üyesi
KOMİTE FAALİYET KONUSU:
Mobilya ile ağaç ürünleri imalatı ve toptan-perakende ticareti
FİRMA İSMİ: Büyük Akkayalar Madeni Eşya Sanayi ve Ticaret Limited Şirketi

Osman TOKATLI

KOMİTESİ: 18
KOMİTEDEKİ GÖREVİ: Komite Başkan Yrd.
KOMİTE FAALİYET KONUSU:
Mobilya ile ağaç ürünleri imalatı ve toptan-perakende ticareti
FİRMA İSMİ: Klassis Möble Sanayi ve Ticaret Limited Şirketi

Targun POLAT

KOMİTESİ: 18
KOMİTEDEKİ GÖREVİ: Meclis Üyesi
KOMİTE FAALİYET KONUSU:
Mobilya ile ağaç ürünleri imalatı ve toptan-perakende ticareti
FİRMA İSMİ: Polatoğlu Kereste Nakliye İnşaat Sanayi ve Ticaret Limited Şirketi

Nuh KAYGISIZ

KOMİTESİ: 18
KOMİTEDEKİ GÖREVİ: Meclis Üyesi
KOMİTE FAALİYET KONUSU:
Mobilya ile ağaç ürünleri imalatı ve toptan-perakende ticareti
FİRMA İSMİ: Venge Orman Ürünleri İnşaat Otomotiv Tekstil ve Turizm Sanayi Ticaret Limited Şirketi

BULUT TABANLI DİJİTAL İÇERİK YÖNETİM SİSTEMİ

Buluş Sahibi: SOFTALIVE BİLİŞİM HİZ. SAN. TİC. A.Ş.

Softalive Bilişim Hiz. San. Tic. A.Ş. firması 01.04.2018 tarihinden itibaren Selçuk Üniversitesi Konya Teknokent Teknoloji Geliştirme Bölgesinde güçlü ekibi ile Bulut Tabanlı Dijital İçerik Yönetim Sistemi v2.5 isimli proje çalışmalarına devam etmektedir.

21. Yüzyılın başından itibaren teknolojik gelişme hızı katlanarak artmaktadır. Bu artışa paralel olarak da şehir insanı, kendini teknolojiye ayak uydurmaya zorunlu hissetmektedir. Özellikle çevresel faktörler ve toplum yapısının değişmeye başlaması ile birlikte bilgiye erişim ve iletişim eskiye göre çok daha efektif ve hızlı bir şekilde hayatlarımızda yer almaktadır. Bilgi ve iletişim mecraları eskiye nazaran çok daha farklı şekilde üretilmeye ve kullanılmaya evrilmiştir. Bunun örneklerinden biri de kağıdın yerini ekranların almasıdır. Gazeteler, dergiler, mektuplar, afişler, flamalar yerini akıllı telefonlara, televizyonlara, profesyonel ekranlara, tabletlere bırakmaya başlamıştır. Bu yazıda son zamanlarda herkesin dikkatini çeken dönüşümlerden biri olan dijital bilgilendirme ekranlarının gelişimi, değişimi ve OMMASIGN firmasının bu sektörü nasıl bir sonraki aşamaya taşıdığından bahsedilecektir.

Dijital bilgilendirme ekranları, evimizden çıktığımız andan itibaren farkında olsak veya olmasak da sürekli olarak karşılaştığımız reklam, mesaj, duyuru araçlarıdır. Bu ekranlar metrolar, otobüsler, alışveriş merkezleri, havalimanları, okullar, hastaneler, kamu kuruluşları, restoranlar, kafeler, dükkanlar, açık hava alanları gibi gün içerisinde insanların ziyaret ettiği, vakit geçirdiği birçok yerde bulunmaktadır.

Bu gibi bilgilendirme araçları yakın geçmişte çok daha basit şekillerde kullanılmaktaydı. "USB bellek" veya basit bir "medya oynatıcı" ile içerik-

ler (video, resim, mesaj) herhangi bir ekranda gösterilebiliyordu. Ekranların akıllı ekranlar haline gelmesi ve donanımlarının gelişmesi ile birlikte yeni nesil ekranlar ekstra bir medya oynatıcısı veya USB bellek olmadan içerikleri gösterebilecek duruma geldiler. Artık uzun vadede ciddi maliyetler oluşturan afişler veya basılı reklam mecraları yerlerini dijital bilgilendirme ekranlarına bıraktı.

Bununla birlikte; tüm bu gelişmelere rağmen yine de ciddi problemleri beraberinde getirmekteydi. Fiziki bir sunucunun kurulması, ekranların bakımı ve onarımı, sunucuya bağlı olmayan ekranların içeriklerinin değiştirilmesi için her ekrana tek tek gidilmesi; bunlarla bağlantılı olarak yeni özelliklerin eklenememesi büyük sorunlar ve maliyetler yaratmaktaydı. Eski ve yeni sistemde, sistemlerin birlikte çalışması, farklı markaya sahip donanımların birlikte çalışması yine müşteriler açısından ciddi problemler yaratmaktaydı. Ayrıca güvenlik de iyi bir şekilde başlı başına bir sorundu.

OMMA; tüm bu problemleri belirleyip çözmek adına hayata geçirilmiş bir bulut tabanlı dijital bilgilendirme ekranları yönetim sistemidir. Sınırsız sayıdaki, farklı işletim sistemlerine sahip ekranların lokasyondan bağımsız ve gerçek zamanlı olacak şekilde yönetilmesine imkan sağlamaktadır. Büyük maliyet yaratan fiziki sunucu gereksinimini tamamen ortadan kaldıran bir bulut sistemi kullanılmaktadır. Ayrıca gerçek zamanlı ve anlık içerik yönetimi, uzak-

tan ekranların yönetimi, ekranların gruptandırılması, senkron halinde çalışabilmesi gibi ekstra özelliklere imkan sağlamaktadır. HTML5 tabanlı mimarisi ile özelleştirilmiş eklentiler ve dış veri kaynakları ile entegrasyona olanak sağlar. OMMA'nın ileri seviye güvenlik sisteminin yanında Google sunucuları da sistemi kusursuz hale getirmektedir.

Bu bağlamda OMMASIGN; dünyanın en büyük akıllı dijital bilgilendirme ekranları projesi olan Turkcell projesini başarı ile gerçekleştirmiştir ve proje hala gelişerek devam etmektedir. Turkcell projesi kapsamında 12.000'e yakın sayıda ekran, 1500'den fazla dükkanda OMMA platformu sayesinde uzaktan erişim ile yönetilmektedir. Tüm proje kapsamında herhangi bir ekstra sunucu veya PC kullanılmamaktadır.

OMMASIGN, katıldığı ve katılacağı uluslararası fuarlarda da kendini göstermektedir. 2018 yılında Dubai'de her sene yapılan Gitex fuarına LG Ele-

tronics'in davetlisi olarak katılmıştır. OMMASIGN aynı zamanda LG'nin dijital bilgilendirme ekranları işletim sistemi olan WebOS'in en büyük global partneridir. Bununla birlikte 2018 yılında; her sene yapılan Amsterdam - ISE fuarında da kendi standında yer almıştır. 2019 yılında da yine kendi standında katılacaktır.

Özellikle ABD, Uzak Doğu, Batı Avrupa, BAE gibi ekonomik olarak gelişmiş ve rekabetin de yüksek olduğu ülkelerde bu sektör, diğer ülkelere göre daha fazla gelişmiştir. Özellikle yabancı yazılım firmalarının büyük rekabette olduğu Türkiye pazarında, OMMA yazılımı Turkcell projesi ile başlattığı rüzgarı, yine diğer büyük müşterilerine de hizmet vererek ileriye taşımaktadır.

Tamamen yerli kaynaklar ve ülkemizin mühendisleri tarafından geliştirilmiş olan OMMA, bu alandaki dışa bağımlılığımızı ortadan kaldırmaya ve uluslararası arenada da ülkemizi başarı ile temsil etmeye kararlıdır.

OMMA; tüm bu problemleri belirleyip çözmek adına hayata geçirilmiş bir bulut tabanlı dijital bilgilendirme ekranları yönetim sistemidir.

DÜNYADAN İŞBİRLİĞİ TEKLİFLERİ

Başka yerde sınıflandırılmamış makine ve ekipman imalatı

Teklif No: 201800194

Ukrayna

Ukrayna'nın Ankara Büyükelçiliği tarafından; kaynak malzemeleri toptan satışı konusunda uzmanlaşmış SOWELL BUD firmasının, uzun vadeli bir işbirliği için Türkiye`de kaynak malzemeleri ve kaynak makineleri üreticileri aradığı bildirilmiştir. Firmanın hâlihazırda ürünleri Ukrayna, Türkiye, Hindistan ve Çin'deki doğrudan satıcılardan ve üreticilerden satın aldığı belirtilmiştir.

Teklif No: 201800189

Ukrayna

Firmanın Türkiye'de üretilen bahçe makineleri (traktörler (30-50 HP, 50-80 HP, 80-130 HP), bahçe tesisi için toprak hazırlama makineleri, çit kurma makineleri, ekim makineleri, toprak bakımı için makineler, bahçe koruma ve onarımı için makineler, bakım makineleri, gübreleme makineleri, bitki işleme makineleri) ithal etmek istediği bildirilmiştir.

Giyim eşyalarının imalatı

Teklif No: 201800185

ABD

İstanbul merkezli dış ticaret firmasının, ABD'ye ihraç edilmek üzere bay/bayan hazır giyim ürünleri üreticileri ile görüşmek istediği bildirilmiştir.

Başka yerde sınıflandırılmamış makine ve ekipman imalatı

Teklif No: 201800216

Ukrayna

Ukrayna'nın Ankara Büyükelçiliği tarafından; tahıl depolama tesisleri için taşıma sistemleri de dâhil olmak üzere, asansör ekipmanlarının üretimi, kurulumu, ayarlanması ve bakımı alanında çalışan CCC Ltd. Şirketinin ürünlerini ülkemize de sunmak istediği bildirilmiştir.

Teklif No: 201800211

Kenya

NACE KODLARI

10 - Gıda ürünlerinin imalatı

11 - İçeceklerin imalatı

Kenya merkezli bir Doğu Afrika firması; Kenya menşeli aşağıdaki ürünlerini ülkemize ihraç etmek istediğini bildirmiştir: çay (aromalı, yeşil çay dahil), kırmızı soğan, mango çipsleri, muz unu, yemeklik ayçiçeği ve palm yağı, macadamia ve kaju fıstığı, Kenya'nın dünyaca ünlü kahvesi, baharatlar, susam tohumları, taze zencefil, bal, chia tohumları ve biberiye. Firma, Türkiye'den de hurma, zeytinyağı ithal etmek istediğini belirtmiştir.

Gıda ürünlerinin imalatı

Teklif No: 201800210

Rusya

NACE KODLARI

10 - Gıda ürünlerinin imalatı

11 - İçeceklerin imalatı

Rusya Federasyonu Ticaret Temsilciliği

tarafından; Altay Dağları, Sibiryta taiga topraklarında yetiştirilen ekolojik ürünler ihraç eden "Siberian Ecological Products" LLC Şirketinin yüksek kalitede ekolojik ürünleri ülkemize de ihraç etmek istediği bildirilmiştir. Şirketin, böcek ilaçları, sentetik mineral gübreler, büyüme düzenleyicileri, gıda katkı maddeleri ve genetiği değiştirilmiş ürünler kullanılmaksızın yetiştirilen gıda ürünlerini ihraç ettiği belirtilmiştir. Şirketin bölgelerine göre aşağıdaki ürünleri ihraç ettiği belirtilmiştir: Altay Bölgesinden - tahıllar, ayçiçeği yağı, Altay dağlarından - bal, sedir yağı, çam fıstığı, Taigadan - bal, yabancı meyveler, sedir fındık reçeli ve Baykal bölgesinden - su, yabancı meyvelerden reçel.

Elektrik, gaz, buhar ve havalandırma sistemi üretim ve dağıtım

Teklif No: 201800215

Kenya

Kenya merkezli bir Doğu Afrika firması; Doğu Afrika'daki çeşitli iddialı ve kombine projeleri için Türkiye'den JV ortakları aradığını bildirmiştir. Söz konusu projeler: yerel ve ihracat pazarlarını hedef alan bir çiftlik projesi ve çiftçilik, rüzgâr ve güneşten hibrid elektrik enerjisi üretimi, hidroelektrik elektrik enerjisi üretimi, CNG ve EV'li taşıt araçları montaj tesisi, hem LPG hem de doğalgaz için Kenya'da (Mombasa) bir gaz depolama tesisinin inşa edilmesi.

Not: Bu tekliflerle ilgili daha detaylı bilgi almak isteyen üyelerimiz Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği web (<http://www.tobb2b.org.tr/>) adresine ulaşarak bilgi alabilirler.

Aralık Ayı Vergi Takvimi (2018)

İlk Tarih	Son Tarih	Konu
01/12/2018	10/12/2018	16-30 Kasım 2018 Dönemine Ait Petrol ve Doğalgaz Ürünlerine İlişkin Özel Tüketim Vergisinin Beyanı ve Ödemesi
01/12/2018	11/12/2018	16-30 Kasım 2018 Dönemine Ait Noterlerce Yapılan Makbuz Karşılığı Ödemelere Ait Beyannamenin Verilmesi ve Ödenmesi
01/12/2018	17/12/2018	Kasım 2018 Dönemine Ait Ticaret Sicili Harçları Bildirimi Verilmesi ve Ödemesi
01/12/2018	17/12/2018	Kasım 2018 Dönemine Ait Kolalı Gazoz, Alkollü İçecekler ve Tütün Mamullerine İlişkin Özel Tüketim Vergisinin Beyanı ve Ödemesi
01/12/2018	17/12/2018	Kasım 2018 Dönemine Ait Dayanıklı Tüketim ve Diğer Mallara İlişkin Özel Tüketim Vergisinin Beyanı ve Ödemesi
01/12/2018	17/12/2018	Kasım 2018 Dönemine Ait Motorlu Taşıtlara İlişkin Özel Tüketim Vergisinin (Tescile Tabi Olmayanlar) Beyanı ve Ödemesi
01/12/2018	17/12/2018	Kasım 2018 Dönemine Ait Özel İletişim Vergisinin Beyanı ve Ödemesi
01/12/2018	17/12/2018	Kasım 2018 Dönemine Ait Banka ve Sigorta Muameleleri Vergisinin Beyanı ve Ödemesi
01/12/2018	17/12/2018	Kasım 2018 Dönemine Ait Kaynak Kullanımını Destekleme Fonu Kesintisi Bildirimi ve Ödemesi
01/12/2018	20/12/2018	Kasım 2018 Dönemine Ait Şans Oyunları Vergisinin Beyanı ve Ödemesi
01/12/2018	20/12/2018	Kasım 2018 Dönemine Ait 5602 Sayılı Kanunda Tanımlanan Şans Oyunlarıyla İlgili Veraset ve İntikal Vergisinin Beyanı ve Ödemesi
01/12/2018	20/12/2018	Kasım 2018 Dönemine Ait İlan ve Reklam Vergisinin Beyanı ve Ödemesi
01/12/2018	20/12/2018	Kasım 2018 Dönemine Ait Müşterek Bahislere İlişkin Eğlence Vergisinin Beyanı ve Ödemesi ile Diğer Eğlence Vergilerine İlişkin Eğlence Vergisinin Ödemesi
01/12/2018	20/12/2018	Kasım 2018 Dönemine Ait Elektrik ve Havagazı Tüketim Vergisinin Beyanı ve Ödemesi
01/12/2018	20/12/2018	Kasım 2018 Dönemine Ait Yangın Sigortası Vergisinin Beyanı ve Ödemesi
01/12/2018	24/12/2018	Kasım 2018 Dönemine Ait Katma Değer Vergisinin Beyanı
01/12/2018	24/12/2018	Kasım 2018 Dönemine Ait GVK 94. Madde ile KVK 15. ve 30. Maddelerine Göre Yapılan Tevkifatların Muhtasar Beyanname ile Beyanı
01/12/2018	24/12/2018	Kasım 2018 Dönemine Ait İstihkaktan Kesinti Suretiyle Tahsil Edilen Damga Vergisi ile Sürekli Mükellefiyeti Bulunanlar İçin Makbuz Karşılığı Ödenmesi Gereken Damga Vergisinin Beyanı
16/12/2018	25/12/2018	1-15 Aralık 2018 Dönemine Ait Noterlerce Yapılan Makbuz Karşılığı Ödemelere Ait Beyannamenin Verilmesi ve Ödenmesi
16/12/2018	25/12/2018	1-15 Aralık 2018 Dönemine Ait Petrol ve Doğalgaz Ürünlerine İlişkin Özel Tüketim Vergisi Beyanı ve Ödemesi
01/12/2018	26/12/2018	Kasım 2018 Dönemine Ait Katma Değer Vergisinin Ödemesi
01/12/2018	26/12/2018	Kasım 2018 Dönemine Ait GVK 94. Madde ile KVK 15. ve 30. Maddelerine Göre Yapılan Tevkifatların Ödemesi
01/12/2018	26/12/2018	Kasım 2018 Dönemine Ait İstihkaktan Kesinti Suretiyle Tahsil Edilen Damga Vergisi ile Sürekli Mükellefiyeti Bulunanlar İçin Makbuz Karşılığı Ödenmesi Gereken Damga Vergisinin Ödemesi
01/12/2018	31/12/2018	Kasım 2018 Dönemine Ait Mal ve Hizmet Alımlarına İlişkin Bildirim Formu (Form Ba)
01/12/2018	31/12/2018	Kasım 2018 Dönemine Ait Mal ve Hizmet Satışlarına İlişkin Bildirim Formu (Form Bs)
01/12/2018	31/12/2018	Kasım 2018 Dönemine Ait Haberleşme Vergisinin Beyanı ve Ödemesi
01/12/2018	31/12/2018	2019 Yılında Kullanılacak Olan Yasal Defterlere İlişkin Açılış Tasdiki
01/12/2018	31/12/2018	2017 Yıllık Gelir Vergisi Beyannamelerinde, Toplam Gelir İçindeki Zirai Kazançları %75 ve Daha Yüksek Oranda Olanlar İçin 2. Taksit Ödemesi

Kaynak: <http://www.gib.gov.tr/index>

Hakan KARAGÖZ

KTO–Ekonomik Araştırmalar ve Proje Uzmanı

ENFLASYON

Kasım ayında TÜFE, aylık %1,44 düştü.

TÜFE'de (2003=100) 2018 yılı Kasım ayında bir önceki aya göre %1,44 düşüş, bir önceki yılın Aralık ayına göre %20,79, bir önceki yılın aynı ayına göre %21,62 ve on iki aylık ortalamalara göre %15,63 artış gerçekleşti.

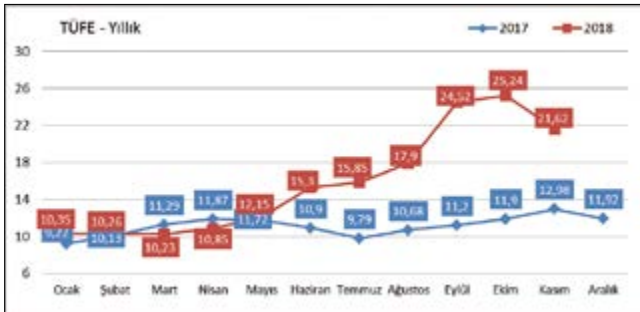
TR52 Konya-Karaman Bölgesinde Kasım ayında enflasyon %22 artış göstermiştir. Ocak-Kasım arası 11 aylık dönemde TR52 bölgesinin Eylül ayı hariç Türkiye geneli enflasyonundan daha yüksek oranda seyrettiği görülmüştür.

Yurt içi ÜFE, aylık %2,53 düştü.

Yurt içi üretici fiyat endeksi (Yİ-ÜFE), 2018 yılı Kasım ayında bir önceki aya göre %2,53 düşüş, bir önceki yılın Aralık ayına göre %36,68, bir önceki yılın aynı ayına göre %38,54 ve on iki aylık ortalamalara göre %25,52 artış gösterdi.

En Fazla Artan			En Az Artan		
S	Sektör Adı	Oran	S	Sektör Adı	Oran
1	Tütün ürünleri	4,14	1	Kok ve rafine petrol ürünleri	-15,49
2	İçecekler	1,78	2	Ana metaller	-8,11
3	Diğer ulaşım araçları	0,72	3	Kimyasallar ve kimyasal ürünler	-4,42

En Fazla Artan			En Fazla Azalan		
S.	Ürün Adı	Oran(%)	S.	Ürün Adı	Oran(%)
1	Kuru soğan	50,58	1	Portakal	-32,35
2	Kaban (kadın için)	18,59	2	Yurtdışı bir hafta ve daha fazla süreli turlar	-22,26
3	Patates	15,29	3	İspanak	-21,58

İSTİHDAM VE İŞSİZLİK

Ağustos 2018 döneminde işsizlik oranı %11,1

Türkiye genelinde 15 ve daha yukarı yaşta kişilerde işsiz sayısı 2018 yılı Ağustos döneminde geçen yılın aynı dönemine göre 266 bin kişi artarak 3 milyon 670 bin kişi oldu. İşsizlik oranı 0,5 puanlık artış ile %11,1 seviyesinde gerçekleşti. İşsizlik oranı, 2017 Nisan ayından bu yana en yüksek seviyesini gördü. Aynı dönemde; tarım dışı işsizlik oranı 0,4 puanlık artış ile %13,2 olarak tahmin edildi. Genç nüfusta (15-24 yaş) işsizlik oranı 0,2 puanlık artış ile %20,8 olurken, 15-64 yaş grubunda bu oran 0,6 puanlık artış ile %11,4 olarak gerçekleşti.

İşgücüne katılma oranı ise %54,3.

İşgücü 2018 yılı Ağustos döneminde 32 milyon 989 bin kişi, istihdam oranı ise %48,3 olarak gerçekleşti. İşgücüne katılma oranı erkeklerde %74,1, kadınlarda ise %34,9 oldu.

HAZIR BETON KONYA

“Temel Sigortanız”

KONYA HAZIR BETON SANAYİ VE TİCARET A.Ş.

Horozluhan Mh. Cihan Sk. No:15 42300 Selçuklu / KONYA | Tel : +90 (332) 346 03 69 - 70 | Fax: +90 (332) 346 16 12
www.konyahazirbeton.com.tr | konyahb@vicat.com.tr

DIŞ TİCARET

Ekim ayında ihracat %13 arttı, ithalat %23,8 azaldı. İhracat 2018 yılı Ekim ayında, 2017 yılının aynı ayına göre %13 artarak 15 milyar 719 milyon dolar, ithalat %23,8 azalarak 16 milyar 176 milyon dolar olarak gerçekleşti. Ekim ayında dış ticaret açığı %93,8 azalarak 456 milyon dolara geriledi. İhracatın ithalatı karşılama oranı 2017 Ekim ayında %65,6 iken, 2018 Ekim ayında %97,2'ye yükseldi.

Avrupa Birliği'ne ihracat %13,8 arttı. Avrupa Birliği'ne (AB-28) yapılan ihracat, 2017 yılının aynı ayına göre %13,8 artarak 7 milyar 825 milyon dolar olarak gerçekleşti. AB'nin ihracattaki payı 2017 Ekim ayında %49,4 iken, 2018 Ekim ayında %49,8 oldu.

En çok ihracat yapılan ülke Almanya oldu Almanya'ya yapılan ihracat 2018 Ekim ayında 1 milyar 457 milyon dolar olurken, bu ülkeyi sırasıyla 1 milyar 68 milyon dolar ile Birleşik Krallık, 877 milyon dolar ile İtalya ve 852 milyon dolar ile Irak takip etti.

İthalatta ilk sırayı Rusya aldı. Rusya'dan yapılan ithalat, 2018 yılı Ekim ayında 1 milyar 865 milyon dolar oldu. Bu ülkeyi sırasıyla 1 milyar 559 milyon dolar ile Almanya, 1 milyar 366 milyon dolar ile Çin ve 883 milyon dolar ile ABD izledi.

TÜKETİCİ GÜVEN ENDEKSİ

2018 Kasım ayında tüketici güveni arttı.

Tüketici güven endeksi, Kasım ayında bir önceki aya göre %4 oranında arttı; Ekim ayında 57,3 olan endeks Kasım ayında 59,6 oldu.

Tüketici Güven endeksindeki azalış; hane maddi durum, genel ekonomik durum ve tasarruf etme ihtimali beklentileri değerlendirmelerinin iyileştiğini göstermektedir.

SANAYİ ÜRETİM ENDEKSİ

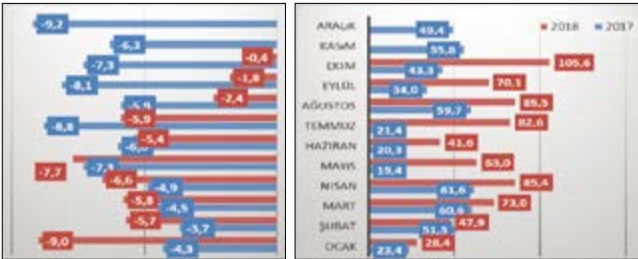
2018 Eylül ayında sanayi üretimi yıllık %5,7 azaldı.

Sanayinin alt sektörleri incelendiğinde, 2018 yılı Eylül ayında bir önceki yılın aynı ayına göre;

- madencilik ve taşocaklığı sektörü endeksi %6,1 artarken,
- imalat sanayi sektörü endeksi %6,5,
- elektrik, gaz, buhar ve iklimlendirme üretimi ve dağıtım sektörü endeksi %1,2 azaldı.

Türkiye Dış Ticaret Dengesi (Milyar \$) Konya Dış Ticaret Dengesi (Milyon \$)

MERKEZİ YÖNETİM BÜTÇESİ

2017 yılı Ekim ayında 3,3 milyar TL açık veren bütçe, 2018 yılı Ekim ayında 5,4 milyar TL açık vermiştir.

- 2017 yılı Ekim ayında 197 milyon TL faiz dışı fazla verilmiş iken 2018 yılı Ekim ayında 1,2 milyar TL faiz dışı açık verilmiştir.
- Bütçe gelirleri bir önceki yıla göre %17,6 artarak 62,1 milyar TL olmuştur.
- Bütçe giderleri ise %20,2 artarak 67,5 milyar TL olarak gerçekleşmiştir.

KAPASİTE KULLANIM ORANI

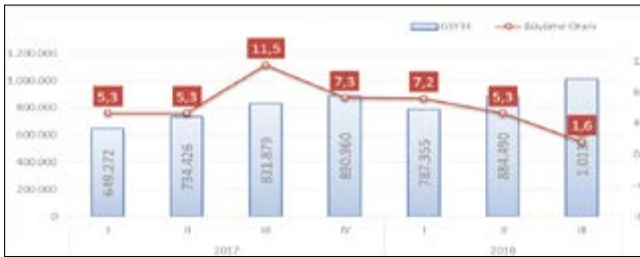
2018 yılı Kasım ayında imalat sanayi genelinde kapasite kullanım oranı, bir önceki aya göre 1,3 puan azalarak yüzde 74,1 seviyesinde gerçekleşmiştir. Kapasite kullanımı, 2015 Mart ayından bu yana en düşük seviyesini gördü.

DÖNEMSEL GAYRİ SAFİ YURT İÇİ HASILA

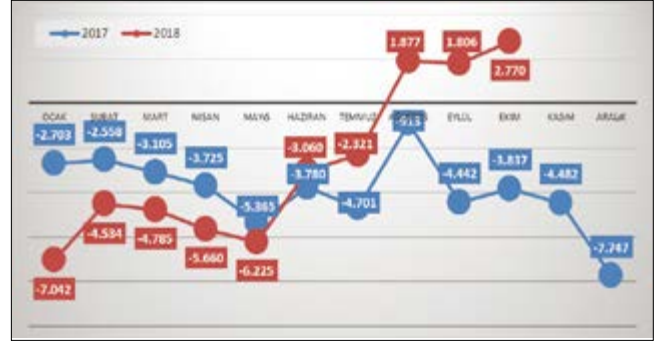
Gayrisafi Yurtiçi Hasıla 2018 3. çeyreğinde %1,6 büyüdü.

Gayrisafi Yurt İçi Hasıla üçüncü çeyrek ilk tahmini; zincirlenmiş hacim endeksi olarak (2009=100), 2018 yılının üçüncü çeyreğinde bir önceki yılın aynı çeyreğine göre %1,6 arttı. Üretim yöntemiyle Gayrisafi Yurt İçi Hasıla tahmini, 2018 yılının üçüncü çeyreğinde cari fiyatlarla %21,8 artarak 1 trilyon 13 milyar 453 milyon TL oldu. Gayrisafi Yurt İçi Hasılayı oluşturan faaliyetler incelendiğinde; 2018 yılının üçüncü çeyreğinde bir önceki yılın aynı çeyreğine göre zincirlenmiş hacim endeksi olarak; tarım sektörü toplam katma değeri %1, sanayi sektörü %0,3 artarken inşaat sektörü %5,3 azaldı. Ticaret, ulaştırma, konaklama ve yiyecek hizmeti faaliyetlerinin toplamından oluşan hizmetler sektörünün katma değeri ise %4,5 arttı.

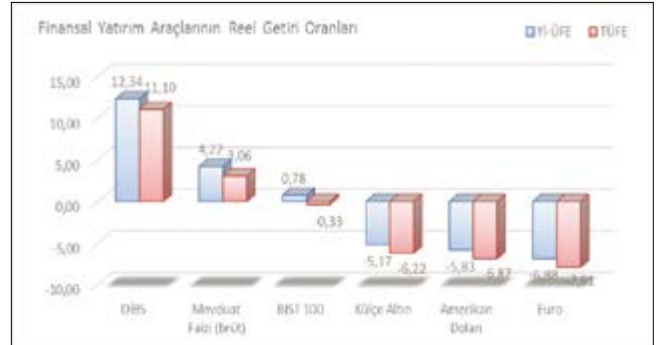
CARİ AÇIK

Bir önceki yılın Ekim ayında 3.837 milyon ABD doları açık veren cari işlemler hesabı bu yılın Ekim ayında 2.770 milyon ABD doları fazla vermiştir. Bunun sonucunda, on iki aylık cari işlemler açığı 39.403 milyon ABD dolarına gerilemiştir. Altın ve enerji hariç cari işlemler hesabı ise, bir önceki yılın Ekim ayında 466 milyon ABD doları açık vermişken, bu ayda 6.167 milyon ABD doları fazla vermiştir. Cari işlemler hesabının fazla vermesinde, bir önceki yılın Ekim ayında 5.643 milyon ABD doları açık veren dış ticaret dengesinin bu yılın aynı ayında 799 milyon ABD doları fazla vermesi ve hizmetler dengesi kaynaklı girişlerin bir önceki yılın aynı ayına göre 447 milyon ABD doları artarak 3.028 milyon ABD dolarına yükselmesi etkili olmuştur.

FİNANSAL YATIRIM ARAÇLARI

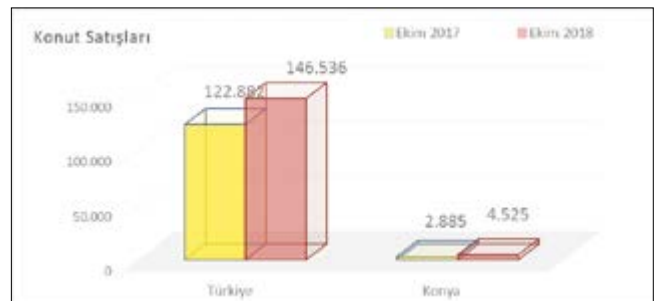
2018 Kasım ayında finansal yatırımlar araçları arasında en yüksek getiriyi %11,10'luk getiri oranı ise DİBS'de gerçekleşti. TÜFE ile indirildiğinde ise mevduat faizi (brüt) %3,06 oranında yatırımcısına kazandırırken; BİST 100 endeksi %0,33, külçe altın %6,22, Amerikan Doları %6,87 ve Euro %7,91 oranında yatırımcısına kaybettirdi.

KONUT SATIŞLARI

Türkiye'de 2018 Ekim ayında 146.536 konut satıldı.

Türkiye genelinde konut satışları 2018 Ekim ayında bir önceki yılın aynı ayına göre %19,2 oranında artarak 146 536 oldu. Türkiye genelinde ipotekli konut satışları bir önceki yılın aynı ayına göre %79,1 oranında azalış göstererek 8 065 oldu. Toplam konut satışları içinde ipotekli satışların payı %5,5 olarak gerçekleşti.

KONYA EKONOMİK GÖSTERGELERİ

Perakende Güven Endeksi

Ekim 2018'e göre

Konya	Türkiye
5,2 puan azaldı	1,1 puan azaldı

Kasım 2017'ye göre

Konya	Türkiye
20,0 puan azaldı	1,9 puan azaldı

Geçen aya göre;

Geçtiğimiz 3 ayda işlerin gelişimi

12,0 puan kötüleşti

Mevcut stok düzeyi

0,3 puan azaldı

Satış beklentisi

3,8 puan kötüleşti

Geçen yılın aynı dönemine göre;

- En yüksek düşüş: Yiyecek, içecek ve tütün ürünleri sektörü (31,8 puan)

Hizmetler Sektörü Güven Endeksi

Ekim 2018'e göre

Konya	Türkiye
2,7 puan arttı	2,7 puan arttı

Kasım 2017'ye göre

Konya	Türkiye
23,1 puan azaldı	22,0 puan azaldı

Geçen aya göre;

Geçtiğimiz 3 ayda işlerin gelişimi

1,0 puan iyileşti

Geçtiğimiz 3 ayda hizmet talebi

1,3 puan iyileşti

Talep beklentisi

5,7 puan iyileşti

Geçen yılın aynı dönemine göre;

- Artış yalnızca: Eğitim sektörü (26,7 puan)
- En yüksek düşüş: Ulaştırma hizmetleri sektörü (44,1 puan)

İnşaat Sektörü Güven Endeksi

Ekim 2018'e göre

Konya

9,5 puan azaldı

Türkiye

2,7 puan azaldı

Kasım 2017'ye göre

Konya

29,5 puan azaldı

Türkiye

26,5 puan azaldı

Geçen aya göre;

Mevcut siparişlerin durumu

5,0 puan kötüleşti

İstihdam beklentisi

14,0 puan kötüleşti

Geçen yılın aynı dönemine göre;

- Özel inşaat faaliyetleri sektörü 18,0 puan azaldı
- Bina inşaatı sektörü 31,1 puan azaldı
- Bina dışı yapıların inşaatı sektörü 31,3 puan azaldı

İstihdam İzleme Bülteni (Ağustos 2018)

Ağustos 2017'ye göre

Sigortalı ücretli çalışan sayısı

Konya

%4,4 arttı

Türkiye

%1,5 arttı

Esnaf sayısı

Konya

%1,5 azaldı

Türkiye

%3,8 arttı

Çiftçi sayısı

Konya

%4,4 azaldı

Türkiye

%1,8 arttı

Kamu çalışanı sayısı

Konya

%0,2 arttı

Türkiye

%1,3 arttı

Dış Ticaret Bülteni (Ekim 2018)

Eylül 2018'e göre

İhracat

Konya

%10,3 arttı

Türkiye

%9,1 arttı

İthalat

Konya

%26,1 azaldı

Türkiye

%0,9 azaldı

Ekim 2017'ye göre

İhracat

Konya

%19,3 arttı

Türkiye

%13,0 arttı

İthalat

Konya

%38,7 azaldı

Türkiye

%23,8 azaldı

- En çok ihracat Irak'a (%17,4)
- En çok ithalat Rusya'dan (%18,2)

*Endeksi olumlu etkileyen hareketler yeşil, olumsuz etkileyenler kırmızı ile gösterilmiştir.

**Konya Ticaret Odası, her ay perakende sektöründen 300, hizmetler sektöründen 300 ve inşaat sektöründen 200 firmayla yüz yüze anketler yapmaktadır. Endeksler, anketlerden elde edilen veriler analiz edilerek hesaplanmaktadır.

1882
KONYA TİCARET ODASI
KONYA CHAMBER OF COMMERCE
www.kto.org.tr

tepav

www.tepav.org.tr

KONYA PERAKENDE
GÜVEN ENDEKSİKONYA PERAKENDE GÜVEN
ENDEKSİ NEGATİF EĞİLİMİNİ
SÜRDÜRÜYOR

Konya Perakende Güven Endeksi (KOPE) Kasım 2018'de geçen aya ve geçen yıla kıyasla düşüş gösterdi. Geçtiğimiz 3 ayda işlerin durumu ve gelecek 3 ayda satış beklentisi göstergeleri hem Kasım 2017'ye hem de Ekim 2018'e kıyasla azaldı. Konya perakende sektörü, Kasım 2018'de Türkiye genelinden daha iyi performans sergiledi.

Konya'da perakende güveni
geçen aya ve geçen yıla kıyasla
azaldı:

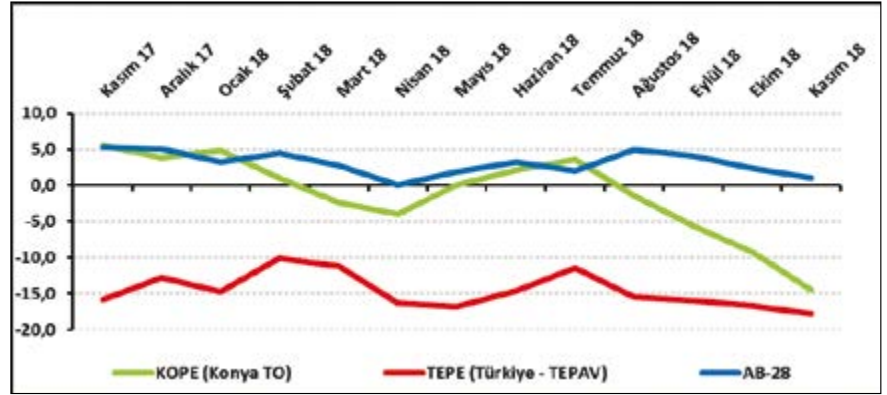
Kasım 2018'de TEPAV Perakende Güven Endeksi (TEPE) -17,8 puan değerini alırken, KOPE -14,5 puan değerini aldı. Geçen yılın aynı dönemine göre KOPE 20,0 puan, TEPE 1,9 puan azaldı. KOPE geçen aya göre 5,2 puan, TEPE ise 1,1 puan azalış gösterdi. Konya perakendesi, Türkiye genelinden daha iyi; AB-28'den daha kötü performans gösterdi. KOPE değerinin geçen yıla kıyasla azalışında, geçtiğimiz 3 ayda işlerin durumu ve önümüzdeki 3 ayda satış beklentisi göstergelerindeki düşüş etkili oldu.

Konyalı perakendecilerin satış
beklentileri Türkiye genelinden
daha yüksek:

Kasım 2018'de Konya'da faaliyet gösteren perakendecilerin yüzde 24,7'si önümüzdeki 3 ayda satışlarının artmasını beklerken, satışlarının düşmesini bekleyenlerin oranı yüzde 44 düzeyinde oldu. Satışlarında bir değişiklik beklemeyenlerin oranı ise yüzde 31,3 olarak belirlendi.

Gelecek 3 aydaki satış beklentileri Kasım 2017'ye göre 30,5 puan, Ekim 2018'e göre 3,8 puan azaldı. Gelecek 3 ayda ilişkin satış beklen-

Şekil-1. KOPE ile TEPE karşılaştırılması* (Kasım 2017 – Kasım 2018)

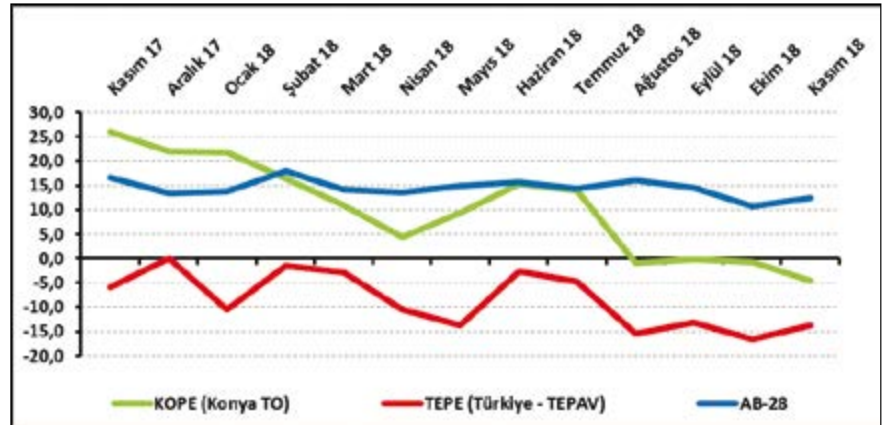

*Mevsimsellikten arındırılmış seriler

Tablo-1. Konya Perakende Güven Endeksi*

	Ocak	Şubat	Mart	Nisan	Mayıs	Haziran	Temmuz	Ağustos	Eylül	Ekim	Kasım	Aralık
2016	0,9	-0,1	-3,8	-1,5	-2,3	-2,9	-3,0	3,4	-1,0	0,3	-4,5	-7,0
2017	-8,0	-3,3	-0,7	-1,9	2,0	3,8	0,7	4,6	7,0	3,6	5,5	3,9
2018	4,8	1,1	-2,4	-3,9	0,0	2,1	3,7	-1,4	-5,6	-9,3	-14,5	

Şekil-2. Önümüzdeki 3 aya ilişkin satış beklentisi* (Kasım 2017 – Kasım 2018)

*Mevsimsellikten arındırılmış seriler

Tablo-2. Önümüzdeki 3 aya ilişkin beklenti*

	Ocak	Şubat	Mart	Nisan	Mayıs	Haziran	Temmuz	Ağustos	Eylül	Ekim	Kasım	Aralık
2016	18,8	16,8	7,5	18,6	10,8	10,9	4,3	20,5	12,4	15,3	9,4	6,0
2017	8,8	17,4	13,9	14,3	18,8	22,6	19,6	18,5	20,0	21,4	26,0	22,0
2018	21,8	16,4	10,9	4,3	9,5	15,2	13,9	-0,9	-0,3	-0,7	-4,5	

tilerinde Konya, Kasım 2018'de Türkiye genelinden daha iyi; AB-28'den daha kötü performans sergiledi.

Konya'da perakendecilerin işler-
deki toparlanma algısı geçen yıla
kıyasla azaldı:

Kasım 2018'de işlerdeki toparlanma algısı geçen aya göre 21,2 puan

azalarak -55,5 değerini aldı. İşlerdeki toparlanma algısı geçen yılın aynı ayına göre ise 34,6 puan azaldı.

İşlerinin geçen yılın aynı dönemine göre arttığını belirtenlerin oranı Kasım 2018'de yüzde 14,7 olurken, azaldığını belirtenlerin oranı yüzde 66 oldu. KOPE anketine katılanların yüzde 19,3'ü ise işlerinin geçen yılın

aynı dönemine göre değişmediğini belirtti. Kasım ayında Konya'daki perakendecilerin işlerdeki toparlanma algısının Türkiye genelindeki perakendecilere göre daha olumlu olduğu görüldü.

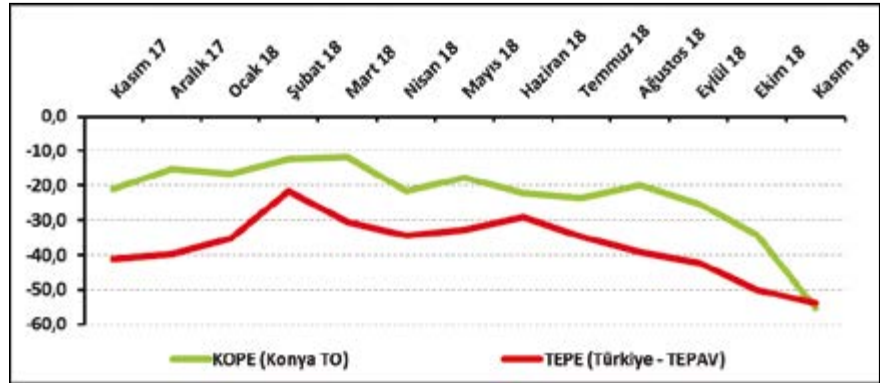
Perakende güveni kasım ayında en çok "yemek, içecek ve tütün ürünleri" sektöründe azaldı:

Konya'da perakende sektörüne alt sektörler itibarıyla bakıldığında kasım ayında geçen yılın aynı dönemine göre tüm sektörlerde perakende güveni azaldı. "Elektrikli ev aletleri, radyo ve televizyonlar", "motorlu taşıtlar" ve "diğer (akaryakıt istasyonu, eczane, parfümeri, nalbur, züccaciye, kırtasiye, vb.)" sektörlerindeki değişim ortalamasının üzerinde gerçekleşti. "Yemek, içecek ve tütün ürünleri" sektörü kasım ayında perakende güveninde en fazla düşüşü sergileyen sektör oldu.

Konya perakendesinde geleceğe yönelik beklentiler azaldı:

KOPE ve TEPE değerleri sorular bazında karşılaştırıldığında, Kasım

Şekil-3. İşlerin geçen yılın aynı dönemine göre durumu* (Kasım 2017 – Kasım 2018)

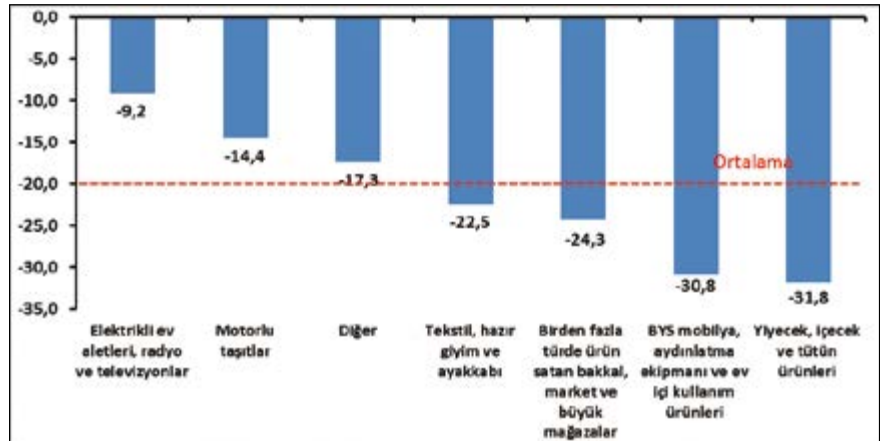

*Mevsimsellikten arındırılmış seriler

Tablo-3. İşlerin geçen yılın aynı dönemine göre durumu*

	Ocak	Şubat	Mart	Nisan	Mayıs	Haziran	Temmuz	Ağustos	Eylül	Ekim	Kasım	Aralık
2016	-30,6	-28,0	-35,8	-31,1	-34,1	-34,5	-31,2	-29,0	-34,5	-28,5	-34,3	-45,3
2017	-43,7	-46,7	-40,3	-34,8	-21,3	-19,9	-25,5	-22,2	-23,5	-19,6	-20,9	-15,2
2018	-16,6	-12,3	-12,0	-21,5	-17,8	-22,1	-23,7	-19,9	-25,2	-34,3	-55,5	

Şekil-4. Alt sektör bazında KOPE'nin Kasım 2018'de bir önceki yıla göre değişimi* (puan)

*Mevsimsellikten arındırılmış seriler

2018'de "önümüzdeki 3 ayda tedarikçilerden sipariş ve satış beklentileri" ve "gelecek yıl mağaza sayısı beklentisi" göstergelerinde Konya'nın Türkiye'ye göre daha iyi bir performans sergilediği görüldü. Konya perakendesinde "geçtiğimiz 3 ayda işlerin durumu", "önümüzdeki 3 ayda tedarikçilerden sipariş, satış, istihdam ve satış fiyatı beklentileri" ve "geçen yıla göre işlerin durumu" göstergeleri hem Kasım 2017'ye hem de Ekim 2018'e göre azalış gösterdi. "Gelecek yıl mağaza sayısı beklentisi" göstergesi Kasım 2017'ye göre azalırken, Ekim 2018'e göre arttı.

Perakende güveninde Türkiye, AB-28 ve Euro Bölgesi'ni geride bıraktı:

AB-28 ülkeleri ve Türkiye'nin Perakende Güven Endeksi değerlerine Karadağ'ın kasım ayında geçen yıla göre en fazla artış yaşanan ülke olduğu görüldü. Karadağ; Yunanistan, Litvanya ve Estonya takip etti. Slovenya, Finlandiya ve Malta ise perakende güveninde geçen yıla göre en fazla düşüş yaşanan ülkeler oldu. Euro Bölgesi ve AB-28'de perakende güveni geçen yıla göre azaldı. Türkiye, geçen yıla göre perakende güveni değişiminde AB-28 ve Euro Bölgesine göre daha iyi performans sergiledi.

Tablo-4. KOPE ve TEPE soru bazında detaylı sonuçlar* (puan)

Sorular	KOPE (Konya) 11/2017	KOPE (Konya) 10/2018	KOPE (Konya) 11/2018	Bir önceki aya göre değişim 11/2018	Bir önceki yılın aynı ayına göre değişim 11/2018	TEPE (Türkiye) 11/2018
Geçtiğimiz üç ayda işlerinizin gelişimi ne yönde oldu?	-13,7	-46,8	-58,8	-12,0	-45,1	-58,8
Mevcut stok düzeyiniz hakkında ne düşünüyorsunuz?	4,3	19,7	20,0	0,3	15,7	19,2
Tedarikçilerden siparişlerinizin önümüzdeki üç ayda ne yönde değişeceğini düşünüyorsunuz?	17,6	-9,7	-18,7	-9,0	-36,3	-23,0
Satışlarınızın önümüzdeki üç ayda ne yönde değişeceğini düşünüyorsunuz?	26,0	-0,7	-4,5	-3,8	-30,5	-13,8
İstihdam ettiğiniz personel sayısının önümüzdeki üç ayda ne yönde değişeceğini düşünüyorsunuz?	4,7	-8,3	-12,0	-3,7	-16,7	-4,1
Satış fiyatlarınızın önümüzdeki üç ayda ne yönde değişeceğini düşünüyorsunuz?	31,7	33,0	28,3	-4,7	-3,4	15,5
İşleriniz geçen yılın aynı dönemine göre bu yıl nasıl gelişti?	-20,9	-34,3	-55,5	-21,2	-34,6	-53,9
Mağaza sayınızın gelecek yıl nasıl değişmesini bekliyorsunuz?	4,7	-3,7	-2,0	1,7	-6,7	-2,9

* Stok düzeyinde pozitif değer stok düzeyinin normalin altında olduğunu ifade etmektedir. Tablo-4'deki (-) değerler negatif beklentilerin pozitif beklentilerden fazla olduğunu ifade etmektedir.

Tablo-5. AB-28 Ülkeleri ve Türkiye'nin Perakende Güven Endeksi karşılaştırmaları* (Kasım 2017'ye göre)

Ülkeler/ (Puan)	Kasım 2017'ye göre Perakende Güven Endeksi'ndeki Değişim	Kasım 2018
Karadağ	8,4	24,8
Yunanistan	7,7	10,0
Litvanya	6,6	12,5
Estonya	2,7	11,0
Slovakya	2,7	24,2
Letonya	2,6	6,1
Sirbistan	2,6	12,2
Bulgaristan	2,0	19,0
Çek Cumhuriyeti	0,9	22,3
İspanya	0,7	10,7
Polonya	0,2	6,7
İsveç	0,0	16,5
Hollanda	-0,4	5,7
Portekiz	-1,0	1,8
Güney Kıbrıs Rum Yönetimi	-1,2	5,2
Macaristan	-1,7	10,4

Ülkeler/ (Puan)	Kasım 2017'ye göre Perakende Güven Endeksi'ndeki Değişim	Kasım 2018
Türkiye	-1,9	-17,8
Romanya	-2,0	6,4
Almanya	-2,8	-5,0
Makedonya Cumhuriyeti	-2,8	3,9
Euro Bölgesi-19	-3,8	-0,6
AB-28	-4,3	1,0
Belçika	-4,4	-10,0
Fransa	-4,6	-5,2
Avusturya	-5,2	-13,3
Danimarka	-6,9	2,1
İngiltere	-8,3	1,5
İtalya	-9,1	2,6
Hırvatistan	-11,1	2,6
Malta	-11,7	15,3
Finlandiya	-14,6	7,1
Slovenya	-22,0	8,7

*Mevsimsellikten arındırılmış seriler

**KONYA HİZMETLER SEKTÖRÜ-
NÜN ÇALIŞAN SAYISI BEKLENTİSİ
ARTTI**

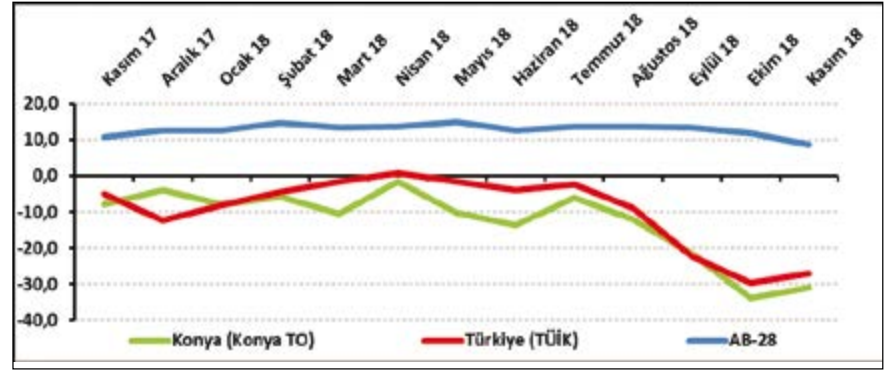
Konya Hizmetler Sektörü Güven Endeksi, geçen aya göre yükselirken, geçen yılın aynı ayına göre düştü. Önümüzdeki 3 ayda hizmetlere olan talep beklentisi Ekim 2018'e göre yükselirken, Kasım 2017'ye göre düştü. Konya hizmetler sektörünün önümüzdeki dönemde hizmetlere olan talep beklentisi, Türkiye genelinden daha yüksek bir değer aldı. Önümüzdeki 3 ayda çalışan sayısı beklentisinde geçen aya göre artış gözlenirken, fiyat beklentisinde düşüş gözlemlendi.

Konya Hizmetler Sektörü Güven Endeksi geçen aya göre yükseldi:

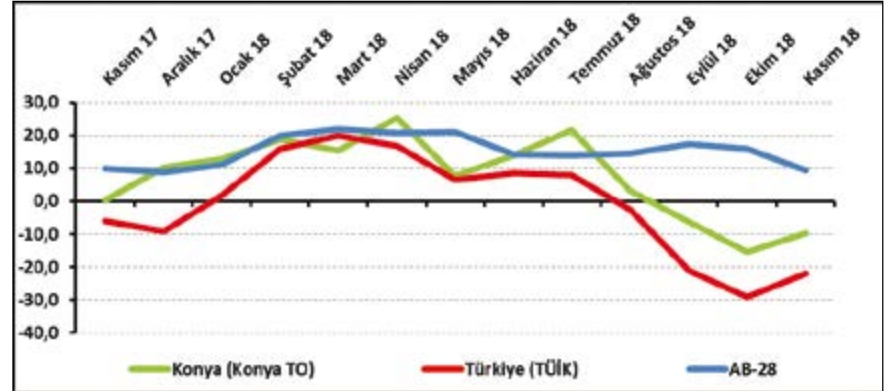
Konya Hizmetler Sektörü Güven Endeksi geçen aya göre 2,7 puan yükselirken, geçen yıla göre 23,1 puan düşerek -31,1 puan değerini aldı. Türkiye genelini temsil eden Hizmetler Sektörü Güven Endeksi ise Kasım 2018'de geçen aya göre 2,7 puan yükselirken, geçen yıla göre 22 puan düşerek -27 puan değerini aldı. Buna karşın AB-28'i temsil eden hizmetler sektörü güven endeksi Kasım 2018'de bir önceki aya göre 3 puan, geçen yılın aynı dönemine göre 1,9 puan düşerek 8,7 puan değerini aldı. Konya Hizmetler Sektörü Güven Endeksi, Kasım ayında Türkiye genelinden daha kötü performans sergiledi. Konya Hizmetler Sektörü Güven Endeksinin geçen aya göre yükselmesinde en çok gelecek 3 ayda verilen hizmetlere olan talep beklentisindeki artış etkili oldu.

Konya hizmetler sektörünün yüzde 27'si önümüzdeki dönemden umutlu:

Önümüzdeki 3 ayda verilen hizmet-

Şekil-1. Hizmetler Sektörü Güven Endeksi karşılaştırması* (Kasım 2017 – Kasım 2018)**Tablo-1. Konya Hizmetler Sektörü Güven Endeksi***

	Ocak	Şubat	Mart	Nisan	Mayıs	Haziran	Temmuz	Ağustos	Eylül	Ekim	Kasım	Aralık
2015	6,4	7,3	3,6	5,8	1,3	-6,1	1,8	-8,8	-12,0	-6,0	4,2	5,8
2016	-6,3	-3,3	-1,7	-1,7	-8,6	-4,8	-2,0	-9,4	-4,1	-11,5	-10,7	-20,7
2017	-20,0	-12,7	-8,0	0,0	-1,2	1,7	3,2	-8,5	-11,3	-8,3	-8,0	-4,0
2018	-7,9	-5,7	-10,7	-1,6	-10,3	-13,7	-6,2	-12,0	-21,6	-33,8	-31,1	

Şekil-2. Önümüzdeki 3 ayda verilen hizmetlere talep beklentisi* (%arttı - %azaldı) (Kasım 2017 – Kasım 2018)**Tablo-2. Önümüzdeki 3 ayda verilen hizmetlere talep beklentisi* (%arttı - %azaldı)**

	Ocak	Şubat	Mart	Nisan	Mayıs	Haziran	Temmuz	Ağustos	Eylül	Ekim	Kasım	Aralık
2015	34,7	38,0	25,7	24,7	26,3	5,0	28,7	6,3	8,7	22,7	46,3	35,3
2016	20,7	33,0	35,3	35,3	23,7	29,7	23,0	28,1	21,3	8,0	2,7	2,0
2017	7,0	19,4	27,7	36,3	19,7	22,7	29,7	6,7	-9,7	-2,3	0,3	10,3
2018	12,7	18,7	15,3	25,3	7,7	14,0	21,7	3,0	-6,3	-15,3	-9,7	

lere olan talep beklentisinin denge değeri Kasım 2018'de bir önceki aya göre 5,7 puan yükselirken, geçen yılın aynı dönemine göre 10 puan düşerek -9,7 puan değerini aldı. Önümüzdeki 3 ayda verilen hizmetlere olan talep beklentisi bir önceki aya göre Konya ve Türkiye genelinde yükselirken, AB-28'de düştü. Kasım ayında Konya, Tür-

kiye genelinden daha iyi performans sergiledi.

Kasım 2018'de Konya'da hizmetler sektöründe faaliyet gösteren firmaların yüzde 27'si önümüzdeki 3 ayda verdikleri hizmetlere olan talepte artış beklerken, yüzde 36,7'si talepte düşme beklediklerini ifade etti.

Kasım ayının lideri eğitim sektörü oldu:

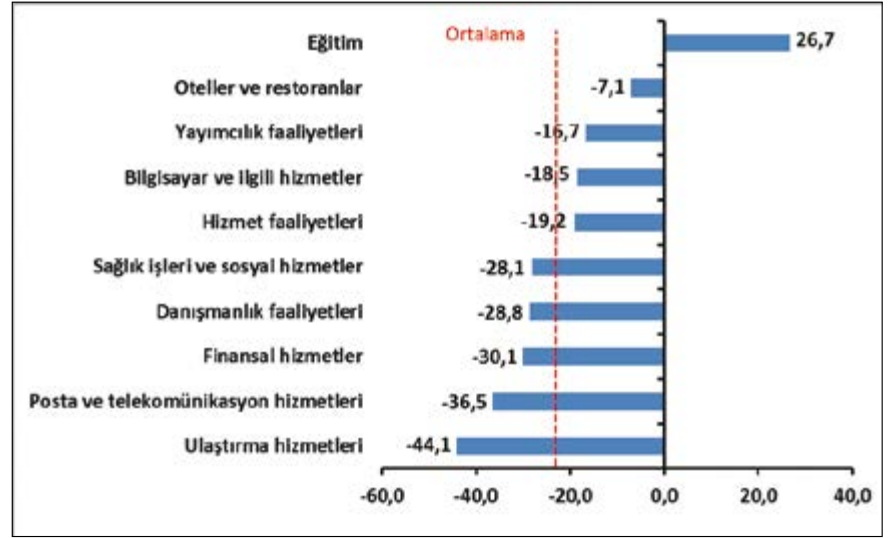
Kasım ayında Konya'da hizmetler sektörüne alt sektörler itibarıyla bakıldığında, "eğitim" sektöründe geçen yıla göre artış olduğu, diğer tüm sektörlerde ise geçen yıla göre düşüş olduğu görüldü. "Oteller ve restoranlar", "yayımcılık faaliyetleri", "bilgisayar ve ilgili hizmetler", "hizmet faaliyetleri", "sağlık işleri ve sosyal hizmetler", "danışmanlık faaliyetleri", "finansal hizmetler", "posta ve telekomünikasyon hizmetleri" ve "ulaştırma hizmetleri" sektörleri geçen yıla göre düşüş yaşanan sektörler oldu. Endeks değerine göre bir önceki yıla göre gözlenen azalmanın en yüksek olduğu sektör "ulaştırma hizmetleri" sektörü oldu.

Firmaların yüzde 33'ü finansal kısıtlardan şikâyet ediyor:

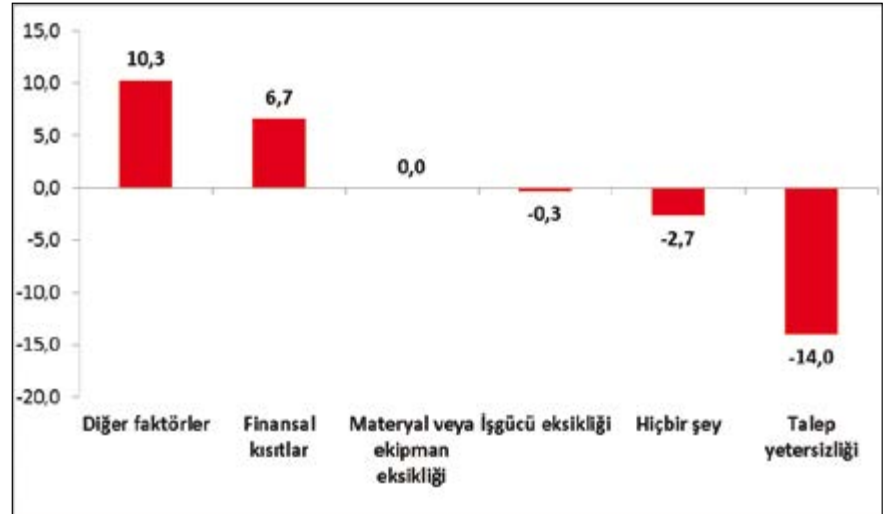
Konya'da hizmetler sektöründe faaliyetleri kısıtlayan faktörlerin geçen yıla göre değişimleri incelendiğinde diğer faktörlerden ve finansal kısıtlardan şikâyet edenlerin oranında geçen yıla göre artış gözlenirken, materyal veya ekipman eksikliğinden şikâyet edenlerin oranında geçen yıla göre değişim gözlenmemiştir. İşgücü eksikliğinden, talep yetersizliğinden şikâyet edenlerin oranında ve faaliyetlerini kısıtlayan hiçbir şeyin olmadığını söyleyenlerin oranında ise geçen yıla göre düşüş yaşanmıştır.

Kasım ayında hizmetler sektöründe faaliyet gösteren firmaların yüzde 33'ü faaliyetlerini kısıtlayan temel etmenin finansal kısıtlar olduğunu dile getirmiştir. Firmaların yüzde 22'si diğer faktörlerin, yüzde 19,7'si talep yetersizliğinin, yüzde 4'ü işgücü eksikliğinin ve yüzde 0,3'ü materyal

Şekil-3. Alt sektörler bazında endeksin Kasım 2018'de bir önceki yıla göre değişimi (puan)

Şekil-4. Faaliyetleri kısıtlayan temel etkenlerin Kasım 2018'de bir önceki yıla göre değişimi (puan)

Tablo-3. Soru bazında detaylı sonuçlar* (puan)

Sorular	Konya (Konya T0) 11/2017	Konya (Konya T0) 10/2018	Konya (Konya T0) 11/2018	Bir önceki aya göre değişim 11/2018	Bir önceki yılın aynı ayına göre değişim 11/2018	Türkiye (TÜİK) 11/2018
Geçtiğimiz üç ayda işleriniz nasıl değişti?	-16,3	-47,0	-46,0	1,0	-29,7	-30,1
Geçtiğimiz üç ayda şirketinizin verdiği hizmetlere olan talep nasıl değişti?	-8,0	-39,0	-37,7	1,3	-29,7	-28,8
Gelecek üç ayda şirketinizin verdiği hizmetlere olan talebin ne yönde değişmesini bekliyorsunuz?	0,3	-15,3	-9,7	5,7	-10,0	-22,1
Geçtiğimiz üç ayda şirketinizin toplam çalışan sayısı nasıl değişti?	-8,7	-13,3	-13,0	0,3	-4,3	-26,0
Gelecek üç ayda şirketinizin toplam çalışan sayısının ne yönde değişmesini bekliyorsunuz?	-0,7	-17,7	-2,3	15,3	-1,6	-18,2
Gelecek üç ayda şirketinizin verdiği hizmetlerin fiyatlarının ne yönde değişmesini bekliyorsunuz?	26,3	30,0	20,7	-9,3	-5,6	5,7
Geçen yılın aynı dönemine göre iş hacminizde (hizmet satışlarınızda) nasıl bir gelişme oldu?	-21,3	-47,3	-40,7	6,7	-19,4	

veya ekipman eksikliğinin faaliyetlerini kısıtladığını vurgulamıştır. Faaliyetlerini kısıtlayan hiçbir şeyin olmadığını ifade edenlerin oranı ise yüzde 21 olmuştur.

Konya hizmetler sektörü, gelecek döneme ilişkin göstergelerde Türkiye genelinden daha yüksek:

Konya ve Türkiye, Hizmetler Sektörü Güven Endeksi Anketi soruları bazında karşılaştırıldığında, ekim ayında Konya'nın gelecek döneme ilişkin tüm göstergelerde Türkiye'ye göre daha iyi bir performans sergilediği görüldü. Gelecek üç ayda "fiyat beklentisi" göstergesinde geçen aya göre düşüş yaşanırken, diğer tüm göstergelerde geçen aya göre artış yaşandı.

Kasım ayında hizmetler sektöründe AB, Türkiye'ye göre daha iyi performans sergiledi:

AB-28 ülkeleri ve Türkiye'nin Hiz-

Tablo-4. AB-28 Ülkeleri ve Türkiye'nin Hizmetler Sektörü Güven Endeksi karşılaştırmaları (Kasım 2017'ye göre)

Ülkeler/ (Puan)	Kasım 2017'ye göre Hizmetler Sektörü Güven Endeksi'ndeki Değişim	Kasım 18
Litvanya	12,1	30,2
Çek Cumhuriyet	5,8	42,8
Malta	5,2	27,7
Sırbistan	3,3	14,0
Almanya	3,2	23,0
Polonya	2,0	4,4
Bulgaristan	1,1	13,7
İngiltere	0,6	-7,0
Belçika	-0,5	12,3
Yunanistan	-0,5	12,4
İspanya	-1,6	14,4
Letonya	-1,9	3,6
AB-28	-1,9	8,7
Macaristan	-2,3	12,2
Euro Bölgesi-19	-2,5	11,8
Hollanda	-2,8	11,3

Ülkeler/ (Puan)	Kasım 2017'ye göre Hizmetler Sektörü Güven Endeksi'ndeki Değişim	Kasım 18
Karadağ	-2,9	-4,0
Makedonya	-3,3	13,5
Romanya	-3,7	5,5
Danimarka	-3,8	6,6
Hırvatistan	-4,5	10,8
Portekiz	-4,7	5,3
Estonya	-4,9	7,1
Slovenya	-5,9	21,8
Fransa	-5,9	1,3
Avusturya	-6,4	19,8
İtalya	-6,8	4,3
İsveç	-7,3	18,7
Güney Kıbrıs Rum Yönetimi	-8,0	31,8
Finlandiya	-9,7	11,0
Slovakya	-18,0	-6,7
Türkiye	-22,0	-27,0

metler Sektörü Güven Endeksi değerlerine bakıldığında, Litvanya'nın geçen yıla göre en fazla artış yaşanan ülke olduğu görüldü. Litvanya'yı; Çek Cumhuriyeti, Malta, Sırbistan ve Almanya takip etti. Geçen yıla göre en

fazla düşüş ise Türkiye'de yaşandı. Türkiye'yi, Slovakya ve Finlandiya takip etti. Türkiye Hizmetler Sektörü Güven Endeksi, geçen yıla göre AB-28 ve Euro bölgesine kıyasla daha kötü performans sergiledi.

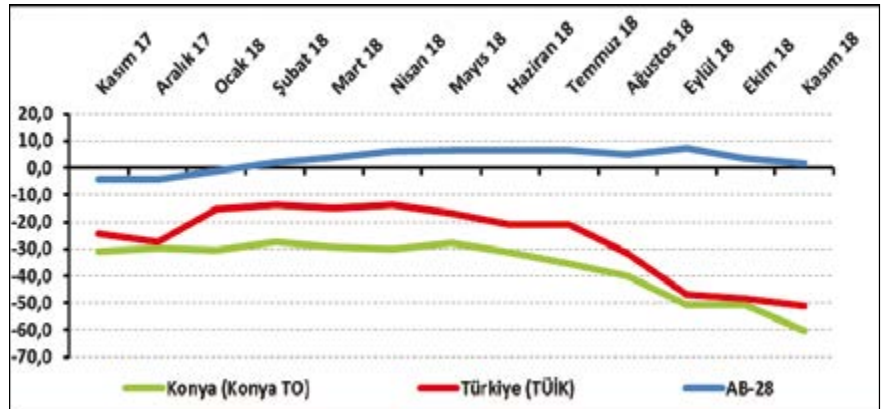
KONYA İNŞAAT SEKTÖRÜNÜN ÇALIŞAN SAYISI BEKLENTİSİ DÜŞTÜ

Konya İnşaat Sektörü Güven Endeksi geçen yılın aynı dönemine göre ve geçen aya göre düştü. Mevcut siparişler ise; Kasım 2017'ye ve Ekim 2018'e göre düştü. Konya inşaat sektörünün önümüzdeki dönem işlere olan talep beklentisinde, çalışan sayısı beklentisinde ve fiyat beklentisinde geçen aya göre düşüş gözlemlendi.

Konya İnşaat Sektörü Güven Endeksi geçen aya göre düştü:

Konya İnşaat Sektörü Güven Endeksi, Kasım 2018'de geçen aya ve geçen yılın aynı dönemine göre düştü. Endeks değeri, geçen yılın aynı döneme

Şekil-1. İnşaat Sektörü Güven Endeksi karşılaştırılması* (Kasım 2017 – Kasım 2018)

*Mevsimsellikten arındırılmış seriler

Tablo-1. Konya İnşaat Sektörü Güven Endeksi*

	Ocak	Şubat	Mart	Nisan	Mayıs	Haziran	Temmuz	Ağustos	Eylül	Ekim	Kasım	Aralık
2015	-16,3	-8,3	-14,0	-14,0	-15,8	-20,5	-26,3	-24,0	-28,0	-37,0	-24,6	-30,0
2016	-25,3	-19,5	-21,3	-22,8	-23,5	-18,5	-23,5	-23,0	-29,5	-29,0	-28,5	-24,8
2017	-26,0	-19,0	-23,0	-21,8	-18,2	-19,5	-23,8	-27,5	-28,5	-32,3	-30,8	-29,9
2018	-30,6	-27,3	-29,5	-30,1	-27,8	-31,3	-35,6	-40,0	-50,8	-50,8	-60,3	

mine göre 29,5 puan, geçen aya göre 9,5 puan düştü ve -60,3 puan değerini aldı. Kasım 2018'de Türkiye genelini temsil eden inşaat sektörü güven endeksi -51 puan, AB-28'i temsil eden güven endeksi ise 1,4 puan değerini aldı. Kasım ayında inşaat sektörü güven endeksi, geçen aya göre Konya'da, Türkiye genelinde ve AB-28'de düştü. Konya İnşaat Sektörü Güven Endeksi, kasım ayında Türkiye genelinden daha kötü performans sergiledi.

Konya'da inşaat sektörünün yüzde 29,5'i mevcut siparişlerin normal seviyede olduğunu ifade etti:

Mevcut sipariş durumunun denge değeri, bir önceki aya ve geçen yılın aynı dönemine göre düştü. Böylelikle söz konusu değer, Kasım 2018'de -67,5 puan değerini almış oldu.

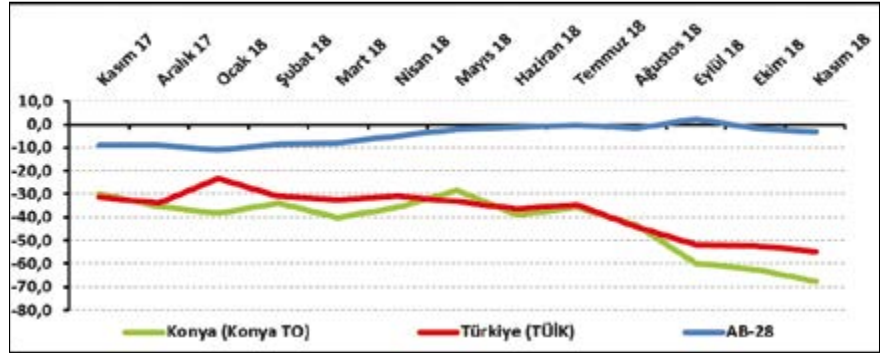
Kasım 2018'de Konya'da inşaat sektöründe faaliyet gösteren firmaların yüzde 1,5'i mevcut siparişlerinin normalin üzerinde olduğunu belirtirken, yüzde 69'u normalin altında olduğunu ifade etti. Mevcut siparişlerinin normal seviyede olduğunu belirtenlerin oranı ise yüzde 29,5 oldu.

Mevcut siparişlerin durumu geçen yıla göre Konya ve Türkiye genelinde düşerken, AB-28'de yükseldi. Konya inşaat sektöründeki mevcut siparişlerin denge değeri, kasım ayında Türkiye genelinden daha kötü performans gösterdi.

Konya'da gelecek dönemdeki istihdam beklentisi geçen aya göre düştü:

Önümüzdeki 3 aylık çalışan sayısı beklentisi Kasım 2018'de bir önceki aya göre 14 puan, geçen yılın aynı dönemine göre 21,5 puan düştü. Böylelikle istihdam beklentisinin

Şekil-2. Mevcut siparişlerin durumu* (%normalin üzeri - %normalin altı) (Kasım 2017 - Kasım 2018)

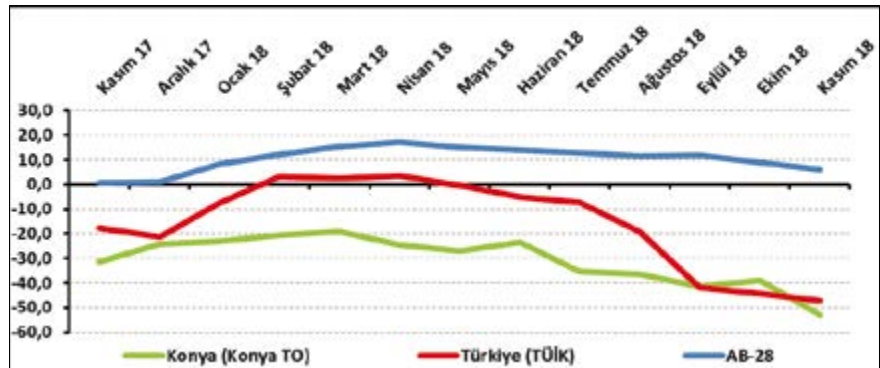

*Mevsimsellikten arındırılmış seriler

Tablo-2. Mevcut siparişlerin durumu* (%normalin üzeri - %normalin altı)

	Ocak	Şubat	Mart	Nisan	Mayıs	Haziran	Temmuz	Ağustos	Eylül	Ekim	Kasım	Aralık
2015	-32,0	-28,0	-28,5	-26,5	-26,5	-30,0	-37,0	-29,5	-31,0	-43,5	-33,7	-35,0
2016	-37,0	-34,5	-34,5	-35,5	-35,0	-35,0	-36,0	-34,0	-38,5	-38,5	-35,0	-34,5
2017	-37,5	-34,0	-38,0	-39,0	-29,4	-30,5	-31,0	-32,5	-30,5	-36,5	-30,0	-35,5
2018	-38,2	-34,0	-40,0	-35,7	-28,5	-39,0	-35,7	-43,5	-60,0	-62,5	-67,5	

Şekil-3. Önümüzdeki 3 aylık çalışan sayısı beklentisi* (%arttı - %azaldı) (Kasım 2017 - Kasım 2018)

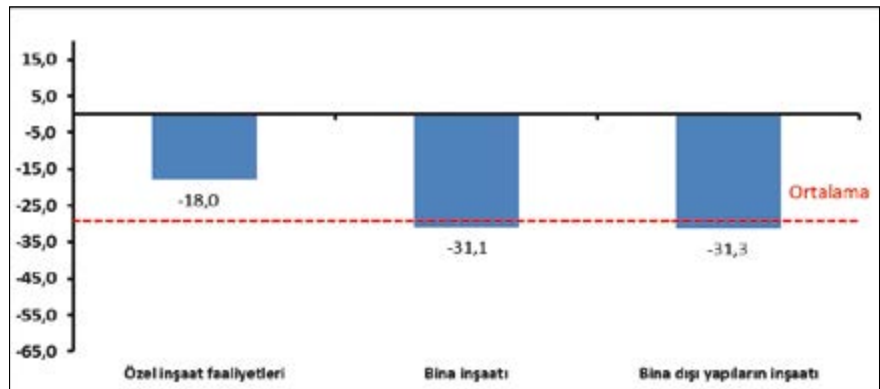

*Mevsimsellikten arındırılmış seriler

Tablo-3. Önümüzdeki 3 aylık çalışan sayısı beklentisi* (%arttı - %azaldı)

	Ocak	Şubat	Mart	Nisan	Mayıs	Haziran	Temmuz	Ağustos	Eylül	Ekim	Kasım	Aralık
2015	-0,5	11,5	0,5	-1,5	-5,0	-11,0	-15,5	-18,5	-26,0	-30,5	-15,6	-25,0
2016	-13,5	-4,5	-8,0	-10,0	-12,0	-2,0	-11,0	-12,0	-20,5	-19,5	-22,0	-15,0
2017	-14,5	-4,0	-8,0	-4,5	-7,0	-8,5	-16,5	-22,5	-26,5	-28,0	-31,5	-24,2
2018	-23,0	-20,5	-19,0	-24,5	-27,0	-23,6	-35,5	-36,5	-41,5	-39,0	-53,0	

Şekil-4. Alt sektörler bazında endeksin Kasım 2018'de bir önceki yıla göre değişimi (puan)

*Mevsimsellikten arındırılmış seriler

denge değeri -53 puan oldu.

Kasım 2018'de, Konya'da inşaat sektöründe faaliyet gösteren firmaların yüzde 2,5'i önümüzdeki 3 aydaki çalışan sayısında artış beklerken, çalışan sayısında düşüş bekleyenlerin oranı yüzde 55,5 oldu.

Çalışan sayısı beklentisi geçen yılın aynı dönemine göre Konya ve Türkiye genelinde düşerken, AB-28'de yükseldi. Konya inşaat sektöründe önümüzdeki döneme ilişkin istihdam beklentisi, kasım ayında Türkiye genelinden daha kötü performans sergiledi.

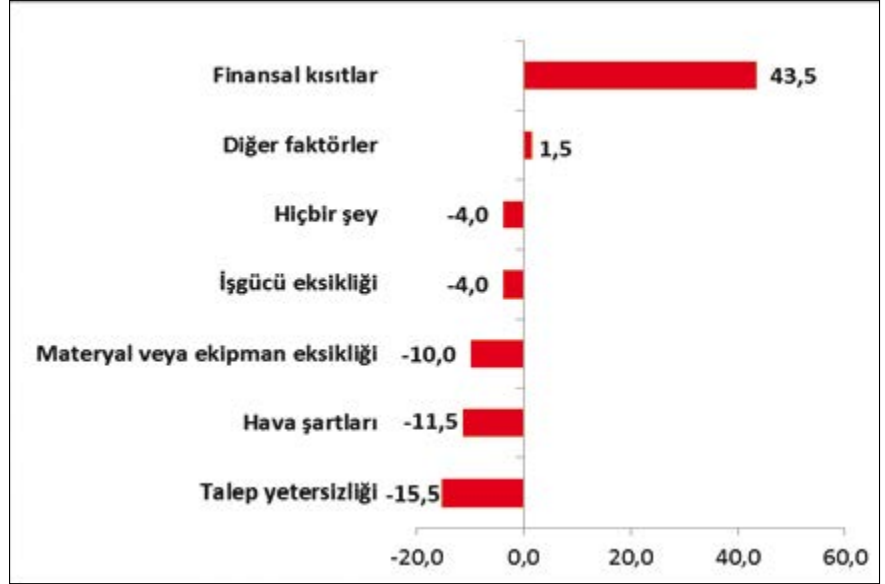
Kasım ayında en fazla düşüş bina dışı yapıların inşaatı sektöründe oldu:

Konya İnşaat Sektörü Güven Endeksi alt sektörler itibarıyla incelendiğinde, Kasım 2018'de geçen yılın aynı dönemine göre "özel inşaat faaliyetleri", "bina inşaatı" ve "bina dışı yapıların inşaatı" sektörlerinde düşüş olduğu gözlemlenmiştir. "Bina inşaatı" ve "bina dışı yapıların inşaatı" sektörlerinde gözlenen düşüş ortalama düşüşün üzerinde gerçekleşirken, "özel inşaat faaliyetleri" sektöründeki düşüş ortalama düşüşün altında gerçekleşmiştir.

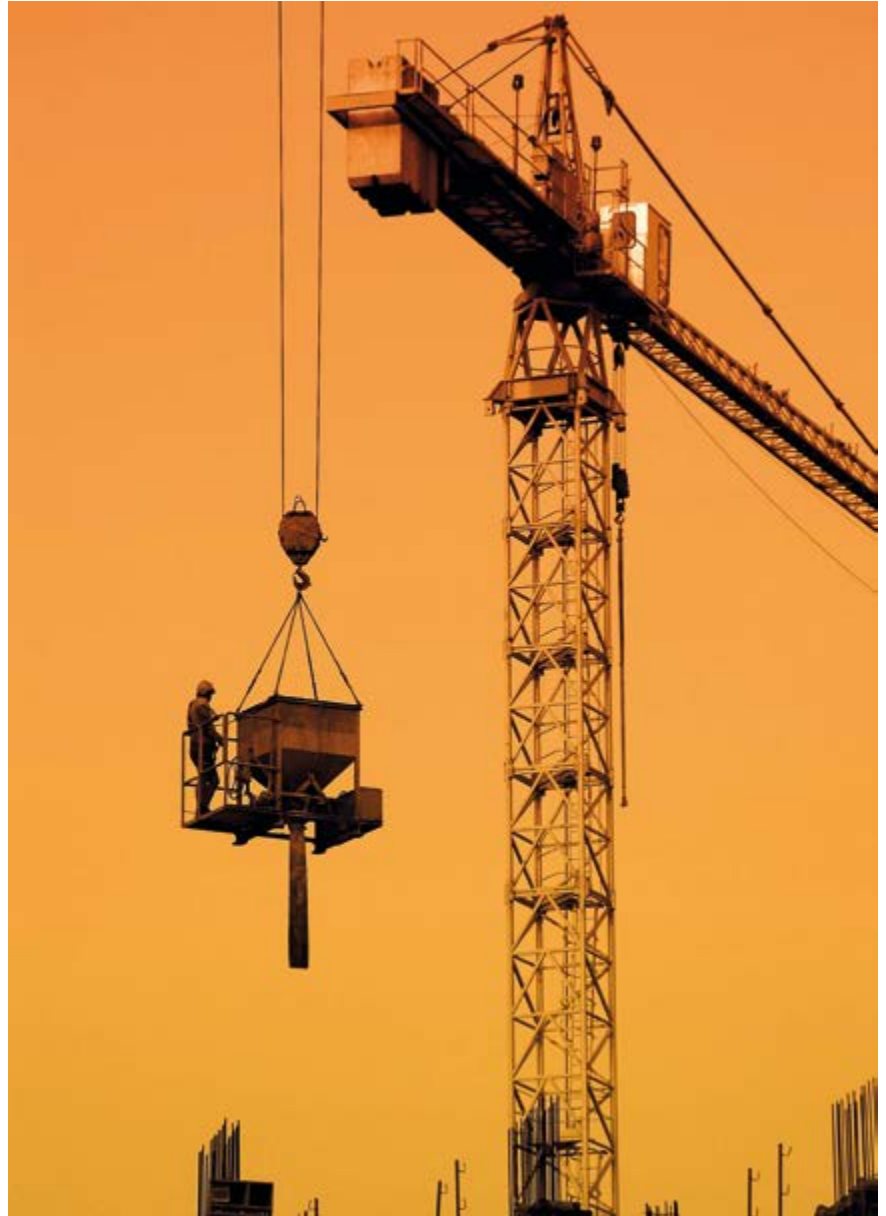
Firmaların yüzde 57,5'i finansal kısıtların faaliyetlerini kısıtladığını söylüyor:

Konya'da inşaat sektöründe faaliyetleri kısıtlayan faktörlerin geçen yıla göre değişimi incelendiğinde Kasım 2018'de finansal kısıtlardan ve diğer faktörlerden şikayet edenlerin oranında geçen yıla göre artış yaşandığı görülmüştür. İşgücü eksikliği, materyal veya ekipman eksikliği, hava şartları ve talep yetersizliği gibi unsurlardan şikayet edenlerin oranında ve faaliyetlerini kısıtlayan hiçbir şeyin olmadığını söyleyenlerin oranında ise geçen yıla göre düşüş yaşanmıştır.

Şekil-5. İnşaat faaliyetlerini kısıtlayan temel etkenlerin Kasım 2018'de bir önceki yıla göre değişimi (puan)

*Mevsimsellikten arındırılmış seriler

Faaliyetleri kısıtlayan faktörler dile getirilme sıklığına göre ele alındığında Kasım 2018'de firmaların, en çok finansal kısıtlardan şikayet ettiği görülmüştür. Bu dönemde finansal kısıtlardan şikayet eden firmaların toplam içindeki payı yüzde 57,5'tir. Dile getirilen diğer kısıtların yüzdesel dağılımları sırasıyla şöyledir: talep yetersizliği (yüzde 15,5), diğer faktörler (yüzde 12), materyal veya ekipman eksikliği (yüzde 5), hava şartları (yüzde 4,5), işgücü eksikliği (yüzde 2). Firmaların yüzde 3,5'i ise faaliyetlerini kısıtlayan hiçbir şey olmadığını belirtmiştir.

Konya inşaat sektörünün fiyat beklentisi, Türkiye genelinden daha yüksek:

Konya ve Türkiye İnşaat Sektörü Güven Endeksi Anketi sorular bazında karşılaştırıldığında, Konya'nın "gelecek üç ayda satış fiyatı" göstergesinde Türkiye'ye kıyasla daha iyi bir performans sergilediği görülmüştür. Konya inşaat sektörü alt göstergeler itibarıyla incelendiğinde "gelecek üç ayda satış fiyatları" göstergesinde bir önceki yılın aynı ayına göre artış olduğu gözlenmiştir. Diğer tüm göstergelerde ise düşüş yaşanmıştır.

Macaristan, 1 yılda inşaat sektörü güven endeksini en fazla artıran ülke oldu:

AB-28 ülkeleri ve Türkiye'nin inşaat sektörü güven endeksi değerlerine bakıldığında, Macaristan'ın geçen yılın aynı ayına göre en fazla artış yaşanan ülke olduğu görüldü. Macaristan'ı; Yunanistan, Çek Cumhuriyeti ve İspanya takip etti. Geçen yıla göre en fazla düşüş ise Türkiye'de yaşandı. Türkiye, geçen yıla göre Euro Bölgesi ve AB-28'e kıyasla daha kötü performans sergiledi.

Tablo-4. Soru bazında detaylı sonuçlar* (puan)

Sorular	Konya (Konya T0) 11/2017	Konya (Konya T0) 10/2018	Konya (Konya T0) 11/2018	Bir önceki aya göre değişim 11/2018	Bir önceki yılın aynı ayına göre değişim 11/2018	Türkiye (TÜİK) 11/2018
Geçtiğimiz üç ayda inşaat (yapma) faaliyetleriniz nasıl değişti?	-24,0	-72,5	-74,5	-2,0	-50,5	-44,4
Mevcut siparişlerinizin (mevsim normallerine göre) ne durumda olduğunu düşünüyorsunuz?	-30,0	-62,5	-67,5	-5,0	-37,5	-54,6
Gelecek üç ayda şirketinizin toplam çalışan sayısının ne yönde değişmesini bekliyorsunuz?	-31,5	-39,0	-53,0	-14,0	-21,5	-47,4
Gelecek üç ayda satış fiyatlarınızın ne yönde değişmesini bekliyorsunuz?	-25,5	-8,5	-11,5	-3,0	14,0	-16,3
Gelecek üç ayda şirketinizin yaptığı işlere olan talebin ne yönde değişmesini bekliyorsunuz?	-29,5	-38,5	-42,5	-4,0	-13,0	
Geçtiğimiz üç ayda şirketinizin toplam çalışan sayısı nasıl değişti?	-26,0	-25,0	-42,5	-17,5	-16,5	
Geçen yılın aynı dönemine göre iş hacminizde nasıl bir gelişme oldu?	-33,0	-71,0	-69,5	1,5	-36,5	

Tablo-5. AB-28 Ülkeleri ve Türkiye'nin İnşaat Sektörü Güven Endeksi karşılaştırmaları (Kasım 2017'ye göre)

Ülkeler/ (Puan)	Kasım 2017'ye göre İnşaat Sektörü Güven Endeksi'ndeki Değişim	Kasım 18	Ülkeler/ (Puan)	Kasım 2017'ye göre İnşaat Sektörü Güven Endeksi'ndeki Değişim	Kasım 18
Macaristan	16,7	27,1	AB-28	5,6	1,4
Yunanistan	16,2	-45,7	Bulgaristan	4,9	-10,4
Çek Cumhuriyeti	15,2	-5,1	Letonya	4,5	-15,5
İspanya	14,1	1,3	Polonya	4,1	-10,5
Slovenya	12,8	19,8	Karadağ	4,0	-1,9
Almanya	10,3	13,4	Danimarka	3,0	-6,4
Portekiz	10,2	-9,4	Lüksemburg	2,1	14,4
Sırbistan	9,9	1,9	Avusturya	1,6	-0,4
Hırvatistan	8,3	11,8	İtalya	0,2	-12,5
Güney Kıbrıs Rum Yönetimi	7,8	-8,9	Litvanya	-0,9	-24,4
Romanya	7,4	-13,7	Estonya	-1,2	5,2
İngiltere	7,2	-2,4	Makedonya	-1,9	-14,5
Fransa	7,0	4,2	Slovakya	-3,0	-13,0
Euro Bölgesi-19	6,4	3,8	Hollanda	-3,6	28,4
Belçika	6,1	0,2	Malta	-21,6	-4,0
Finlandiya	6,0	1,0	İsveç	-24,5	-1,5
			Türkiye	-26,5	-51,0

KONYA'DA SİGORTALI ÇALIŞAN SAYISI 318 BİN OLDU:

Konya İstihdam İzleme Bülteni; SGK verilerine göre "sigortalı ücretli çalışan sayısı, işyeri, esnaf, çiftçi ve kamu çalışan sayılarına" yer vermektedir. Ağustos 2018 verilerine göre Konya'da bir yılda sigortalı ücretli çalışan sayısı 13 bin artarak 318 bin oldu.

Konya'da, istihdam 1 yılda 13 bin arttı:

SGK verilerine göre Ağustos 2018'de sigortalı ücretli (4/a) çalışanların sayısı Türkiye genelinde 14 milyon 483 bin, Konya'da ise 318 bin olmuştur.

Ağustos 2017'den Ağustos 2018'e sigortalı ücretli çalışan sayısı Türkiye'de 218 bin (yüzde 1,5), Konya'da 13 bin (yüzde

4,4) artmıştır. Konya, Ağustos 2018 verilerine göre son bir yılda sigortalı ücretli çalışan sayısı artışına katkıda bulunan iller arasında 5'inci sırada yer almıştır.

Ağustos 2017'den Ağustos 2018'e sigortalı ücretli çalışan sayısı değişiminde Konya, yüzde 4,4'lük artış oranı ile 81 il arasında 27'nci sıradadır. Konya, ağustos ayında sigortalı ücretli çalışan sayısı en fazla olan iller arasında 7'nci sıradadır. Son bir yıldaki artış oranında ise sigortalı ücretli çalışan sayısı en fazla olan 15 il arasında 3'üncü sırada yer almaktadır.

Konya'da 1 yılda kadın istihdamı 66 bin oldu:

SGK verilerine göre Ağustos 2018'de sigortalı ücretli (4/a) kadın çalışan sayı-

sı Türkiye genelinde 4 milyon 146 bin, Konya'da ise 66 bin olmuştur. Ağustos 2017'den Ağustos 2018'e sigortalı ücretli kadın çalışan sayısı Türkiye'de 292 bin (yüzde 7,6), Konya'da 10 bin (yüzde 18,8) artmıştır. Toplam istihdam içerisinde kadın istihdamının payı Ağustos 2017'de yüzde 18,3 iken bu oranın Ağustos 2018'de yüzde 20,8'e yükseldiği görülmektedir.

Konya, Ağustos 2018 verilerine göre son bir yılda sigortalı ücretli kadın çalışan sayısı artışına katkıda bulunan iller arasında 6'ncı sırada yer almıştır.

Ağustos 2017'den Ağustos 2018'e sigortalı ücretli kadın çalışan sayısı değişiminde Konya, yüzde 18,8'lik artış oranı

Tablo 1. Sigortalı Ücretli (4/a) Çalışan Sayısı (Ağustos 2017'ye göre yüzde değişim)

	Konya	Türkiye
Ağustos 2017	304.432	14.265.038
Ağustos 2018	317.856	14.482.653
Ağustos 2018 - Ağustos 2017 (Fark)	13.424	217.615
Ağustos 2018 - Ağustos 2017 (Artış, %)	4,4	1,5
Ağustos 2018 - Ağustos 2016 (Artış, %)	6,1	7,5
Ağustos 2018 - Ağustos 2015 (Artış, %)	6,8	6,8
Ağustos 2018 - Ağustos 2014 (Artış, %)	16,0	12,4
Ağustos 2018 - Ağustos 2013 (Artış, %)	21,5	18,4

Kaynak: Sosyal Güvenlik Kurumu (SGK), KTO Hesaplamaları

Tablo 2. Sigortalı Ücretli (4/a) Kadın Çalışan Sayısı (Ağustos 2017'ye göre yüzde değişim)

	Konya	Türkiye	Konya'daki Kadın İstihdamının Konya'daki Toplam İstihdama Oranı (%)
Ağustos 2017	55.580	3.853.604	18,3
Ağustos 2018	66.044	4.145.594	20,8
Ağustos 2018 - Ağustos 2017 (Fark)	10.464	291.990	
Ağustos 2018 - Ağustos 2017 (Artış, %)	18,8	7,6	
Ağustos 2018 - Ağustos 2016 (Artış, %)	24,4	10,4	
Ağustos 2018 - Ağustos 2015 (Artış, %)	29,6	11,9	
Ağustos 2018 - Ağustos 2014 (Artış, %)	52,6	22,5	
Ağustos 2018 - Ağustos 2013 (Artış, %)	64,4	32,8	

Kaynak: Sosyal Güvenlik Kurumu (SGK), KTO Hesaplamaları

ile 81 il arasında 24'üncü sıradadır. Konya, ağustos ayında sigortalı ücretli kadın çalışan sayısı en fazla olan iller arasında 11'inci sıradadır. Son bir yıldaki artış oranında ise sigortalı ücretli kadın çalışan sayısı en fazla olan 15 il arasında ilk sırada yer almaktadır.

Konya'da 1 yılda işyeri sayısı bin arttı:

Ağustos 2018'de işyeri sayısı Türkiye genelinde 1 milyon 863 bin olurken, Konya'da 46 bin olmuştur. Ağustos 2017'den Ağustos 2018'e işyeri sayısındaki artış, Türkiye'de 38 bin (yüzde 2,1), Konya'da ise bin (yüzde 2,7) olmuştur. Son beş yılda Türkiye'deki işyeri sayısı yüzde 18,6, Konya'da yüzde 18,1 artmıştır.

Konya, Ağustos 2018 verilerine göre son bir yılda işyeri sayısı artışına katkıda bulunan iller arasında 6'ncı sırada yer almıştır. Ağustos 2017'den Ağustos 2018'e işyeri sayısı değişiminde Konya, yüzde 2,7'lik artış ile 81 il arasında 47'nci sıradadır. Konya, ağustos ayında işyeri sayısı en fazla olan iller arasında 7'nci sırada bulunmaktadır. Son bir yıldaki artış oranında ise işyeri sayısı en fazla olan 15 il arasında 4'üncü sırada yer almaktadır.

Konya'da kayıtlı esnaf sayısı yüzde 2 azaldı:

SGK verilerine göre Ağustos 2018'de kendi hesabına çalışan kayıtlı esnaf (4/b) sayısı Türkiye genelinde 2 milyon 112 bin olurken, Konya'da 63 bin olmuştur. Ağustos 2017'den Ağustos 2018'e kayıtlı esnaf sayısında, Türkiye'de 78 bin (yüzde 3,8) artış, Konya'da 981 (yüzde 1,5) azalış olmuştur. Son beş yılda Türkiye'deki kayıtlı esnaf sayısı yüzde 8,6, Konya'da yüzde 12,8 artmıştır. Ağustos 2017'den Ağustos 2018'e kendi hesabına çalışan kayıtlı esnaf sayısı değişiminde Konya, yüzde 1,5'lik azalış ile 81 il arasında 54'üncü olmuştur. Konya, ağustos ayında kendi hesabına çalışan kayıtlı esnaf sayısı en fazla olan iller arasında 6'ncı sırada yer almıştır.

Konya'da çiftçi sayısı 43 bin oldu:

SGK verilerine göre Ağustos 2018'de tarım kapsamında çalışan kayıtlı çiftçi

Tablo 2. İşyeri Sayısı (4/a)
(Ağustos 2017'ye göre yüzde değişim)

	Konya	Türkiye
Ağustos 2017	44.332	1.825.023
Ağustos 2018	45.537	1.862.578
Ağustos 2018 - Ağustos 2017 (Fark)	1.205	37.555
Ağustos 2018 - Ağustos 2017 (Artış, %)	2,7	2,1
Ağustos 2018 - Ağustos 2016 (Artış, %)	7,8	8,5
Ağustos 2018 - Ağustos 2015 (Artış, %)	9,9	9,1
Ağustos 2018 - Ağustos 2014 (Artış, %)	15,7	13,9
Ağustos 2018 - Ağustos 2013 (Artış, %)	18,1	18,6

*Mevsimsellikten arındırılmış rakamlar
Kaynak: Sosyal Güvenlik Kurumu (SGK), KTO Hesaplamaları

Tablo 4. Kayıtlı Çiftçi (Tarım) (4/b) Sayısı
(Ağustos 2017'ye göre yüzde değişim)

	Konya	Türkiye
Ağustos 2017	44.843	719.077
Ağustos 2018	42.876	731.726
Ağustos 2018 - Ağustos 2017 (Fark)	-1.967	12.649
Ağustos 2018 - Ağustos 2017 (Artış, %)	-4,4	1,8
Ağustos 2018 - Ağustos 2016 (Artış, %)	2,9	0,5
Ağustos 2018 - Ağustos 2015 (Artış, %)	38,1	19,7
Ağustos 2018 - Ağustos 2014 (Artış, %)	-15,4	-20,7
Ağustos 2018 - Ağustos 2013 (Artış, %)	-19,7	-25,8

*Mevsimsellikten arındırılmış rakamlar
Kaynak: Sosyal Güvenlik Kurumu (SGK), KTO Hesaplamaları

(4/b) sayısı Türkiye genelinde 732 bin, Konya'da ise 43 bin olmuştur. Ağustos 2017'den Ağustos 2018'e kayıtlı çiftçi sayısı Türkiye'de 13 bin (yüzde 1,8) artarken, Konya'da 2 bin (yüzde 4,4) azalmıştır. Son beş yılda Türkiye'de kayıtlı çiftçi sayısı yüzde 25,8 oranında, Konya'da ise yüzde 19,7 oranında azalmıştır.

Konya, Ağustos ayında kayıtlı çiftçi sayısı en fazla olan iller arasında 43 bin çiftçi ile ilk sırada yer almıştır. Konya'da kayıtlı çiftçiler Ağustos 2018 verilerine göre Türkiye genelindeki kayıtlı çiftçilerin yüzde 5,9'unu oluşturmaktadır.

Ağustos 2017'den Ağustos 2018'e kayıtlı çiftçi sayısı değişiminde Konya, yüzde 4,4'lük azalış ile çiftçi sayısı azalan 58 il arasında çiftçi sayısı en hızlı azalan 43'üncü il olmuştur.

Tablo 3. Kayıtlı Esnaf (Kendi Hesabına Çalışan) (4/b)
Sayısı (Ağustos 2017'ye göre yüzde değişim)

	Konya	Türkiye
Ağustos 2017	64.454	2.034.842
Ağustos 2018	63.473	2.112.407
Ağustos 2018 - Ağustos 2017 (Fark)	-981	77.565
Ağustos 2018 - Ağustos 2017 (Artış, %)	-1,5	3,8
Ağustos 2018 - Ağustos 2016 (Artış, %)	8,7	7,7
Ağustos 2018 - Ağustos 2015 (Artış, %)	8,3	4,6
Ağustos 2018 - Ağustos 2014 (Artış, %)	12,6	6,5
Ağustos 2018 - Ağustos 2013 (Artış, %)	12,8	8,6

*Mevsimsellikten arındırılmış rakamlar
Kaynak: Sosyal Güvenlik Kurumu (SGK), KTO Hesaplamaları

Tablo 5. Kamu Çalışanı (4/c) Sayısı
(Ağustos 2017'ye göre yüzde değişim)

	Konya	Türkiye
Ağustos 2017	76.233	2.960.311
Ağustos 2018	76.364	2.998.531
Ağustos 2018 - Ağustos 2017 (Fark)	131	38.220
Ağustos 2018 - Ağustos 2017 (Artış, %)	0,2	1,3
Ağustos 2018 - Ağustos 2016 (Artış, %)	-3,4	-1,4
Ağustos 2018 - Ağustos 2015 (Artış, %)	0,7	1,7
Ağustos 2018 - Ağustos 2014 (Artış, %)	6,0	4,9
Ağustos 2018 - Ağustos 2013 (Artış, %)	13,8	12,6

*Mevsimsellikten arındırılmış rakamlar
Kaynak: Sosyal Güvenlik Kurumu (SGK), KTO Hesaplamaları

Konya'da kamu çalışan sayısı 76 bin oldu:

SGK verilerine göre Ağustos 2018'de kamu çalışanlarının (4/c) sayısı Türkiye genelinde 2 milyon 999 bin olurken, Konya'da 76 bin olmuştur. Ağustos 2017'den Ağustos 2018'e kamu çalışanı sayısı Türkiye'de 38 bin (yüzde 1,3), Konya'da 131 (yüzde 0,2) artmıştır. Son beş yılda Türkiye'de kamu çalışanı sayısı yüzde 12,6 oranında, Konya'da ise yüzde 13,8 oranında artmıştır. Ağustos 2017'den Ağustos 2018'e kamu çalışanı sayısı değişiminde Konya, yüzde 0,2'lik artış ile kamu çalışanı sayısı azalan 81 il arasında 46'ncı sıradadır. Türkiye genelinde kamu çalışanı sayısı en fazla olan iller arasında Konya 5'inci sıradadır.

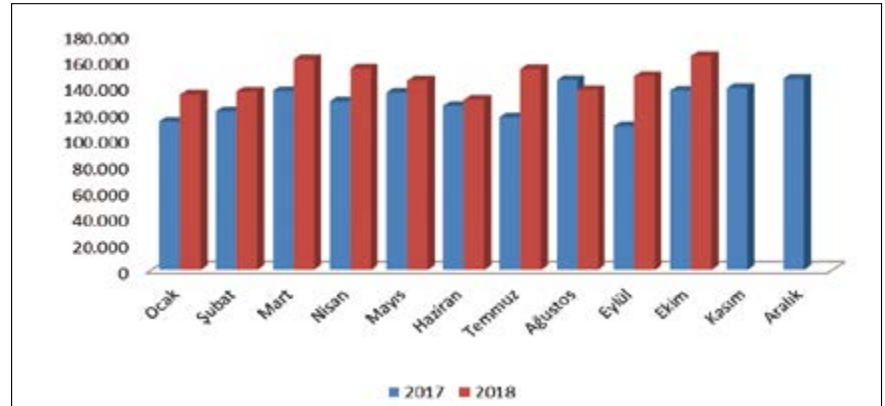
Konya Ticaret Odası (KTO) tarafından Türkiye İstatistik Kurumu'ndan ve Türkiye İhracatçılar Meclisi'nden alınan verilere dayalı olarak hazırlanan "Konya Dış Ticaret Bülteni" ile Konya'nın dış ticaret durumu güncel veriler ışığında analiz edilmekte ve Konya ile Türkiye'nin dış ticareti arasında bir kıyaslama yapmak mümkün olmaktadır.

Konya'nın ihracatı geçen aya ve geçen yıla göre arttı:

Konya'da ihracat 2018 Eylül ayında 147,8 milyon dolar seviyesinde iken Ekim ayında bir önceki aya kıyasla yaklaşık 15,2 milyon dolar, bir önceki yılın aynı ayına kıyasla ise 26,3 milyon dolar artarak 163,1 milyon dolar seviyesinde gerçekleşti. Türkiye'nin Ekim 2018 ihracatı ise 15,7 milyar dolar seviyesinde gerçekleşti.

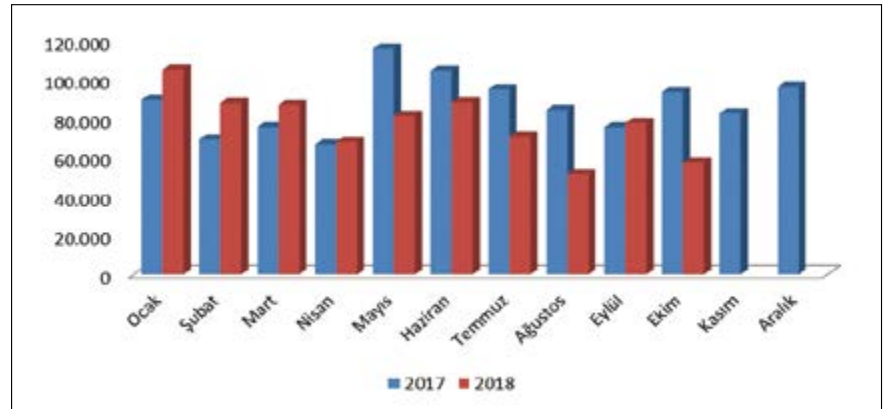
Konya'nın ithalatı geçen aya ve

Şekil-1: Aylara Göre Konya'nın İhracatı 2017-2018 (1000\$)

Kaynak: TÜİK

Şekil-2: Aylara Göre Konya'nın İthalatı 2017-2018 (1000\$)

Kaynak: TÜİK

Tablo-1: Aylara Göre Konya'nın İhracatı (2017-2018) (1000\$)

		İhracat (1000 \$)											
		Ocak	Şubat	Mart	Nisan	Mayıs	Haziran	Temmuz	Ağustos	Eylül	Ekim	Kasım	Aralık
2017		113.252	120.963	136.395	128.515	135.365	125.111	116.575	144.595	109.672	136.723	138.588	145.882
2018		133.606	136.000	160.299	153.764	144.385	129.728	153.194	136.982	147.831	163.062		

Kaynak: TÜİK

Tablo-2: Aylara Göre Konya'nın İthalatı (2017-2018) (1000\$)

İthalat (1000 \$)												
	Ocak	Şubat	Mart	Nisan	Mayıs	Haziran	Temmuz	Ağustos	Eylül	Ekim	Kasım	Aralık
2017	89.673	69.288	75.503	66.743	115.832	104.547	94.999	84.338	75.521	93.572	82.638	96.203
2018	105.055	88.026	86.942	68.049	81.348	88.266	70.722	51.544	77.696	57.387		

Kaynak: TÜİK

geçen yıla göre azaldı:

Eylül 2018'de 77,7 milyon dolar seviyesinde olan ithalat rakamları, Ekim 2018'de bir önceki aya göre yüzde 26,1, geçen yılın aynı ayına göre de yüzde 38,7 azalarak 57,4 milyon dolar seviyesinde gerçekleşti. Türkiye ithalat rakamlarına bakıldığında ise Ekim 2018'de bir önceki aya göre 149,5 milyon dolarlık bir düşüş olduğu ve ithalatın 16,2 milyar dolar seviyesine gerilediği görülmektedir. 2018 Ekim ayı itibarıyla Konya'nın Türkiye'nin toplam ihracat ve ithalatından aldığı pay sırasıyla, yüzde 1,04 ve yüzde 0,35 olarak gerçekleşmiştir. Konya'nın Ekim 2018'deki 220 milyon dolarlık dış ticaret hacmi ise Türkiye'nin toplam dış ticaret hacminin yüzde 0,69'unu oluşturmaktadır. Türkiye 2018 Ekim ayı itibarıyla 456 milyon dolarlık dış ticaret açığı verirken, Konya 106 milyon dolarlık dış ticaret fazlası vermiştir. Ekim ayında Türkiye için ihracatın ithalatı karşılama oranı yüzde 97 iken Konya için bu oran yüzde 284 olmuştur.

Konya'nın Ekim ayı ihracatı bir önceki yılın aynı ayına göre yüzde 19,3 artarken, Türkiye'nin ihracatı aynı dönemde yüzde 13 artmıştır. Öte yandan Konya'nın Ekim ayı ithalatı bir önceki yılın aynı ayına göre yüzde 38,7 azalırken, Türkiye'nin Ekim ayı ithalatı yüzde 23,8 azalmıştır. Konya'nın dış ticaret verilerine göre, bir önceki aya oranla 2018 Ekim ayı ithalatında yüzde 26,1'lik bir düşüş gözlenirken, ihracatında yüzde 10,3'lük bir artış gözlenmiştir. Türkiye'nin bir önceki aya oranla 2018 Ekim ayı ithalatında yüzde 0,9'luk bir düşüş gözlenirken, ihracatında yüzde 9,1'lik bir artış gözlenmiştir.

Tablo-3: Türkiye – Konya Karşılaştırmalı Dış Ticaret İstatistikleri – 2018 Ekim (milyon \$)

	İhracat (milyon \$)	İthalat (milyon \$)	Dış Ticaret Dengesi (milyon \$)	Dış Ticaret Hacmi (milyon \$)	İhracatın İthalatı Karşılama Oranı (%)	İhracat (Ekim 2017-2018) Fark (%)	İthalat (Ekim 2017-2018) Fark (%)
Türkiye	15.719	16.176	-456	31.895	97%	13,0%	-23,8%
Konya	163	57	106	220	284%	19,3%	-38,7%

Kaynak: TÜİK

Tablo-4: İhracatın Sektörel Dağılımı (Ekim; 2017-2018)

	Ekim -İhracat (\$)		Değişim	Konya'nın Toplam İhracatı İçindeki Pay (%) - Ekim 2018
	2018	2017		
Kazanlar, makineler, mekanik cihazlar ve aletler, nükleer reaktörler, bunların aksam ve parçaları	46.303.415	42.951.587	7,8%	28,4%
Motorlu kara taşıtları, traktörler, bisikletler, motosikletler ve diğer kara taşıtları, bunların aksam, parça, aksesuarı	20.955.212	23.676.100	-11,5%	12,9%
Alüminyum ve alüminyumdan eşya	12.385.510	6.108.517	102,8%	7,6%
Demir veya çelikten eşya	11.349.693	7.141.614	58,9%	7,0%
Hububat, un, nişasta veya süt müstahzarları, pastacılık ürünleri	10.488.753	8.164.704	28,5%	6,4%
Süt ürünleri, yumurtalar, tabii bal, diğer yenilebilir hayvansal menşeli ürünler	7.048.386	6.761.829	4,2%	4,3%
Plastikler ve mamulleri	6.794.954	4.630.890	46,7%	4,2%
Silahlar ve mühimmat, bunların aksam, parça ve aksesuarı	6.554.183	5.445.214	20,4%	4,0%
Elektrikli makina ve cihazlar, ses kaydetme-verme, televizyon görüntü-ses kaydetme-verme cihazları, aksam-parça-aksesuarı	5.569.951	3.484.240	59,9%	3,4%
Değirmencilik ürünleri, malt, nişasta, inülin, buğday gluteni	4.448.633	1.350.864	229,3%	2,7%
Toplam	163.062.073	136.722.826	19,3%	100,0%

Kaynak: TÜİK

Tablo-5: İhracat Partnerleri (Ekim -2018)

	Partner	İhracat (\$)	Pay
1	Irak	28.379.533	17%
2	Almanya	10.897.153	7%
3	Cezayir	6.856.334	4%
4	ABD	5.589.542	3%
5	İtalya	4.823.089	3%
6	Mısır	4.774.454	3%
7	Polonya	3.981.571	2%
8	Rusya Federasyonu	3.323.392	2%
9	Fransa	3.203.482	2%
10	İngiltere	2.983.122	2%
	Diğer	88.250.401	54%
	Toplam	163.062.073	100%

Kaynak: TÜİK

Tablo-6: İthalat Partnerleri (Ekim -2018)

	Partner	İhracat (\$)	Pay
1	Rusya Federasyonu	10.469.453	18%
2	Çin	9.440.559	16%
3	İspanya	3.964.875	7%
4	Almanya	3.579.514	6%
5	İtalya	2.350.990	4%
6	Uruguay	2.250.313	4%
7	G. Afrika Cumhuriyeti	1.852.056	3%
8	Fransa	1.837.489	3%
9	Tayvan	1.683.395	3%
10	Ukrayna	1.663.320	3%
	Diğer	18.294.973	32%
	Toplam	57.386.937	100%

Kaynak: TÜİK

Sektörlere göre ihracat verileri incelendiğinde, 2018 Ekim ayında Konya'nın en fazla ihracat yaptığı ilk 10 sektörde bir önceki aya kıyasla çok fazla değişiklik olmadığı gözlenmiştir. Eylül 2018'de listede yer almayan ancak Ekim 2018'de yer alan sektörün; "şeker ve şeker mamulleri" sektörü olduğu görülmektedir. "Kazanlar, makineler, mekanik cihazlar ve aletler, nükleer reaktörler, bunların aksam ve parçaları" sektörü 46,3 milyon dolarlık ihracatı ile Ekim ayında Konya'nın toplam ihracatının yüzde 28,4'ünü oluşturmaktadır; geçen yılın aynı ayına göre sektörün ihracatı yüzde 7,8 artmıştır. Geçen yılın aynı ayına göre listedeki ürünler arasında ihracatı en çok artan ürün grubu "şeker ve şeker mamulleri" sektörü olmuştur. İhracatı azalan tek sektör ise, "motorlu kara taşıtları, traktörler, bisikletler, motosikletler ve diğer kara taşıtları, bunların aksam, parça, aksesuarı" sektörüdür.

Konya'nın ihracatında Irak'ın payı yüzde 17 seviyesinde

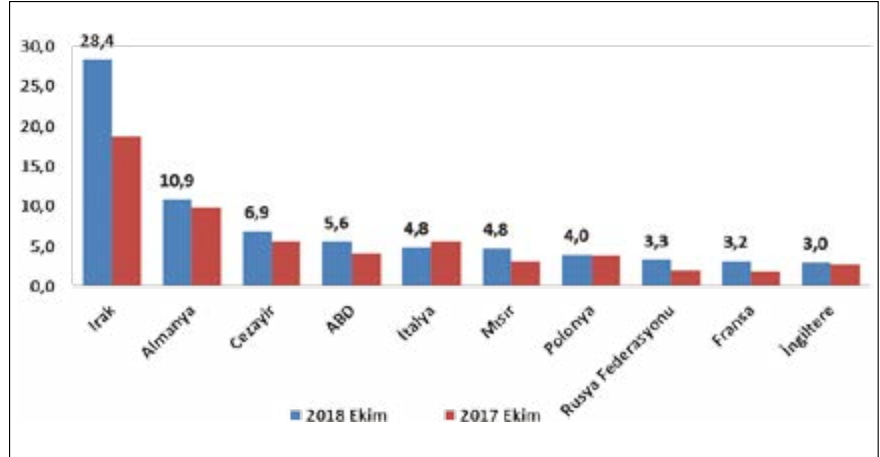
Ülkeler bazında Konya'nın ihracat rakamlarına bakıldığında, Ekim 2018'de, ilk sırada 28,4 milyon dolarlık ihracat hacmi ile Irak yer almaktadır. Konya'nın Irak'a olan ihracatı geçen yılın aynı ayına göre yaklaşık 9,6 milyon dolar artarak 28,4 milyon dolara yükselmiştir. Irak, Konya'nın toplam ihracatının yüzde 17'sini oluşturmaktadır.

Irak'ın ardından 10,9 milyon dolarlık ihracat hacmi ile Almanya gelmektedir. Almanya'ya yapılan ihracat, geçen yılın aynı ayına göre yaklaşık 958 bin dolar artmıştır. Konya'nın en fazla ihracat yaptığı diğer ülkeler sırasıyla, Cezayir, ABD, İtalya, Mısır, Polonya, Rusya, Fransa ve İngiltere'dir.

Konya, Ekim ayında en fazla ithalatı ise Rusya'dan yapmıştır. Konya'nın Rusya'ya yaptığı ithalat, yaklaşık

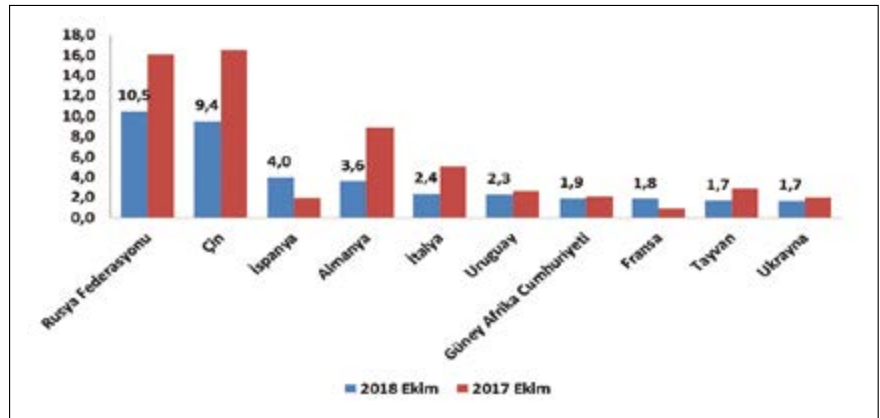

Şekil-3: Ülkelere Göre Konya'nın İhracatı (milyon \$) – İlk 10 Ülke (Ekim -2018)

Kaynak: TÜİK

Şekil-4: Ülkelere Göre Konya'nın İthalatı (milyon \$) – İlk 10 Ülke (Ekim -2018)

Kaynak: TÜİK

10,5 milyon dolar seviyesindedir ve yapılan toplam ithalatın yüzde 18'ini oluşturmaktadır. Konya'nın Rusya'dan sonra en fazla ithalat yaptığı ülke ise Çin olmuştur. Konya'nın Çin'den yaptığı ithalat, yaklaşık 9,4 milyon dolar se-

viyesinde olup toplam ithalatın yüzde 16'sını oluşturmaktadır. Konya'nın en fazla ithalat yaptığı diğer ülkeler sırasıyla İspanya, Almanya, İtalya, Uruguay, Güney Afrika Cumhuriyeti, Fransa, Tayvan ve Ukrayna'dır.

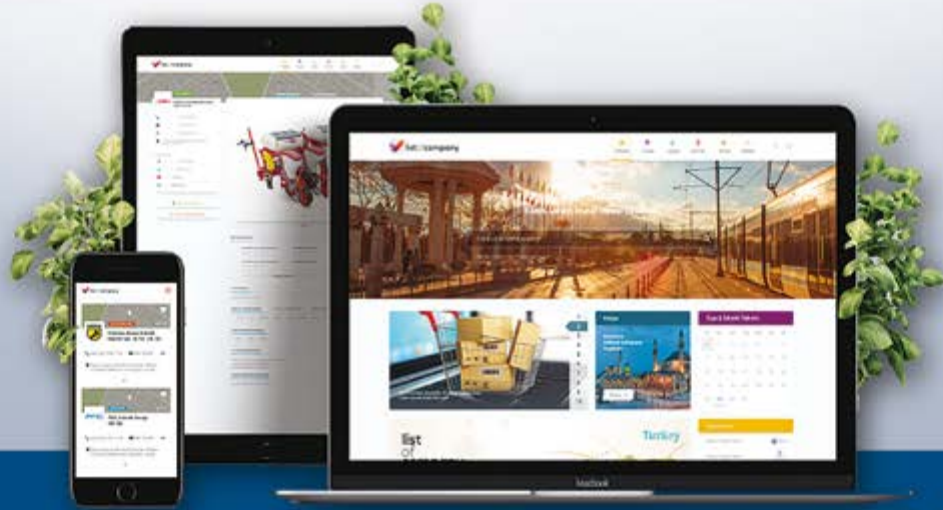
1882

KONYA TİCARET ODASI
KONYA CHAMBER OF COMMERCE

DÜNYA TİCARETİNE AÇILAN KAPINIZ

listofcompany

Siz de bu adreste yerinizi alın
www.listofcompany.com

HUKUK	TIP	ENERJİ YÖNETİMİ	İSLAM EKONOMİSİ VE FİNANS	İŞLETME	ULUSLARARASI TİCARET VE LOJİSTİK
SİGORTACILIK VE SOSYAL GÜVENLİK	MÜTERCİM TERCÜMANLIK (ARAPÇA)	MÜTERCİM TERCÜMANLIK (İNGİLİZCE)	PSİKOLOJİ	SOSYAL HİZMET	SOSYOLOJİ
TARİH	İLETİŞİM TASARIMI VE YÖNETİMİ	GELENEKSEL TÜRK SANATLARI	GRAFİK TASARIM	İÇ MİMARLIK	MİMARLIK

İŞ Hayatına Açılan KAPİ

BİLGİSAYAR MÜHENDİSLİĞİ

**KTO KARATAY
ÜNİVERSİTESİ**

ELEKTRİK ELEKTRONİK MÜHENDİSLİĞİ

ENDÜSTRİ MÜHENDİSLİĞİ	İNŞAAT MÜHENDİSLİĞİ	MAKİNE MÜHENDİSLİĞİ	MEKATRONİK MÜHENDİSLİĞİ	METALURJİ VE MALZEME MÜHENDİSLİĞİ	BESLENME VE DİYETETİK
-----------------------	---------------------	---------------------	-------------------------	-----------------------------------	-----------------------

ÇOCUK GELİŞİMİ

EBELİK

FİZİOTERAPİ VE REHABİLİTASYON

HEMŞİRELİK

ODYOLOJİ

ADALET
(2 YILLIK)

ÇOCUK GELİŞİMİ
(2 YILLIK)

DIYALİZ
(2 YILLIK)

FİZİYOTERAPİ
(2 YILLIK)

ANESTEZİ
(2 YILLIK)

İLK VE ACİL YARDIM
(2 YILLIK)

TIBBİ GÖRÜNTÜLEME TEKNİKLERİ
(2 YILLIK)

% 15 AHİLİK BURSU

Türkiye Odalar ve Borsalar Birliğine bağlı Ticaret Odaları, Sanayi Odaları, Ticaret ve Sanayi Odaları ile Ticaret Borsalarının üniversitemiz ile protokol yapmaları şartı ile üyelerinin, birinci derece yakınlarının ve eşlerinin TYT, YKS ve DGS ile ön lisans veya lisans programlarına kayıt yaptırmaları hâlinde % 15 oranında destek bursu sağlanmaktadır.